

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – Община Алфатар (2011 – 2015)

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги (2011-2015г.) е приета от Общински съвет Алфатар с Решение № 307/16.05.2011 г.

Решението е взето на заседание на Общински съвет и е записано в Протокол №44/16.05.2011г.

Съдържание

Резюме.....	5
Раздел А: Контекст и оценка на нуждите.....	8
1. Контекст.....	8
1.1 Предистория: как е създадена стратегията.....	8
1.2 Обхват и фокус на стратегията.....	9
1.2.1 Национални приоритети в развитието на социалните услуги.....	9
1.2.2 Институционална рамка на предоставянето на социалните услуги.....	10
1.2.3 Стратегически документи.....	11
2.Изводи от анализа на ситуацията и оценката на потребностите в Община Алфатар..	12
2.1 Тенденции в развитието на Община Алфатар и фактори определящи групите в риск..	35
2.2 Идентифицирани рискови групи и потребности.....	37
2.3 Анализ на дефицитите на услуги и мерки - общи заключения.....	43
Раздел Б: Стратегия за развитие на социалните услуги.....	45
3. Визия и цели.....	45
3.1 Визия.....	45
3.2 Ценности и принципи.....	45
3.3. Приоритети на Общинската стратегия.....	46
3.3.1 Приоритетни направления.....	46
3.3.2 Приоритетни целеви групи.....	47
3.4 Цели.....	47
3.4.1 Общи и конкретни цели.....	47
3.4.2 Ключови индикатори за постиженията на Стратегията в Община Алфатар.....	49
4. Интервенция - социални услуги и мерки.....	50

4.1	Приоритетно направление 1: Превенция за деца и семейства в риск и грижи за деца, изведени от специализирани институции	50
4.2	Приоритетно направление 2: Самотноживеещи стари хора и хора в риск.....	56
4.3	Приоритетно направление 3: Възрастни с увреждания	57
4.4.	Приоритетно направление 4: Човешки ресурси	59
4.5.	Планирани социални услуги, мерки и интервенции	61
5.	Система на мониторинг и оценка.....	64
5.1	Цели и задачи на мониторинга и оценката.....	64
5.2	Логическа рамка и ключови индикатори за успех.....	65
5.3	Изграждане на система за мониторинг и оценка на стратегията.....	78
5.3.1	Създаване на звено за мониторинг и оценка.....	78
5.3.2	Планиране и изпълнение на дейностите за мониторинг и оценка.....	79
	Раздел В: План за действие	81
6.	Институционална рамка на изпълнението на стратегията	81
6.1	Отговорности и роли в изпълнението на стратегията.....	81
6.1.1	Общинска администрация и общински съвет	81
6.1.2	РДСП и ДСП.....	83
6.1.3	Обществен съвет	84
6.1.4	Държавна агенция за закрила на детето.....	84
6.1.5	РИ на МОМН.....	85
6.1.6	Регионална здравна инспекция	86
6.1.7	Дирекция Бюро по труда.....	86
6.1.8	Неправителствени организации и еднолични търговци.....	87
7.	Ресурси.....	87
7.1	Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията.....	87
7.1.1	Изграждане на административен и организационен капацитет.....	88
7.1.2	Развитие на капацитета за предоставяне на социални услуги.....	90
7.2	Необходими средства за финансиране на социалните услуги в Община Алфатар	92
7.2.1	Социални услуги, финансирани от държавния бюджет.....	92
7.2.2.	Социални услуги, финансирани от общинските бюджети	93
7.2.3.	Средства, необходими за капиталови разходи и инвестиции	93
7.2.4.	Общо средства за издръжка и капиталови разходи в Община Алфатар за периода 2011-2015 г.	94
7.2.5.	Разпределение на средствата според източниците на финансиране	95
7.2.6	Други необходими ресурси.....	95
7.2.7	Финансови ресурси	96
8.	Етапи в изпълнението на стратегията.....	96
8.1	Основни етапи.....	96
8.2	Оперативен план с времеви график за изпълнение на Стратегията.....	98

9. Комуникационна програма.....	103
9.1 Принципи, цели и методи.....	103
9.2 Оперативно изпълнение на комуникационната програма.....	105
Раздел Д: Приложения.....	132
10. Проектно планиране на нови социални услуги (описание).....	107
11. Приложение: Териториален разрез на планирането в Община Алфатар	108

Използвани съкращения (абривиатури)

АЗ	Агенция по заетостта към МТСП
АСП	Агенция за социално подпомагане
АХУ	Агенция за хора с увреждания
ДАЗД	Държавната агенция за закрила на детето
ДБТ	Дирекция Бюро по труда
ДВФУ	Дом за възрастни с физически увреждания
ДДЛРГ	Дом за деца лишени от родителски грижи
ДМСГД	Дом за медико-социални грижи за деца
ДДМУИ	Дом за деца и младежи с умствена изостаналост
ДСП	Дирекция „Социално подпомагане”
ДВХПР	Дом за възрастни хора с психични разстройства
ДСХ	Дом за стари хора
ДЦДМУ	Дневен център за деца и младежи с увреждания
ДЦДУ	Дневен център за деца с увреждания
ДЦСХ	Дневен център за стари хора
ДЦВХУ	Дневен център за възрастни хора с увреждания
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип
ЦВН	Център за временно настаняване
КЦ	Кризисен център
ЗЖ	Защитено жилище
ПЖ	Преходно жилище
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МКБППМН	Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
МОМН	Министерство на образованието, младежта и науката
МТСП	Министерството на труда и социалната политика
МФ	Министерството на финансите
НПО	Неправителствена организация
ЗЗД	Закон за закрила на детето
ОЗД	Отдел “Закрила на детето”
ООН	Организация на обединените нации
Отдел “СЗ”	Отдел “Социална закрила”
НП”АХУ”	Национална програма”Асистенти на хора с увреждания”
ОП”РЧР”	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”
НП ”ОСПОЗ”	Национална програма „От социално подпомагане към осигуряване на заетост”
ДП	Домашен помощник
СА	Социален асистент
ЛА	Личен асистент
СУПЦ	Социален учебно-професионален център
РДСП	Регионална дирекция за социално подпомагане
РЗОК	Регионална здравноосигурителна каса
РИ на МОМН	Регионален инспекторат на Министерството на образованието, младежта и науката
РИОКОЗ	Районна инспекция по опазване и контрол върху общественото здраве
РПУ	Районно полицейско управление

РЗИ	Регионална здравна инспекция
СИ	Специализирана институция
СУ	Социална услуга
ТЗ	Техническо звено за деинституционализация - УНИЦЕФ
ЦОП	Център за обществена подкрепа
ЦСРИ	Център за социална рехабилитация и интеграция
СНЦ	Сдружение с нестопанска цел
НСИ	Национален статистически институт
ЗМО	Звено за мониторинг и оценка
НАПОО	Национална агенция за професионално обучение и образование
ПИЦ	Превантивно-информационен център

Резюме

Общинската стратегия за развитието на социалните услуги в Община Алфатар (2011 – 2015 г.) е разработена като секторна политика в Община Алфатар и се предлага за обсъждане и одобрение в Общински съвет. Тя е създадена в процес на партньорство между заинтересованите страни в Община Алфатар – общинска администрация, териториалните структури на Агенцията за социално подпомагане (АСП), доставчици на социални услуги, местни граждански организации (НПО).

Общинското планиране на социални услуги в Община Алфатар е в синхрон с националните приоритети на социалната политика; Областната стратегия за развитие на социалните услуги и се извършва с активното участие на всички заинтересовани страни. Използва се комплексен модел за планиране, разработване и осигуряване на услуги на общинско равнище, като по този начин се гарантира изграждането на една по-ефективна и ефикасна система за предоставяне на социални услуги и използване на структурните фондове на Европейския съюз.

Обхват: Стратегията определя Общинската рамка и параметрите на социалните услуги във всяко населено място от територията на общината. В географско отношение тя покрива шестте населени места на територията на Община Алфатар и обръща специално внимание на малките изолирани населени места, където живеят малобройни рискови групи. Планираните услуги и мерки за социално включване ще се изпълняват на територията на цялата община през следващите пет години (2011 – 2015 г.).

Визия: Качествени и достъпни услуги, съобразно нуждите на уязвимите социални групи, намиращи се на територията на Община Алфатар.

Стратегията следва основните човешки права, утвърдени в международните документи и конвенции за защита на правата на човека и основните свободи, както и тези за правата на детето. Основната **ценност** е човекът и правото на всяко човешко същество да развие максимално своите възможности, без оглед на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение.

Стратегията обхваща:

- Развитието и усъвършенстването на съществуващите социални услуги през следващите 5 години (2011 – 2015);
- Разкриването на нови и иновативни социални услуги, съобразно изведените приоритетни цели групи;
- Успоредното развитие на политики и мерки за социално включване в свързани сектори (образование, здравеопазване, заетост, жилищна среда и други), чрез които се решават конкретни проблеми на рисковите групи и/или се създават условия за ефективно функциониране на социалните услуги.

Приоритетните направления на Общинската стратегия са изведени в съответствие с идентифицираните потребности на рисковите групи и необходимостта от спешна намеса за решаване на основни критични социални проблеми на жителите в общината. Те са групирани в две посоки - отнасящи се до съдържанието на социалните услуги и до начина на функциониране и изпълнение на услугите и мерките за социално включване.

Приоритетно направление 1: Превенция за деца и семейства в риск и деинституционализация на грижите за деца

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата в семейството, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата и да се постигне максимално намаляване на броя на децата, отглеждани в специализираните институции, чрез:

- намаляване изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство.
- осигуряване на условия за развитие на децата с увреждания, отглеждани в семейството.
- осигуряване на подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата.
- гарантиране на равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.
- развиване на алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда близка до семейната за децата, за които няма възможност да се отглеждат в семейна среда.

Приоритетно направление 2: Самотноживеещи стари хора и хора в риск

Обща цел 2. Подобряване качеството на живот на самотноживеещите стари хора и хора в риск, чрез:

- развитие на широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора в семейна среда.
- осигуряване достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда, близка до домашната.

Приоритетно направление 3: Възрастни хора с увреждания

Обща цел 3. Да се създадат условия за социално включване/интегриране и да се подобри качеството на живота на старите хора във всички населени места в общината, чрез:

- осигуряване на условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда чрез разкриване на услуги и грижа в общността.
- развиване на алтернативна резидентна грижа от семеен тип за хората с увреждания, настанени в специализирани институции.
- създаване на условия за реинтеграция на уязвими лица, групи и общности в риск.

Функционалните приоритетни направления, които подпомагат ефективното изпълнение на основните дейности в Общинската стратегия, обхващат и **Развитието на човешките ресурси**, с цел повишаване на качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги.

В Стратегията са описани подробно мерките, дейностите и индикаторите за постигане на общите и конкретни цели, системата за мониторинг и оценка, отговорностите и ролите на общините, на доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни, необходимите ресурси – човешки и финансови, оперативният план с времева рамка за изпълнението на стратегията.

Постигането на набелязаните дългосрочни и конкретни цели в рамките на следващите пет години ще създаде условия за устойчиво подобряване на качеството на живота и жизнения стандарт на рисковите групи и общностите в неравностойно положение. Качествената промяна в ситуацията ще бъде измервана чрез система от качествени и количествени

индикатори за напредъка в решаването на идентифицираните проблеми и в модернизирането на системата от социални услуги в Община Алфатар.

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги ще се изпълнява на общинско и областно ниво с общи усилия на всички заинтересовани страни в съответствие с техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им. Общинският съвет и общинската администрация отговарят за цялостното изпълнение на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги на територията на Община Алфатар.

Ролите и задачите на общината и институциите на областно ниво, доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни в изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги са описани подробно и се определят от компетенциите, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им.

В отделен раздел подробно са разработени **източниците на финансиране** на Стратегията - необходимите средства за финансиране на планираните социални услуги в общината, структурата на средствата за финансиране на социалните услуги, както и други възможни ресурси и източници на финансиране. При определяне на източниците на финансиране се дава приоритет на делегирането от държавата на средства за общините, които предоставят социалните услуги съобразно местните потребности.

С изпълнението на Общинската стратегия в Община Алфатар ще се развие модерна социална политика в подкрепа на лица, семейства и общности, в съответствие с националните приоритети за деинституционализация, превенция на социално изключване и европейските ценности.

Раздел А: Контекст и оценка на нуждите

1. Контекст

1.1 Предистория: как е създадена стратегията

Общинската стратегия за развитието на социалните услуги е създадена в следствие на Областната стратегия и в процес на партньорство между заинтересованите страни в Община Алфатар – областна администрация, общинска администрация и съвети, териториалните структури на Агенцията за социално подпомагане (АСП), местни структури на централната държавна власт, доставчици на социални услуги и местни граждански организации (НПО), с цел да се изгради цялостен модел на планиране, развиване и предоставяне на социални услуги на общинско ниво като по този начин спомогне за повишаване на ефективността и ефикасността на системата за социални услуги и използването на структурните фондове на Европейския съюз.

Създаването на стратегията е в съответствие с приетите промени в Закона за социално подпомагане през април 2010г. Работата по аналитичната и стратегическата част е извършвана с участието на всички заинтересовани страни.

В процеса на стратегическо планиране на социални услуги на общинско ниво беше изготвен анализ и оценка на потребностите на рисковите групи в Община Алфатар.

Изготвянето на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги е цялостен процес на планиране, развиване и предоставяне на социални услуги на общинско ниво, насочен към подобряване на достъпа до качествени социални услуги, повишаване на ефективността и ефикасността на системата за социални услуги и използването на структурните фондове на Европейския съюз.

Процесът на планиране в Община Алфатар се основава на проучване на обхвата и нуждите на групи в риск, извършено през май – август 2010 г. с участието на териториални работни групи. Обхватът на групите в риск е определен чрез статистически данни на ДСП, РЦЗ, РИО на МОМН, НАП, НСИ, ДСХ, КЦД и общинската администрация. Потребностите на рисковите групи са идентифицирани на базата на проведени пет фокус групи – допитване до хора в риск, обхванати и извън системата на социално подпомагане, представители на заинтересованите институции, доставчици на услуги и НПО, граждани. Разработените услуги са базирани на нуждите, идентифицирани от хората в риск в общината.

В процеса на планиране се включиха представители на всички заинтересовани страни от общината, обединени в работна група по ключовите компоненти на стратегията. Членовете на работната група участваха на доброволен принцип, мотивирани от убеждението за необходимостта от адекватна общинска стратегия, като част от работеща областна стратегия и план за развитие на социалните услуги, която да допринесе за решаване на острите социални проблеми сред населението в община Алфатар и област Силистра.

При разработването на стратегията са следвани следните **принципи и подходи на планиране**:

- Дефиниране на нуждите от клиента и планиране на услугите в съответствие с идентифицираните потребности;

- Партньорство и планиране с участие, което осигурява приноса и взаимодействието между всички заинтересовани страни – местни, регионални и държавни институции, ведомства и организации;
- Изпълнимост и приложимост на планираните социални услуги и мерки;
- Гъвкавост при определянето на съдържанието на планираните услуги и мерки;
- Финансова и социална ефективност;
- Равни възможности за достъп.

1.2 Обхват и фокус на стратегията

Общинската стратегия за социалните услуги обхваща мерки и услуги, които са необходими за осъществяване на ефективна политика за подкрепа на индивидите и групите в риск в общината, в съответствие с техните реални потребности и съвременни стандарти. За тази цел стратегията обхваща не само социални услуги и мерки, но и интегрирани политики, съществуващите ресурсите на секторите образование, здравеопазване и политика за включване на пазара на труда.

Видове услуги и обхват на рисковите групи. Общинското планиране има за цел да очертае насоките за създаване на мрежа от услуги, която отговаря на нуждите на рисковите групи в Община Алфатар и е ефективна в своето действие от управленска и икономическа гледна точка. На първо място са включени съществуващите вече услуги (като се посочва доколко те трябва да бъдат подобрени или запазени в техния настоящ вид) и развитието на нови социални услуги. Посочени са начините на достъп до тези услуги и връзката между тях. Освен това, стратегията обхваща тези хоризонтални мерки и дейности в други свързани сфери (здравеопазване, образование, жилищна политика и др.), които имат отношение към функционирането на социалните услуги и са от ключово значение за решаването на проблемите на рисковите групи и индивиди.

Стратегията предвижда социални услуги за всички рискови групи на територията на общината. В рамките ѝ са изведени нейните приоритети като целеви групи и услуги за периода на действието ѝ. Изборът на приоритетите е основан на остротата на проблемите и наличните ресурси.

Времени обхват. Планираните услуги и мерки за социално включване ще се изпълняват на територията на общината през следващите пет години (2011 – 2015 г.) от изпълнението на Общинската стратегия за развитие на Община Алфатар.

Географски обхват. Стратегията задава както Общинската рамка, така и параметрите на социалните услуги във всяко населено място на територията на общината. В географско отношение обхватът на стратегията покрива всички населени места на територията на Община Алфатар, като се обръща специално внимание на географската специфика на общината и отдалечените малки населени места.

Община Алфатар се характеризира с голям брой хора в пенсионна възраст и малки населени места отдалечени от общинския център, с недостатъчни транспортни връзки до областния град и общинския център.

1.2.1 Национални приоритети в развитието на социалните услуги

От 2000 г. държавата провежда целенасочена реформа в сферата на социалните услуги, която стартира първо в сферата на услугите за деца и след това премина и към услугите за другите възрастови групи. Реформата е насочена към деинституционализация и децентрализация на социалните услуги. От система от специализирани институции, които предлагат универсален отговор на различните потребности и проблеми на хората се премина към създаване на

социални услуги в общността, които индивидуализират подхода към индивидите и групите в риск и целят интегрирането им в социалните общности. Затова отговорностите за управлението на социалните услуги на местно ниво са поети от общините. Последователната практика на децентрализация намери израз и във въвеждането на регламентите и практиката на договаряне на социалните услуги с частни доставчици.

Същевременно, в този етап от развитието на социалните услуги се откриха проблемите в планирането на услугите. Както показва анализ на социалните услуги за деца в страната към края на 2007 г.¹, тяхното развитие е неравномерно на територията на страната и на областите, все още липсват услуги по превенция и за подкрепа на семействата, развиването на социални услуги се прави без подробна оценка на нуждите и планиране. Съществуващите социални услуги не са свързани в мрежа помежду си и със свързани системи – образование, здравеопазване, жилищна политика, инфраструктура.

Последните стратегически документи в областта на социалната политика са в контекста на членството в Европейския съюз и са разработени при следване на Отворения метод на координация. Националният доклад на България по стратегиите за социална закрила и социално включване 2008 – 2010 г. определя като свой фокус:

1. Ограничаването на предаването на бедността и социалното изключване между поколенията (с акцент върху детската бедност и социално изключване);
2. Активното включване за най-отдалечените от пазара на труда;
3. Равните възможности за най-уязвимите групи в обществото.

Националният план залага на:

- Превантивните мерки;
- Подкрепата на децата и семействата чрез мерки за подобряване материалното състояние на семействата и развиване на качествени и разнообразни социални услуги;
- Деинституционализацията като процес и водещо направление в развитието на социалните услуги;
- Връзка със системите на образование и здравеопазване като компоненти на концепцията за борба с бедността и социалното изключване сред децата.

1.2.2 Институционална рамка на предоставянето на социалните услуги

В обхвата на институционалната рамка за реализация на настоящата Общинска стратегия за развитие на социалните услуги (2011-2015г.) са включени органи, организации и институции от държавния, общинския и гражданския сектори. Основните институции с отговорности по отношение на планирането, създаването, предоставянето и управлението на социалните услуги в страната са:

На национално ниво:

- Министерство на труда и социалната политика (МТСП) – създава държавната политика в сферата на социалното подпомагане и социалните услуги, определя националните приоритети, заедно с Министерство на финансите определя държавно-делегираните дейности в социалните услуги и разработва разходните стандарти за финансиране на социалните услуги;
- Министерство на финансите (МФ) – определя разходните стандарти и тавани за финансиране на социалните услуги в страната;
- Агенция за социално подпомагане – разрешава откриването и закриването на социалните услуги – държавно-делегирана дейност, разработва методики за социални услуги,

инспектира социалните услуги, поддържа регистър на доставчиците на социални услуги; чрез Дирекциите „Социално подпомагане” (ДСП) се предоставят и социални услуги;

- Държавна агенция „Закрила на детето” (ДАЗД) – лицензира доставчиците на социални услуги за деца, контролира стандартите и критериите за социални услуги за деца и семейства.

На областно ниво:

- Областен управител и Областна управа, Областен съвет за развитие и областни комисии, които имат отношение към планирането изобщо във всички сфери;
- РДСП, която предоставя становища по отношение на откриването/закриването на социални услуги – държавно-делегирана дейност.

На общинско ниво:

- Общини – създават общинската политика по отношение на социалните услуги, създават, предоставят социални услуги, договарят предоставянето на социални услуги с външни доставчици, контролират тяхното качество;
- Доставчици на социални услуги;
- ДСП и отделите “Социална закрила” в общините управляват случаите на хора в риск и в частност – насочват потребители към социалните услуги, които са държавно-делегирана дейност;
- Местни общности – НПО, местни организации, представители на рисковите групи.

1.2.3 Стратегически документи

Стратегията е разработена в унисон с принципите на **международни нормативни актове**, визиращи насоките за осъществяване на приоритетни политики в сферата на социалното развитие, като:

- Международна харта за правата на човека на ООН;
- Конвенция на ООН за правата на детето;
- Глобалните цели на хилядолетието за развитие (2000-2015г.) - приети с декларация на ООН;
- Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания;
- Европейска социална харта.

Документи на областно и общинско ниво в Община Алфатар:

- Областна стратегия за развитие на социалните услуги на Област Силистра (2011 – 2015);
- Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в Община Алфатар
- Общински планове за развитие;
- Общински програми за закрила на детето
- Програми и стратегии, във връзка с развитието на социалните услуги на ниво община.

Общинската стратегия следва и принципите на законосъобразност и обвързаност с нормативната уредба на Република България – Конституция, Семейен кодекс, Кодекс на труда, Наказателен кодекс, Закон за закрила на детето, Закон за социално подпомагане, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за интеграция на хората с увреждания и др. както и съответните подзаконови нормативни актове.

2. Изводи от анализа на ситуацията и оценката на потребностите в Община Алфатар

Проучването на ситуацията в Община Алфатар е фокусирано върху нуждите от социални услуги, разглеждани в общия контекст на социо-икономическите проблеми, политики и мерки за социално включване на уязвимите общности и групи от населението в областта. Обхватът на темите на проучването включва широк кръг социо-икономически проблеми, демографски тенденции, общо състояние на социалните услуги в Община Алфатар като достъп, капацитет, човешки ресурси и качество на наличните услуги. Потърсена е обратна връзка за нагласите и очакванията от областното планиране на заинтересованите страни – местна власт, териториални структури на АСП, граждански организации, доставчици и потребители на социални услуги.

Обобщените изводи от анализа на ситуацията и събраните конкретни данни са основа за адекватното планиране на капацитета на социалните услуги и за избора на тяхната форма – начин на осигуряване на достъп и достигане до клиентите, обслужващи едно или няколко населени места в една или повече общини, както и за разработване на „смесени” услуги. Препоръките са съобразени и с нагласите и очакванията, както на различните участници в предоставянето на услугите, така и на настоящите и потенциалните ползватели - рискови групи и индивиди, за които са предназначени социалните услуги и мерки за социално включване.

- **Методология**

- **Цели и обхват на проучването**

Подобряване качеството на съществуващите и създаването на нови алтернативни услуги, съобразени с политиката на Министерството на труда и социалната политика и изискванията на ЕС, които да позволят на всички деца и хора с увреждания да живеят в общността и да развият своя потенциал.

Предоставяните социални услуги имат за цел да осигурят:

- 1) Гарантиране на равноправното положение на възрастните хора и деца в нужда;
- 2) Преодоляване на социалната изолираност чрез създаване на условия за интегриране в обществото в съответствие с желанията и способностите на възрастните хора и децата;
- 3) Укрепване на психическото равновесие;
- 4) Възможност за инициативност на възрастните хора;
- 5) Разкриване на творческите заложби у децата;
- 6) Създаване на условия общността да оказва активна подкрепа на уязвимите групи, с цел да ги интегрира в обществото.

- **Методи за проучването и анализа на ситуацията в община Алфатар**

При проучването приложихме различни методи за събиране на количествени статистически данни и качествена информация за състоянието на проблемите и обществените нагласи:

- Документално проучване - изготвяне на инфограми с актуализирани данни от заинтересованите социални институции (ДСП, ДСХ, КЦД и ДБТ); стратегически и планови документи на общината; програми;

- Събиране на статистически данни от съществуващи източници и бази данни – отделите ГРАО към общинската администрация; учебните и детски заведения, намиращи се на територията на общината, РЦЗ; РИО на МОМН; НСИ; НАП; ДСП, ДСХ, КЦД; ДБТ и ЕТ „Лъчезар Данков” за видовете предоставяни услуги, брой на потребителите по възрастова и социална индикация, брой обслужващ персонал и др.;
- Срещи и дискусии с потребители на социални услуги – настоящи и потенциални – социално проучване с посещение в дома, изготвени са идентификационни карти, с конкретните индивидуални потребности на кандидат - потребителите;
- Фокус групи – създадох се пет фокус групи, които работиха със следните целеви групи и анализираха техните проблеми и потребности: деца в риск; лица/деца с увреждания; самотно живеещи възрастни хора; деца/лица, настанени в специализирани институции; лица в трудоспособна възраст, които не могат да се реализират на пазара на труда (с доходи под социалния минимум). Всяка от фокус групите приключи дейността си с изготвяне на обобщен доклад, в който описа реалното състояние и потребностите от разкриване на нови социални услуги;
- Анкети – анализирани на данни от анкети и чек листове;
- Дискусионни/интерактивни срещи с местните общности – Организиран се срещи с представители на заинтересованите страни. Съществуват разнообразни форми на интерактивни срещи с местните общности: празнични прояви, в които се дава поле за изява на рискови групи; дейността на клубовете на инвалида и пенсионера; наличие на творчески формации с интеграционна цел (група за ромски песни и танци; група за стари градски песни към ДСХ; група за автентичен фолклор; духовна музика; театрални състави и др.)
- Теренно проучване - Теренното проучване служи за събиране на качествена информация за нагласите, мненията и очакванията както на различните участници в предоставянето на услугите, така и на настоящите и потенциалните ползватели – рисковите групи и индивиди, за които са предназначени социалните услуги и мерки за социално включване. Извършено е теренно проучване с дълбочинни интервюта и фокус-групови дискусии.

При обработването на данните и анализа на ситуацията приложихме количествени и качествени методи, сравнителен анализ на състоянието и тенденциите в свързаните сектори, анализ на силните и слабите страни. Освен това, в проучването ползвахме допълнителни методи за анализ на проблемите и възможните решения, които включват участието на широк кръг заинтересовани страни:

- SWOT анализ:

SWOT АНАЛИЗ

Силни страни	Слаби страни
1. Налични социални услуги: дом за стари хора, преходно жилище, център за настаняване от семеен тип за стари хора, кризисен център за деца, жертва на трафик и насилие, домашен социален патронаж, лични асистенти, домашен помощник, обществена трапезария. 2. Квалифициран персонал. 3. Лицензиран доставчик на социални услуги с опит в изпълнение на проекти в социалната сфера. 4. Социалните приоритети на общината,	1. Висок дял здравно и социално неосигурени лица, неграмотност на ромското население (образование, семейно планиране и липсата на навици за трудова заетост). 2. Перманентно нарастващ брой на населението, нуждаещо се от нови социални услуги. 3. Безработицата и ниските доходи на голяма част от населението на общината, водещи до нисък стандарт на живот и демотивация за живот.

които са залегнали в Плана за регионално развитие, Стратегията за социални услуги на община Алфатар, програми и планове. 5. Добро ниво на взаимодействие между общината и публичните и частни институции. 6. Членството ни в ЕС	4. Липса на подходящи работни места за хора с увреждания.
Възможности	Заплахи
1. Приемането на България в Евронзоната; 2. Разкриване на нови работни места и значителни инвестиции при изграждане на фото-волтаичен парк.	1. Застаряване на населението и миграцията на младите хора – нарастване броя на самотно живеещите. 2. Обедняване на населението. 3. Миграцията на населението. 4. Съкращаване на работни места по време на криза.

- STEP анализ: анализ на тенденциите (социални, технологични, икономически, политически тенденции) и тяхното влияние върху целевите групи;

СОЦИАЛНИ ТЕНДЕНЦИИ 1.Ниско образование при ромското население, здравна култура и семейно планиране; 2. Затруднена трудова реализация и десоциализация; 3. Застаряване на населението и миграция на младите хора (увеличаване броя на самотно живеещите възрастни хора); 4. Увеличаване броя на потребителите води до необходимост от разширяване обхвата на социалните услуги; 5. Отрицателен естествен прираст	ТЕХНОЛОГИЧНИ ТЕНДЕНЦИИ 1.Добри транспортни връзки; 2.Информационни технологии – достъп до интернет; 3. Възможности за надомна работа и електронна търговия
ИКОНОМИЧЕСКИ ТЕНДЕНЦИИ 1.Тенденция за самонаемане в сферата на селското стопанство; 2.Тенденция за повишаване равнището на бедността. 3. Увеличава се потребителското търсене на социални услуги; 4.Свиване на потребителската кошница на стоки от първа необходимост.	ПОЛИТИЧЕСКИ ТЕНДЕНЦИИ 1. Политическа стабилност; 2.Промени в структурите на местно самоуправление, 3.Нови закони и данъци, синхронизирани с европейското законодателство.

- Описание на ситуацията в община Алфатар
- Обща характеристика на общината

Община Алфатар е разположена в североизточната част на Република България, включена е в структурата на Област Силистра и граничи с общините: Кайнарджа, Силистра, Дулово и Тервел. Стратегическото положение на общината произтича от това, че през нейната територия преминават транспортните връзки между областния център Силистра и морско пристанище Варна, градовете Дулово, Шумен, Тервел, Добрич. Разстоянието от общинския център – гр.Алфатар до по-големите градове е, както следва: 23км до гр.Силистра и 26км до КПП Силистра, 125км до гр.Варна, 135км до гр.Русе, 82км до гр.Разград, 70км до гр.Добрич, 30км до гр.Тервел, 75км до гр.Шумен, 540км до гр.София, 140км до Букурещ - Румъния, 40км до гр.Кълъраш - Румъния, 100 км до гр.Констанца - Румъния. През общината преминава ЖП-линия, има ЖП-спирка.

Община Алфатар има територия: 248 564дка, от които:

- Населени места - 8 415 дка.
- Селскостопански фонд - 133 906 дка .
- Горски фонд - 104 837 дка.
- Водни площи - 98 дка.
- Пътища - 1 406 дка.

2.Описание на релефа – характер на терена

Релефът на общината е равнинно-вълнообразно пресечен, поради местоположението на общината в Добруджанското плато. Средното надморско равнище варира от 40 до 200м.

Територията на общината се пресича от две “сухоречия“ “Канагьола” и “Табан”. По морфологически характеристики територията на общината е продължение на източните степи и има нахълмена повърхност.

3. Климатична характеристика на общината

Територията на община Алфатар попада в европейско-континенталната климатична област, подобласт умерено континентална, район северно добруджански. Като микрорайон с добре изразен континентален климат – студена зима и горещо лято, върху особеностите на климата съществено влияние оказва басейнът на р.Дунав. Най студеният месец е януари със средна минимална температура $-13,8^{\circ}\text{C}$ и средна максимална $11,6^{\circ}\text{C}$. /максимална отрицателна температура -35°C /. Средната продължителност на дните със снежна покривка е 43 дни. Лятото е горещо и засушливо, средната температура на въздуха е $25,4^{\circ}\text{C}$ до $+36,8^{\circ}\text{C}$ през месеците юни, юли и август. Максималната температура за района е $44,1^{\circ}\text{C}$, измерена през месец август. Средната годишна температура на въздуха е $+12,6^{\circ}\text{C}$. Разпределението на валежите през годината е неравномерно. Годишната сума на валежите е от порядъка на 550 мм/м^2 . Преобладаващите ветрове за общината са със северна компонента. Преобладаващата посока на ветровете е от северозапад. Средната относителна влажност на въздуха е 45-60%, абсолютната е 4-12мм.

4. Въздух

Атмосферният въздух в района е натоварен предимно с въглероден двуокис. Основен източник на замърсяване е Завод «Евроетил» за производство на биотенол, както и изгарянето на отоплителни материали в бита.

5. Почви

Почвите се характеризират с голямо разнообразие, като преобладаващ почвен тип в общината е излужения чернозем:- глинесто и песъчливо глинести чернозем /преобладаваща почвообразуваща скала е лъосът – типичен и глинест/. Излужените черноземи почви са 4,65%, слабо излужени черноземи –46,8%, силно излужени черноземи –16,4% тъмно сиви горски 5,8 и други –3,3%. Количеството на хумуса в горния слой е 2,2-3,0%. Естественото плодородие на излужените черноземи е добро. Обработваемите земи се отличават на места със значителен наклон, при който се проявява ефекта на ерозия - плоскостна, линейна и ветрова ерозия. Почвената реакция в хумусния хоризонт е неутрална. Водният режим на почвите е добър, като позволява изразходване на и без това недостатъчните валежи.

6. Води

Територията на община Алфатар е бедна на водни ресурси. Причината е комплексна: поръзността на лъосовата покривка и окарстена варовикова основа, заедно с оскъдните валежи и слабия наклон на релефа са комплекс от фактори, които са определящи за липсата на повърхностно течащи води и за наличието на суходолия. Водният режим се определя от дъждовните води и снеготопенето.

Подземните води са разположени в два хоризонта, които се използват за водоснабдяване на селищата през летните месеци.

На територията на общината има 20 бр. чешми с изворна вода, 31 бр. кладенци.

В община Алфатар няма значими водни обекти – язовири, които да застрашават при висок воден отток населени места /при скъсване на диги/. Водният отток може да нанесе щети на земеделски култури, на територии след дигата. Размерите на общинските водоеми по населени места са, както следва:

1.Водоем в местността “Водоем”- с.Васил Левски – 23,690 дка водна площ, полезен обем 30 000куб.м – общинска собственост, отдаден на концесия до 2010г.

2.Водоем в местността “Земно кълбо”- с.Цар Асен – 22,716 дка водна площ, полезен обем 40 000куб.м – общинска собственост, отдаден на концесия до 2010г.

Водоемите в с.Васил Левски и с. Цар Асен са отдадени на концесия /под наем/ с основно предназначение – рибопроизводство. На територията на гр.Алфатар е изградена водосборна дига, която предпазва ниската част на града от наводнения – водата се оттича по частично изграден отводнителен канал и се отвежда извън населеното място.

7.Флора и фауна

Горите в района са представени от широколистните видове 97% и иглолистни видове (черен бор) 3%. Основният дървесен вид които преобладава е церът, образуващ смесени и чисто издънкови насаждения. По склоновете на суходолията има смесени насаждения от липа, габър, бряст и клен, а в долинните низини - топола и акация.

На територията на община Алфатар в местността “Каракуз” е запазена “Естествена липова гора”-75,10ха, която е определена за защитена територия. В местността “Каракуз” има възможност да се добиват годишно (свежа маса) по 2.5 тона липов цвят, по 2 тона листа и корени от коприва, глог (цветове, плодове и листа) – 200 кг.

Държавна дивечовъдна станция “Каракуз” обхваща един от големите горски масиви и се разпростира на част от територията на Община Алфатар. Най-разпространените видове дивеч са: благороден елен, лопатар, сърна и дива свинязак и фазан. От хищниците се срещат лисица, вълк и чакал.

○ Население – демографска характеристика

По административно-териториалните си характеристики, Алфатар е община от IV функционален тип, състои се от седем населени места /един град и шест села/, с население по настоящ адрес както следва:

населено място 1	брой 2	БЪЛГАРИ 3	ТУРЦИ 4	РОМИ 5	ДРУГИ 6
ГР.АЛФАТАР	1754	1696	0	54	4
С.АЛЕКОВО	551	425	0	120	6
С.БИСТРА	389	41	172	176	0
С.В.ЛЕВСКИ	92	92	0	0	0
С.КУТЛОВИЦА	76	76	0	0	0
С.ЦАР АСЕН	136	136	0	0	0
С.ЧУКОВЕЦ	311	0	311	0	0
ОБЩО	3309	2466	483	350	10

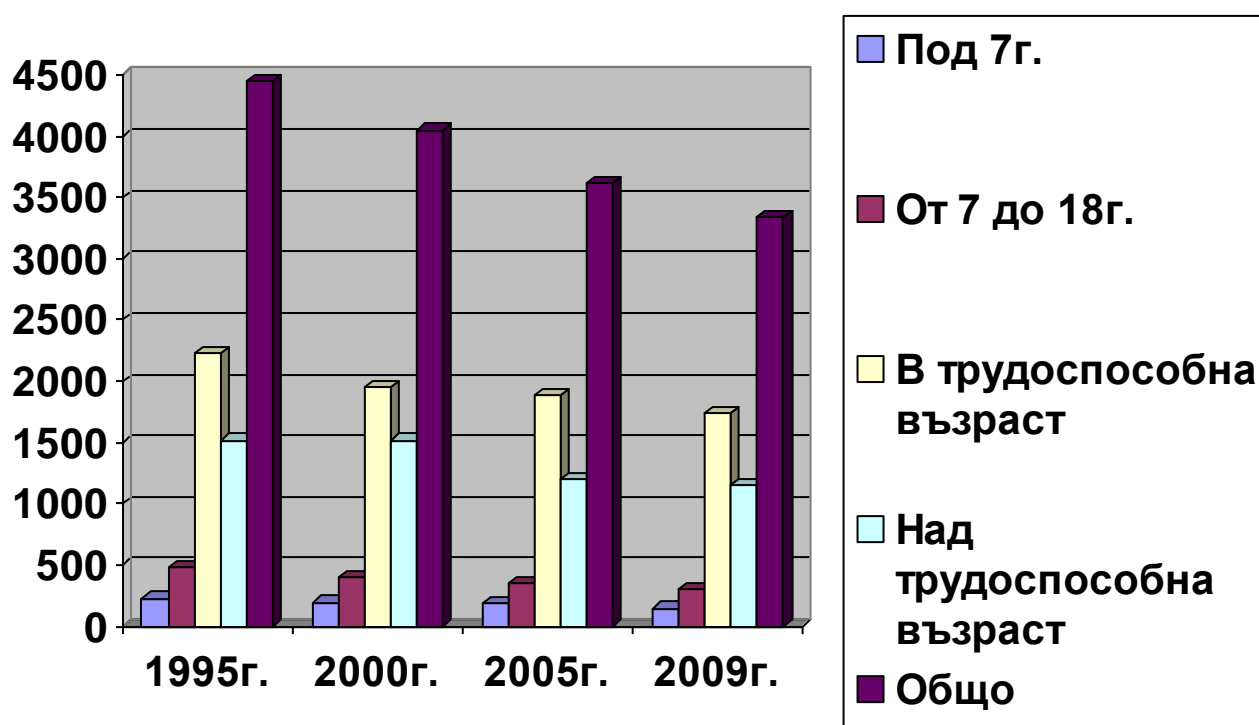
Общото население на общината към (юни 2010 г.) по настоящ адрес е 3 309 човека - гъстота на населението - 15 човека на един квадратен километър или 0.05% от населението на Република България.

Разпределение на населението по възраст и пол: жени / мъже

- Под трудоспособна възраст - 462 човека
- В трудоспособна възраст - 1707 човека   700   1007
- Над трудоспособна възраст - 1143 човека   664   479

По постоянен адрес населението на общината е 3573 човека. Разликата между постоянен и настоящ адрес е 264 човека, в следствие на миграция на населението.

№	Възраст, статут	1995г.	2000г.	2005г.	2009г.
1.	Под 7г.	224	190	186	147
2.	От 7 до 18г.	481	397	347	302
3.	В трудоспособна възраст /от 18 до 62 г./	2226	1944	1880	1738
4.	Над трудоспособна възраст /над 62г./	1514	1515	1198	1150
	Общо	4445	4046	3611	3337

Изводи:

През последните години се налага тенденцията за бавно, но постъпателно влошаване на възрастовата структура на населението в общината. Поради негативните процеси в демографското развитие на общината се наблюдава намаление на населението под трудоспособна възраст. Спадането на раждаемостта, отрицателен естествен прираст, миграция към големите градове се отразява изключително неблагоприятно и води до застаряване на населението. Увеличаващият се дял на възрастното население влияе върху коефициента на възрастова зависимост и заема един много висок относителен дял – 34,5% е неработещото население в пенсионна възраст при 52% население в работоспособна възраст и 13,5% под трудоспособна възраст /деца и младежи/.

○ **Икономическо развитие на община Алфатар**

Основният поминък в общината е земеделието. Поземлената реформа доведе до възстановяване на частната собственост и раздробеност на земята. След възстановяване и подялбата на земите между потенциалните наследници, бъдещите собственици са над 5000 със среден размер между 12-23 дка. Има тенденция за окрупняване на земеделските масиви.

1. Земеделие

Земеделие се развива от земеделските кооперации, арендаторите и земеделските производители.

Земеделските производители не организират стоково производство, а производство в полупазарни стопанства.

Земеделието в общината във висока степен се развива съобразно потребностите на пазара. Структурата му се променя с развитието на традиционни и нови пазарни култури с използване на специфичните особености на климата, почвите, екологично чиста околна среда и осигуряване на суровина за преработка и потребление.

Основните полски култури, които се отглеждат са: пшеница, царевица, слънчоглед, ечемик. Други култури, които се отглеждат са: тиквено семе, кориандър, рапица. Промяна в структурата на посевните площи е навлизането на нетрадиционни, но силно пазарно ориентирани маслено–етерични култури (кимион, резене), билки (маточина, култивирана шипка, лавандула, маточина), за които има осигурен пазар и благоприятна конюнктурна тенденция. На територията на общината има създадени трайни насаждения от етерично – маслени култури лавандула - 150 дка и билки: арония - 25 дка в гр.Алфатар и шипка –10 дка в с.Бистра.

Тютюнопроизводството е застъпено в с.Чуковец и отчасти в с.Бистра, като заетите площи варират по години от 200 до 360дка. Високата възискателност при прилагане на технологията на отглеждане, ниското качество, ниските изкупни цени, ограничените квоти и свити пазари на сорт ”Бърлей” правят това производство рисково.

Трайните насаждения са представени предимно от кайсиите 2300 дка, в т.ч плододаващи 1300дка и 1000 дка в с.Чуковец за рекултивация. Средните добиви от кайсиите са слаби, поради масовото им застаряване, липсата на агротехнически мероприятия за интегрирана растителна защита и подхранване. Лозовите насаждения са представени от директни сортове и са за лична консумация– 840 дка.

На територията на общината няма изградени напоителни съоръжения за развитие на поливно земеделие. Ранните есенни и късните пролетни мразове не позволяват развитието на ранно и късно полско зеленчукопроизводство. Продължителните силни ветрове през зимата отвяват снежната покривка и причиняват измръзвания на есенниците, снегонавявания по пътищата и обледяване на далекопроводите и измръзване на трайните насаждения и есенниците.

2. Животновъдство

Животновъдство се развива в единични частни ферми: кравеферма, козе ферма, овцеферма, ферма за кокошки носачки и в частни полупазарни стопанства за отглеждане на говеда, овце, свине, птици, зайци, риба. Говедовъдството е представено в месодайното направление. Млечното направление в говедовъдството се локализира в две ферми на територията на общината.

Овцевъдството и козевъдството са с ограничена пазарна ориентация (с изключение на месодайното направление), но реализират повече натурална продукция (месо, мляко, вълна) за консумация, поради и което се поддържа една постоянна численост през годините за козевъдството и тенденция за намаляване на поголовието на овцете

Птицевъдството е съсредоточено в една ферма в гр.Алфата с яйценосно направление.

Пчеларството е в подем. Пчелните семейства, регистрирани в общината са 118 бр., отглеждат се предимно в населените места и малка част в горските масива. Затрудненото сертифициране на партидите (минимални количества) затрудняват пазарната реализация.

Главната причина за резкия спад в животновъдството и драстичния спад на поголовието /както и ниска продуктивност на наличните животни/ са наличната пазарна конюнктура – ниски изкупни цени, високи цени на фуражи, особено след влошени климатични условия през годината - продължителни засушавания и ниски добиви в земеделието, както и на икономическата криза, и свиване на пазара.

3. Горско стопанство

Горско стопанство: горският фонд в община Алфатар се стопанисва от държавно лесничейство (ДЛ)- Силистра и Държавна дивечовъдна станция (ДДС) "Каракуз" със седалище в гр.Дулово. Горските масиви са 98% държавна собственост.

Горите в района са представени от широколистните видове 97% и иглолистни видове (черен бор) 3%. Основният дървесен вид който преобладава е церът, образуващ смесени и чисто издънкови насаждения. По склоновете на суходолията има смесени насаждения от липа, габър, бряст и клен, а в долините низини - топола и акация. Този отрасъл заема малък % от икономиката на общината.

В ДДС "Каракуз" наред с лесоустройствените дейности, основни дейности са и запазване и обогатяване на видовото разнообразие на дивеча. Характерни за района са следните видове дивеч: благороден елен, лопатар, сърна, дива свиня, заек, лисица, яребица, фазан, пъдпъдък.

На територията на община Алфатар в местността "Каракуз" е запазена "Естествена липова гора" - 75,10ха, която е определена за защитена територия. В местността "Каракуз" има възможност да се добиват годишно (свежа маса) по 2.5 тона липов цвят, по 2 тона листа и корени от коприва, глог (цветове, плодове и листа) – 200 кг.

В общината има създадени 500дка полезащитните пояси от акация, махалебка, гледичия, зарзали, габър и др.видове. Към настоящия момент те са стопанисвани от държавата и са в лошо състояние: силно проредени, ограничени хоризонтално и вертикално. Създаването на нови горски масиви, отглеждането и дърводобива са традиционно планирани по лесоустройствени планове.

4.Преработвателна промишленост

Преработвателната промишленост е тясно свързана с основните производства в общината. Във фуражопреработвателен цех в гр.Алфатар се произвеждат смески за птици и свине.

Съхранение на зърно, преработка и реализация се осъществява от лицензирани складове за съхранение на зърно в гр.Алфатар и с.Алеково.

Дейността на Евроетил ООД има съществен пазарен дял в местната икономика. На практика това е първата реализирана инициатива за производство на биоетанол на територията на област Силистра.

Във връзка с преработване на етерично-маслени култури на територията на общината е изградена инсталация за дестилация на етерични масла.

5.Хранително-вкусова промишленост

Млекопреработването е приоритет в дейността на "Мероне" ООД –лицензирана за износ на кашкавал в САЩ и страни от Европейския съюз. ЗП"Пламен Иванов" произвежда кисело мляко и сирене от мляко, произведено в собствена кравеферма в гр.Алфатар

6.Дървопреработващата промишленост

Дървопреработващата промишленост е залегнала в дейността „Силвоод” ООД, която подготвят заготовки за мебелното производство и на „Елица” ООД, които произвеждат палети за вътрешния и външния пазар.

7.Металообработващата промишленост

Металообработващата промишленост е представена чрез дейността на фирма "Дайг" ООД за производство на пожарогасители и противопожарни аксесоари.

8.Услуги:

Най-значима дейност развива фирма "Вива Агротекс" за внос и ремонт на селскостопанска техника. Услуги, свързани с ремонт на автомобили се извършват в 5 авто-работилници.

Всяка седмица - във вторник в гр.Алфатар се организира пазар, който задоволява нуждите на местните хора.

На територията на гр. Алфатар функционират две бензиностанции и газстанции и едно предприятие за продажба на строителни и горивни материали /"Топливо"/.

Занаятчийството е представено като дейност, упражнявана от частни занаятчии: коларо-железари, бъчвари, дърводелци, керамик и др.

Информация за заетите трудови ресурси във фирми, търговски дружества и организации, развиващи дейност на територията на община Алфатар.

№	Фирма	Предмет на дейност	Населено място	Брой служители
1.	"Евроетил" АД	Фабрика за производство на етанол и биоетанол	гр.Алфатар	67
2.	"Вива Агротекс" ООД	Обработване на земеделска земя, зърнопроизводство, зърно съхранение; внос, ремонт и поддръжка на селскостопанска техника	гр.Алфатар	28
3.	"Силвоод" АД /98% италиански капитал/	Производство на елементи за мебелно производство	гр.Алфатар	31
4.	"Мероне-Н" ООД	Производство на млечни продукти – кашкавал и топено сирене	гр.Алфатар	50
5.	ЗП"Пламен Иванов"	Производство на кисело мляко и сирене	гр.Алфатар	17
6.	„Елица” ООД	Производство на дървени опаковки и амбалаж	гр.Алфатар	10
7.	"Дайг" ООД	Производство на пожарогасители и противопожарни аксесоари	с.Цар Асен	5
8.	"Конфу" ЕООД	Производство на фуражи за всички категории животни; отглеждане на кокошки носачки;	гр.Алфатар	9
9.	ЕТ"Лъчезар Данков"	Ресторантьорство и социални дейности – домашен социален патронаж, столово хранене, обществена трапезария	гр.Алфатар	9
10.	"Зърнени храни" ООД	Изкупуване на зърнена продукция, склад и сушене	гр.Алфатар	9
11.	„Агрохелос" ООД	Зърнопроизводство	гр.Алфатар	4
12.	Интер Агро Транс ООД	Изкупуване на селскостопанска продукция, склад и сушене	гр.Алфатар	2

13.	Манекс-агро" ООД	Зърнопроизводство	гр.Алфатар	3
14.	ЕТ"Кидима-Кирил Димитров"	Зърнопроизводство	гр.Алфатар	4
15.	Агроаптека ООД	Търговия със семена, торове и препарати за растителна защита	гр.Алфатар	4
16.	"Самуел-2005"ООД	Зърнопроизводство	гр.Алфатар	3
17.	ЕТ"Вива Шунк-Радослав Шунк"	Зърнопроизводство, агро-услуги	с.Алеково	4
18.	ЕТ"Иван Жеков-98"	Зърнопроизводство	гр.Алфатар	3
19.	„Дорела”ООД	Зърнопроизводство	с.Бистра	5
20.	„Агроинвест-ВН” ООД-Веселин Димитров	Земеделие и зърнопроизводство	с.Кутловица с.Алеково	3
21.	ГРАДИ-ИНВЕСТ”ЕООД	Земеделие и зърнопроизводство	гр.Алфатар	5
22.	ЗК"Напредък"	Зърнопроизводство	гр.Алфатар	17
23.	ЗК"Единство"	Зърнопроизводство	гр.Алфатар	3
24.	ЗК"Светлина"	Зърнопроизводство	с.Васил Левски	8
25.	„Петрол” АД – клон Русе	Бензиностанция и газстанция за търговия с горива, автоаксесоари	гр.Алфатар	6
26.	„Петроком” АД	Бензиностанция и газстанция за търговия с горива, автоаксесоари	гр.Алфатар	5

ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

1. Железопътна инфраструктура

В град Алфатар има ЖП-спирка. Железопътното обслужване осигурява връзка с всички областни градове.

2. Пътна инфраструктура

На територията на общината има добре изградена пътна мрежа, като преобладава IV-о класната. Пътната мрежа I и III клас и голяма част от IV-и клас в общината е с асфалтовото покритие, което към момента е значително амортизирано. Извършват се частични ремонти на III-и и IV-и клас пътища.

Общинската пътна мрежа според площта и дължината ѝ, сравнена с показателите на областта има следните характеристики:

Показател	За община Алфатар		За област Силистра	
	Площ /дължина	Относителен дял в %	Площ, дка	Относителен дял в %
Територия /дка	1 310дка	0,5%	15 682	0,6
Вид пътна мрежа	Дължина, км		Дължина, км	
1.Авто-магистрална	0	0	0	0
2.Първокласна	17,5км	24%	57	6%
3.Второкласна	17,2км	24%	147	16%
4.Третокласна	7,3км	10%	299	32%
5.Четвъртокласна	29,67км	41%	431	46%
Общо:	71,67км		934км	

Общата дължина на уличната мрежа във всички населени места на общината е 126 км.

Всички селища от общината са достъпни и придвижването от общинския център до тях се извършва в рамките на тридесет минути. Стратегическото положение на общината произтича от това, че през нейната територия преминават транспортните връзки между областния център Силистра и морско пристанище Варна, градовете Дулово, Шумен, Тервел, Добрич.

Относителният дял на площта заета от пътната мрежа е 0.5 %, което е сравнително добър показател за областта (0.6%) и по този начин се нареждаме на по-добро място от Главиница, Кайнарджа и Тутракан. Община Силистра е с най-добър показател 1%.

3.Електроснабдяване

Енерго-доставчик- "Електроразпределение-Г.Оряховица" - клон Силистра. Осигуреност на Подстанция Алфатар 31 MW. Трансформаторни станции /трафопостове/ – 22бр. Въздушни магистрални електропроводи 80км.

4.Водоснабдяване и канализация

Водоснабдяването се осъществява от изградена водоразпределителна помпена станция, включена в областната водопрепозна мрежа и 3бр. дълбоки сондажни кладенци. Доставчик "В и К" АД-Силистра.

Капацитетът на помпена станция – Алфатар е представен в таблицата:

Община	Мощност kvт	Капацитет л/сек	Ел. захранване		Брой помпи	
			единично	двойно	работна	резервна
Алфатар	819 kW	200л/с		да	3	3

Основни водоизточници:

- Дълбоко сондажни кладенци- 3 бр. гр.Алфатар, с.Алеково, с.Васил Левски
- Кладенци "Раней"- 2 бр. от Силистра - № 2 и № 5

В и К съоръжения по населени места

Населено място	вид съоръжение	капацитет	Водоснабдяване при екстремни условия /дни, часове/
гр.Алфатар	„X” Глобус Алфатар	360 м3	2 часа
с.Алеково	Водна кула с.Алеково		3 часа
с.Бистра	Водна кула с.Алеково		3 часа
с.Чуковец	Кула - водоем с.Цар Асен		2 дни /48ч./
с.Кутловица	Напорен резервоар	300 м3	3 дни /72ч./
с.Васил Левски	Напорен резервоар	120 м3	24 часа
с.Цар Асен	Кула - водоем с.Цар Асен	200 м3	2 дни /48ч./

Характеристика на помпена станция – Алфатар

Общини	Мощност kvт	Капацитет л/сек	Ел. захранване		Брой помпи	
			единично	двойно	работна	резервна
Алфатар	943	122	3	1	6	4

Канализация - няма пречиствателна инсталация, отвеждане - къси тръби, септични ями. В град Алфатар започна поетапно изграждане на канализационна мрежа. Изградена е канализацията на 3 централни улици в гр.Алфатар – 3,5км. Предстои изграждане на пречиствателна станция и доизграждане на канализационната мрежа в града.

5.Управление на отпадъците- има организирано сметосъбиране като общинска дейност, за която се събират местни такси, както следва:

Такса битова смет:

- за производствена дейност – 6‰
- за жилищни сгради - 2‰
- за нежилищни имоти на физически лица - 4‰
- за дворни места, в които няма сгради – 0,7‰

Общинската сметосъбираща техника събира и извозва отпадъците до регионалното депо в гр.Силистра. По план предстои поетапно закриване на нерегламентираните сметища във всички населени места на община. Внесен е проект в МОСВ „Закриване и рекултивация на сметища в община Алфатар”. Има сключен договор за разделено сметосъбиране с „Импакткорпорейшън” ЕООД – гр.София. Със заповед н кмета на общината има отредени специални места за депониране на биоразградени отпадъци.

Има внесени проекти в общината с искания за разрешение на строеж на фотоволтаични системи /на различен етап на одобрение/..

6.Съобщителна инфраструктура

Телефонизация и мобилни услуги - основен доставчик на услугата „стационарен телефон” /домашен или служебен/ е Виваком АД -правоприемник на БТК. На територията на общината има изградени 3 автоматични телефонни централи -в гр.Алфатар, с.Алеково и

с.Цар Асен. През автоматичната централа в гр.Алфатар преминава оптичната магистрала: Русе – Силистра – Добрич. В гр.Алфатар има изградени локални телефонни централи, които са базирани на ASDN мрежа.

На територията на общината има добро покритие на мобилните мрежи – монтирани са клетки на мобилните оператори операторите: Мобилтел, Глобул и Виваком.

Осигурено е автоматично избиране на всички населени места в общината.

7. Услуги, предоставяни на населението

◆ Финансови услуги - на територията на общината няма работещи банки. Функционира 1 бр. банкомат на ТБ»ДСК» в гр.Алфатар. Чрез станцията на Български пощи в гр.Алфатар и с.Алеково могат да се изпращат и получават пощенски записи, писма и колети. Юридическите лица могат да осъществяват плащания по вносна бележка и разписка в Пощенска станция – Алфатар /чрез Пощенска банка/.

◆ Транспортни услуги: на територията на общината няма регистрирани фирми, които да извършват транспортни услуги. Дейността е обезпечена от частни превозвачески фирми като връзката между общинския и областния център е добра, но има проблеми в междуселищните връзки на малките населени места.

◆ Административни услуги - предлагат се от общината в гр.Алфатар и кметства във всички населени места – гражданска регистрация /административно-правно обслужване/, административно-техническо обслужване, данъчно и др.

◆ Пощенски услуги – предоставят се в гр.Алфатар и с.Алеково ежедневно, а в останалите селища перманентно.

◆ Интернет - основен доставчик на интернет услуги е Виваком АД – чрез ADSL мрежа.

◆ Кабелна телевизия - доставя се от частна кабелна телевизия в гр.Алфатар, както и от цифрова домашна телевизия Булсатком за всички населени места.

◆ Местни радиовъзли – функционират в гр.Алфатар, с.Цар Асен, с.Алеково, с.Васил Левски, с.Кутловица. При кризисна ситуация могат да се използват за оповестяване на населението.

В резултат на влошеното икономическо развитие на страната през 2010 година в сравнение с 2009 година, се наблюдава увеличение на безработицата. В процентно отношение се равнява на 19,6 % спрямо трудоспособното население на общината.

13.07. Регистрирани безработни лица, към 31.12.2007 г.	307
13.08. Регистрирани безработни лица, към 31.12.2008 г.	250
13.09. Регистрирани безработни лица, към 31.12.2009 г.	323
13.10. Регистрирани безработни лица, към април 2010 г.	334

Тенденциите се онагледяват със следните данни:

14.01. Брой безработни лица без, или с по-ниско от основно образование	106
14.02. Брой безработни лица с намалена работоспособност	38
14.03. Брой безработни младежи от 18 до 29 години	36
14.04. Брой безработни лица на възраст над 55 години	100
14.05. Брой безработни лица с регистрация над 1 година	80

Изводи

Скритата безработица не е изследвана.

Водещите показатели, които определят тенденцията са: брой на регистрираните безработни лица без или с по-ниско от основното образование, възрастни лица над 55 години и с регистрация над 1 година в Д „БТ”.

По-голяма част от доходите на населението се акумулират от дейности в селското стопанство – има сезонен характер, което не е константна величина и не е сигурен доход.

○ **Здравеопазване**

На територия на общината няма изградени болници и поликлиники .Във всички населени места съществува сграден фонд, който се предоставя на трима частно практикуващи лекари и трима стоматолога, които перманентно предлагат медицински услуги.

Медицински кабинети в учебни и детски заведения- 3 бр.

Общо практикуващи лекарски практики - 3 бр.

Стоматологични практики - 3 бр.

В гр.Алфатар функционира една аптека. В училищата и детските градини има първичната до лекарска лечебно-профилактична и здравно-образователна помощ.

Най-често срещаните заболявания са на: сърдечно-съдовата система, стомашно чревния тракт, опорно двигателния апарат, затруднения в говора, зрителни нарушения, психични и умствени увреждания, разстройства на личността и увеличен процент на онкологичните заболявания..

В подрастващото население се забелязват тенденции на говорни нарушения.

Изводи.

Върху здравословното състояние на населението оказват влияние няколко фактора:

1. Безработицата и липсата на доходи в по-голяма част от населението;
2. Ниска здравна култура;
3. Липсата на държавна политика за профилактика;
4. Липсва достъп до тесни специалисти;
5. Ежедневните стресови ситуации, на които е подложено населението през последните години;
6. Проблеми в храненето – нездравословно.

○ **Образование**

На територията на общината функционират 2 учебни и 1 детско заведение.

Основно образование – осъществява се в 1-о средищно училище „Христо Ботев” в гр.Алфатар. Ежедневно се извозват деца от двете направления: с.Чуковец, с.Цар Асен и от с.Бистра, с.Алеково.

Начално образование – „Отец Паисий” в с.Алеково – средищно /извозват се деца от с.Бистра/.

Професионални и висши училища - няма.

Целодневни детски градини – 1 средищна в гр.Алфатар, с филиали в с.Алеково, с.Бистра и с.Чуковец.

Материално–техническата база на средищните училища и целодневната детска градина в общината е добра, но не може да се използва целият ѝ капацитет.

Постоянно намаляващият брой на децата в детските градини и учениците пренасят във времето проблема за маломерни паралелки и реструктуриране на училищата.

Със запазване на столовото хранене и разкриването на обществените трапезарии е постигнато пълно обхващане на децата в учебните заведения.

Сред малцинствените групи се наблюдава тенденция за образование до осми клас, което рефлектира върху реализацията им на пазара на труда (нисък образователен ценз).

○ Жилищни условия

Гъстотата на заселване е 22% . Средно в едно жилище живеят 2 човека. На 1 жилище средно се падат по 4,5 дка площ.

В община Алфатар съществуват 1979 жилища. Площта на населените територии е 9057 дка. През последните години не се инвестира в жилищно строителство.

Табл. Строителство на жилищни сгради в Община Алфатар

Период год.	до 1919	1919-1945	1946-1960	1961-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2000	след 2001
жилищни сгради	132	605	522	480	80	77	43	0

Табл. Качеството на жилищното строителство , е показано в таблица

Материал на външните стени на сградата	бр.
стоманобетонни	10
масивни	829
паянтови	1137

Табл. Жилищен фонд

жилища бр.	1976
полезна площ кв. м.	132972
Полезна площ на човек от населението	35,7
Жилищна площ на човек от населението	26,82
Спомагателна площ на човек от населението	4,11

Средностатистически жилищната площ е нормата (25 кв.м./ човек) за задоволяване на жилищните нужди .

В село Бистра и в част от село Алеково, които са с преобладаващо малцинствено население има значителни жилищни проблеми, свързани със собствеността (без документ за собственост) и лоши битови и хигиенни условия. Основният градивен материал на жилищата е кирпич, в някои липсва течаща вода и ток.

● **Анализ на групите в риск в община Алфатар**

○ Фактори, които пораждаат риск за различни групи от населението

Анализът на ситуацията и оценката на потребностите идентифицира основните проблеми и формулира основните въпроси, които се отнасят до състоянието и развитието на

социалните услуги на територията на община Алфатар. В резултат от проучването са очертани основните фактори, които формират рисковите групи, нуждаещи се от социални услуги и мерки, които целят да променят причините, пораждащи конкретната ситуация на неравнопоставеност на уязвимите групи.

Основните заключения за тенденциите в демографските процеси в община Алфатар са:

- Тенденция към застаряване на населението и регресивен тип възрастова структура. С малки изключения в селата основната част от жителите са над 65 годишна възраст, а броят на самотните стари хора сред тях е преобладаващ;
- Критично ниска раждаемост с тенденция към намаление;
- Висока смъртност и отрицателен естествен прираст и продължение на тенденцията;
- Прогресивно намаление на относителния дял на лицата в трудоспособна възраст;
- Устойчива тенденция към миграционно движение и обезлюдяване на малките населени места в община Алфатар;

Безработицата и ограниченият достъп до заетост е основният проблем за осигуряване на нормален стандарт на живот. Ограниченият брой работни места в община Алфатар се дължат на:

1. Съкращения на работници и/или намаляване на работното време в резултат на икономическата криза;
2. Загуба на работни места за заетите извън общината – например в градовете, Варна, Добрич, Силистра, София и др.
3. Висок дял на безработните с основно и по-ниско образование.

○ **Характеристика на рисковите групи в община Алфатар**

При анализа на социо-демографската и икономическа картина на община Алфатар се открояват основни фактори, които пораждат риск за различни групи от населението и формират основни рискови групи: деца, лица, семейства в неравностойно положение и стари хора, нуждаещи се от подкрепа и социални услуги. Тези фактори са свързани с:

- Безработица и ограничен достъп до заетост;
- Ограничени ресурси за автономност и зависимост от подкрепата на близки – възрастни с увреждания с нужда от подкрепа във всекидневния живот, хора в пенсионна възраст;
- Структурата на семейството – пълно или непълно семейство, многодетни семейства, здравословни и образователни проблеми;
- Увреждане и/или сериозни здравословни проблеми на лицето или на член от семейството;
- Ниско образование (включително и неграмотност), липса на професионална квалификация, които водят до неравностойна позиция на пазара на труда и социална изолация;
- Социално изключване и принадлежност към уязвими етнически малцинства и семейства, в които децата рискуват да повторят социалния модел на родителите си (характерно предимно за село Бистра и част от населението на с. Алеково);
- Изолираност на населеното място (с.Кутловица и с. Васил Левски) с нарушени транспортни връзки и комуникация с общинския и областния център;
- Възраст – концентрация на пенсионери и стари хора, живеещи в изолираните малки населени места, с крайно ограничен достъп до здравна грижа и услуги.

В резултат от анализа на рисковите фактори се обособяват няколко ключови рискови групи, които са обект на въздействието на настоящата Областна стратегия.

Една от най-заstraшените групи в риск са **децата**, те се разглеждат като деца, отглеждани се извън семейства и деца, отглеждани се в семействата:

- Деца в специализирани институции. Децата, отделени от своите семейства, са от най-уязвимите групи в обществото. Към 30.05.2010 г. настанени в специализирани институции са 22 деца по данни на самите институции и Дирекция „СП” гр. Алфатар. Анализът на настаняванията показва, че по-голямата част от децата са настанени поради бедност на семейството и/или negliжиране на детето. Реинтеграцията на детето в семейството изисква развитие на мерки и услуги в общността, развиване на родителски капацитет, подкрепа на нуждаещи се семейства за осигуряване на жилище, посредничество и активна подкрепа за включване на пазара на труда и др. За да се интегрират в семейството, е необходимо да се търси допълнителен институционален механизъм и да се повиши работата в ДСП, за изграждане на връзка със семейството и за подкрепа при отглеждане на детето.
- Деца с увреждания, които се отглеждат в семейна среда. По данни на Д „СП” регистрираните деца с увреждания в общината към декември 2009 година са 11. Проведеното проучване на нуждите сред близки на деца с увреждания показва следните направления, в които има нужда от подкрепа: осигуряване на достъпна среда, диференциране на услуги за деца с различни по вид и степен увреждания, осигуряване на транспорт от селата и в рамките на града до социалните и здравни услуги; осигуряване на гъвкава дневна и почасова грижа, увеличаване на достъпа до образование, интеграция на децата с увреждания с връстниците им.
- Деца, необхванати, нередовно посещаващи, в риск от отпадане и отпаднали от училище. По официални данни през последните три години има тенденция на намаляване на отпадналите от училище деца. Най-многобройни са нередовно посещаващите училище деца от ромски произход в община Алфатар. За задържането им в училище и за предотвратяване на бъдещи рискове от социална изолация са необходими дейности за компенсирание на образователните пропуски, мотивиране на децата за посещение и задържане в училище, дейности за запълване на свободното време и за мотивация на родителите за ангажиране в образованието на своите деца.
- Деца, с проблемно поведение. Те са основна група в риск, заради случаите на агресивно поведение на деца. Основни сфери на интервенция са запълване на свободното време на децата, преодоляване на поколенските конфликти, специализирана подкрепа на семейството. В Община Алфатар като рискова група, на която трябва да се обърне внимание са negliжираните деца. Децата, жертви на насилие, настанени в Кризисен център гр. Алфатар са друга рискова група.
- Уязвими семейства с деца в риск. Подкрепата на семействата, а не само на децата в риск, ще създаде условия за задържане на децата в семействата им и за повишаване на качеството на грижа към тях. Тук са включени многодетни и/или непълни семейства; деца, чиито родители са в чужбина; деца на родители със зависимости и т.н. Децата от многодетни семейства в община Алфатар са 90. Необходимо е допълнително проучване каква част от децата, настанени в институции, идват от многодетни семейства. Нужни са мерки за подкрепа на отглеждането на детето и подпомагане на родителите при намиране на работа.

Уязвима група са **хората с увреждания** – в община Алфатар са регистрирани общо 550 пълнолетни с увреждания. В групата на хората с увреждания се обособяват няколко специфични подгрупи, които имат нужда от диференцирана подкрепа:

- Хора с повече от едно хронично заболяване, даващо степен на инвалидност и хора с увреждания, които имат нужда от придружител, подкрепа във всекидневния живот.
- Самотни възрастни хора с увреждания – които се нуждаят от грижи във всекидневно обслужване.
- Възрастни с психични заболявания – основна група в риск, която се увеличава непрекъснато.
- Възрастни с увреждания, настанени в специализирани институции - на територията на общината няма институция за възрастни хора с физически увреждания, има желаещи за настаняване, но те чакат с години. През периода 2007-2010 г. са настанени 75 лица в други области и те са чакали най-малко 3-4 години.

Социална група, идентифицирана в аналитичния доклад като една от застрашените, е тази на **самотно живеещи стари хора** (над пенсионна възраст) и тези, живеещи в отдалечени населени места. Основните им потребности са свързани със затруднен достъп до здравни и социални услуги, помощ в ежедневието им бит, възможности за общуване и социални контакти.

- Самотно живеещите стари хора в малките населени места са основна рискова група в общината са 250 човека. Изолираността и обезлюдяването на селата обрича живеещите в тях хора, доколкото взаимопомощта е основният ресурс на подкрепа, с който разполагат. Допълнително идентифицирани нужди са необходимост от подкрепа при водене на домакинството и извършване на дребни битови услуги.
- Стари хора, чакащи за настаняване в специализирани институции – на територията на общината има специализирана институция за стари хора – ДСХ „Щастлива старост” гр. Алфатар, с капацитет 35 места и Преходно жилище - социална услуга в общността – резидентен тип, с капацитет 9 места. Основната причина за постъпване в дом е нуждата от почивка и затруднение при поемане на всекидневните грижи. В много случаи мотив е и разтоварване на децата от поетите отговорности по отглеждане на родителите и социалната изолация.

В рамките на настоящия анализ са изведени няколко рискови групи сред уязвимите общности и лица в неравностойно положение:

- Безработни лица – в тази група преобладават младежи, завършили образованието си; продължително безработни лица без квалификация, особено от етнически общности; безработни самотни родители с деца до 3-годишна възраст; безработни лица, изтърпели наказание “лишаване от свобода”; безработни в пред пенсионна възраст; други групи безработни лица. Техните потребности се свързват с изолация от пазара на труда и необходимост от обучения за активно включване на пазара на труда. През последните години се наблюдава увеличаване на безработните. В общината се очертава значима група на безработни младежи между 18 и 29 години. Образованието излиза като фактор в случаите на социална изолация и бедност и е основна предпоставка за трайна безработица - хората с основно и по-ниско образование са голяма група
- Етнически общности в неравностойно положение В настоящата група са включени социално изолирани граждани предимно от ромски произход. В тези групи са налице различни фактори, подкрепящи бедността – ранно отпадане от училище, ниско образование и квалификация на голяма част от жителите,

трайна безработица и липса на трудови навици за част от тях, ограничени възможности за заетост, лоши битови условия, липса на достъп до здравни, социални, образователни услуги.

- **Оценка на социалните услуги в община Алфатар**

Съществуващите на територията на общината социални услуги не задоволяват всички потребности на населението.

1. Специализирани институции:

- ✓ Дом за стари хора „Щастлива старост” гр. Алфатар. Капацитетът на дома е 20 места. В него се настаняват психически и физически здрави хора. Това не задоволява потребностите на желаещите да постъпят в дома, защото в него се насочват за настаняване лица от територията на страната, а и населението на общината е масово застаряващо и има висок дял на самотно живеещи хора, нуждаещи се от обгрижване. Това в дългосрочен план е проблем.

2. Услуги в общността:

- 2.1. Резидентен тип:

- ✓ Преходно жилище. Капацитетът на жилището е 9 места. Ползвателите на тази социална услуга се извеждат от ДСХ, с цел независим живот, алтернатива на социалната изолация.

- ✓ Център за настаняване от семеен тип, с капацитет 15 лица с влошено здравословно състояние, лежащи към ДСХ „Щастлива старост” гр. Алфатар.

- ✓ Кризисен център за деца, жертва на трафик и насилие. Капацитетът на центъра е 9 места. В него се настаняват деца от 6 до 18 години от територията на страната, претърпели насилие или жертва на трафик. Осигурява се подслон и защита на децата от 3 до 6 месеца, осигуряване на базисните потребности, задоволяване на здравните и образователни потребности, консултации с психолог, психиатър, арт терапия и др., с цел адаптиране и приобщаване към социалната среда (изграждане на социални умения).

- 2.2. Други в общността:

- ✓ Личен асистент по ОП „РЧР” по проект „Социална услуга за качествен живот” - Социалната услуга се предоставя на общо 45 деца и лица от общините Алфатар и Кайнарджа. В Алфатар се обгрижват 30 лица и деца.

- ✓ Личен асистент по Национална програма „АХУ” – Социалната услуга се предоставя на общо 5 деца от двете общини Алфатар и Кайнарджа, като за Алфатар се обгрижва 1 дете.

- ✓ Личен асистент по ОП „РЧР” по проект „Подкрепа за достоен живот” - Социалната услуга се предоставя на общо 29 деца и лица от общината

- ✓ Домашен социален патронаж – Социалната услуга се предлага на самотно живеещи възрастни хора и инвалиди, живеещи на територията на общината. Капацитетът е 100 души, към декември 2010 година, реалните ползватели са 46 души. Възложена е от общината на лицензиран доставчик: ЕТ „Лъчезар Данков”. Дейността има смесено финансиране.

- ✓ Социален асистент по ОП „РЧР” – Социалната услуга се предлага на самотно живеещи възрастни хора и инвалиди, живеещи на територията на общината. Услугата се предоставя от лицензиран доставчик ЕТ „Лъчезар Данков” през 2008 година. Същият кандидатства и по Фаза 3 на ОП „РЧР” за изпълнение през периода 2010/2011 година.

- ✓ Домашен помощник – Социалната услуга се предлага на самотно живеещи възрастни хора и инвалиди, живеещи на територията на общината. Услугата се предоставя от лицензиран доставчик ЕТ „Лъчезар Данков” през 2008 година са обслужени 90 лица, 2009 година – 56 лица.
- ✓ Обществена трапезария - Социалната услуга се предлага на самотно живеещи възрастни хора и инвалиди, деца на социално-слаби семейства и деца със здравословни проблеми, живеещи на територията на общината. Услугата се предоставя от лицензиран доставчик ЕТ „Лъчезар Данков” от 2006 година. Държавно финансиране по проект на общината. Бенефициентите през 2010/2011 година са 54 души.

- Оценка на ресурсите за развитие на социални услуги в община Алфатар

- Анализ на човешките ресурси за предоставяне на услуги

В структурата на общинската администрация няма специализирана длъжност. Тя е ресорна отговорност на секретаря на общината.

Дирекция „СП” обслужва населението на общините Алфатар и Кайнарджа. Щатната численост на дирекцията е 14 души персонал, от които 4 с висше образование в сферата на социалните дейности.

На територията на общината има подготвени кадри с квалификация социални дейности и работа с хора с увреждания.

Наличният персонал удовлетворява потребностите.

- Финансов анализ на дейностите на общината.

Основен източник на финансиране в община Алфатар са средствата отпуснати от републиканския бюджет, следвани от други източници (МТСП, ФАР). Най- малък относителен дял заемат местните дейности, чиито източници на финансиране са от собствените средства на общината.

№	Видове социални дейности	година	Източници на финансиране			Всичко средства
			Републикански бюджет	Собствени средства	Други източници - МТСП, ФАР	
1.	Програми за временна заетост	2008	159 181	8 431		167 612
		2009	168 102	7 996		176 098
		2010	107 796	5 951		113 747
2.	Дом за стари хора	2008	201 018			201 018
		2009	212 196			212 196
		2010	178 897			178 897
3.	Домашен социален патронаж	2008		12 648		12 648
		2009		13 906		13 906
		2010		8 763		8 763
4.	Обществена трапезария	2008		4 300	14 850	19 150
		2009		5 950	14 850	20 800
		2010		6 521	20 467	26 988
5.	Кризисен център за деца,	2008	-			-

	жертва на трафик и насилие	2009	62 100			62 100
		2010	66 445			66 445
6.	Преходно жилище	2008			-	
		2009		120 653	212 826	333 479
		2010	53 064		100 434	153 498
7.	Център за настаняване от семеен тип	2010	36 275			36 275
	Всичко по източници на финансиране		1 245 074	195 119	363 427	1 803 620

6.3 Други налични ресурси в община Алфатар

Изградена и добре поддържана социална инфраструктура. Общината предоставя безвъзмездно собствен сграден фонд за разкриване на нови социални услуги. Организират се ежегодни дарителски кампании за различни социални каузи.

• **Заключения и препоръки**

○ **Основни изводи от ситуационния анализ и оценката на потребностите**

Проучването на ситуацията в община Алфатар е фокусирано върху нуждите от социални услуги, разглеждани в общия контекст на социо-икономическите проблеми, политики и мерки за социално включване на уязвимите общности и групи от населението в общината. Обхватът на темите на проучването включва широк кръг социо-икономически проблеми, демографски тенденции, общо състояние на сектора социални услуги в община Алфатар, като достъп, капацитет, човешки ресурси и качество на наличните услуги. Потърсена е обратна връзка за нагласите и очакванията от общинското планиране на заинтересованите страни – местна власт, териториални структури на АСП, доставчици и потребители на социални услуги.

Обобщените изводи от анализа на ситуацията и събраните конкретни данни са основа за адекватното планиране на капацитета на социалните услуги и за избора на тяхната форма – начин на осигуряване на достъп и достигане до клиентите, обслужващи едно или няколко населени места в една или повече общини (Алфатар, Кайнарджа), както и за разработване на „смесени” услуги. Препоръките са съобразени и с нагласите и очакванията, както на различните участници в предоставянето на услугите, така и на настоящите и потенциалните ползватели - рискови групи и индивиди, за които са предназначени социалните услуги и мерки за социално включване.

○ **Изводи за наличните социални услуги**

Предоставените социални услуги на територията на общината са на ниво. Обхванатите потребители, получават качествени социални услуги, но има необходимост от разкриване на нови.

- Териториално разпределение в общината - Пълен териториален обхват. Социалните услуги се предоставят във всички населени места на общината.
- Съотношение между услугите в общността и специализирани институции – Социалните услуги в специализираните институции (ДСХ, с капацитет 35 лица) са по-малко в сравнение с услугите, предоставени в общността, съотношение 1/8.
- Съотношение между услугите в семейна среда и резидентната грижа – Преобладаващи са услугите в семейна среда, спрямо резидентната грижа в съотношение 6/2.

- Степен на развитие на услугите за превенция на риска от социално изключване – Незадоволителна степен на развитие на услугите. Има необходимост от разкриване на нови социални услуги в общността.
- Характеристика на спектъра / многообразието на видовете услуги – ДСХ, КЦД, Преходно жилище, Личен асистент, Домашен помощник, Социален асистент, обществена трапезария и домашен социален патронаж.
- Достъпност на услугите – неограничен достъп до социалните услуги.
- Обхват на услугите, предоставяни от външните доставчици – На територията на общината има един лицензиран доставчик, който предоставя услуги в общността по договор с общината, по проекти по НП, ОП „РЧР” и др..

Общи изводи за услугите за деца:

- Степен на развитие на услугите в общността, превенция - КЦД, обществена трапезария, личен асистент за деца с увреждания. Превантивни мерки на Комисията за детето и МКБППМН, отдел „Закрила на детето” – консултиране, събеседване, изработване на информационни материали и др.
- Оценка на покритието на целевите групи от наличните услуги – съотношение между отделните населени места в общината – покритието е спрямо необходимостта.
- Закljučения за качеството на услугите за деца и съответствие с реалните потребности – Децата получават качествени услуги, но има необходимост от разкриването на нови, в изпълнение на Националната стратегия за деинституционализацията.
- Идентифицирани дефицити/липси на услуги:
  1. Защитено жилище за деца с умствени увреждания, с капацитет до 7 деца;
  2. Център за рехабилитация и социална интеграция за деца с обучителни трудности, с интелектуална недостатъчност, с генерализирано разстройство на развитието, с логопедични проблеми, със сензорни увреждания – нарушено зрение и слух, с физически увреждания, с капацитет до 20 деца;
  3. Център за настаняване от семеен тип, с капацитет до 9 деца.

➤ Изводи за услугите за възрастни и стари хора:

- Степен на развитие на услугите в общността, превенция - ДСХ, Преходно жилище, Център за настаняване от семеен тип, обществена трапезария, личен асистент, социален асистент, домашен помощник, домашен патронаж. Консултиране и обслужване от отдел ХУСУ и общината. Жилищно обезпечаване на крайно нуждаещи се.
- Оценка на покритието на целевите групи от наличните услуги – съотношение между отделните населени места в общината – покритието е спрямо необходимостта.
- Закljučения за качеството на услугите за възрастни и съответствие с реалните потребности – Възрастните получават качествени услуги, но има необходимост от разкриването на нови, в изпълнение на Националната стратегия за деинституционализацията.
  - **Идентифицирани дефицити / липси на услуги:**
    1. Защитено жилище за лица с психични увреждания до 8 лица;
    2. Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора на пенсионна възраст с влошено здравословно състояние, с капацитет до 20 лица;
    3. Защитено жилище за стари хора, изведени от специализираните институции, с капацитет до 9 лица;

4. Дневен център за възрастни хора с увреждания, с капацитет до 20 човека;
5. Център за обществена подкрепа;
6. Център за жени, преживели насилие и жертва на трафик.

➤ Препоръки

1. По-активна позиция на общината за привличане на социални партньори от неправителствения и частен сектор.
2. Да се разработват проекти в социалната сфера, с цел привличане на средства от европейските фондове.
3. Да се разкрият социалните услуги, изброени в т.7.2. Това ще доведе до пълно покриване и обезпечаване със социални услуги на всички уязвими социални групи.
4. Партньорство и сътрудничество с други общини, работа в мрежа - Ефективното междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество ще допринесе за изграждане на оптимална мрежа от социални услуги в община Алфатар, респективно област Силистра, която да осигури равен достъп до услуги за рисковите групи и инструменти за максимално оползотворяване на наличните ресурси.

2.1. Тенденции в развитието на Община Алфатар и фактори, определящи групите в риск

Анализът на ситуацията и оценката на потребностите идентифицира основните проблеми и формулира основните въпроси, които се отнасят до състоянието и развитието на социалните услуги на територията на Община Алфатар. В резултат от проучването са очертани основните фактори, които формират рисковите групи, нуждаещи се от социални услуги и мерки, които целят да променят причините, пораждащи конкретната ситуация на неравнопоставеност на уязвимите групи.

Анализът на данните показва основните демографски проблеми в Община Алфатар, които имат пряко отношение към социалната политика и системата на социалните услуги и към потребностите на населението от социални, здравни и др. услуги:

- Тенденция към застаряване на населението и регресивен тип възрастова структура. В селата основната част от жителите са над 65 годишна възраст, а броят на самотните стари хора сред тях е преобладаващ;
- Критично ниска раждаемост с тенденция към намаление;
- Висока смъртност и отрицателен естествен прираст и продължение на тенденцията;
- Прогресивно намаление на относителния дял на лицата в трудоспособна възраст;
- Устойчива тенденция към миграционно движение и обезлюдяване на Община Алфатар;
- Висок дял на хората с увреждания, както и на самотно живеещите стари хора, пръснати в селата в областта;
- Ниска гъстота на населението, особено в малките общини.

Безработицата и ограниченият достъп до заетост е основният проблем за осигуряване на нормален стандарт на живот. Равнището на безработица през 2010 г. в Община Алфатар нараства и продължава да се задържа със стойности, по-високи от тези за страната, при запазване на различията между общините в областта.

- Ограниченият брой работни места в Община Алфатар се дължат на малкия брой предприятия, осигуряващи заетост, и съответно липса на алтернативни работни места; затваряне на предприятията и/или намаляване на работното време; икономическата криза; липсата на работни места в малките селища.
- Изолирани населени места, вследствие на зле организиран междуселищен транспорт.
- Висок дял на безработните с основно и по-ниско образование.
- Част от местата за специалисти с висше образование остават трайно незаети поради миграцията на специалисти с висше образование към големите градове. Традиционно дялът на нискоквалифицираните и нискообразованите безработни е най-голям в образователната структура на безработицата.
- Увеличава се относителният дял на регистрираните безработни мъже, но със запазващ се доминиращ дял на женската безработица.
- Безработните младежи до 29 години нарастват в относителен дял, но остават със стойност по-ниска от средната за страната.
- Запазване на по-високия дял от средния за страната на безработните от високите възрастови групи - над 50-годишна възраст.
- Висок дял на продължително безработните лица с престой в бюрата по труда над 1 година, който остава значително по-висок от средния за страната.

Анализът на данните очертава следните проблеми и неблагоприятни тенденции в секторите:

Здравеопазване:

На база на наличната информация на здравно-демографското състояние на населението в Община Алфатар както и състоянието на системата на здравеопазването могат да се направят следните изводи:

1. Трайната тенденция за намаляване на населението в Община Алфатар;
2. Запазване сравнително високо ниво на общата и детска смъртност;
3. Отрицателен естествен прираст;
4. Увеличаване населението в пенсионна възраст;
5. Висока болестност и заболяемост от социално значими заболявания – на органите на кръвообръщението, дихателната система и онкологичните заболявания;
6. Значителен брой граждани с нарушени здравно осигурителни права, ползващи системата на здравеопазване без да заплащат услугата, което допълнително натоварва системата.

Обобщавайки всичко това може да се каже, че по различни причини: икономически, социални и други, част от населението в Община Алфатар е до известна степен със затруднен достъп до медицинска помощ и то основно до специализираната такава. Причините за това са две: недостиг на специалисти и недофинансиране на системата на здравеопазване.

Жилища и жилищна политика:

- Общинските жилища са разположени неравномерно по територията на Община Алфатар, някои от тях са в селата, намират се в непривлекателни райони и са неблагоустроени, изоставени и полусъборени.
- Липсват механизми, които да стимулират инвестиции в тази насока, и това ограничава възможностите на общинските власти да провеждат социална жилищна политика.

Обособени квартали на уязвими етнически малцинства със структурна бедност

- В селата Бистра и Алеково са обособени квартали, в които живеят ромски общности.
- Липсата на регулирана и урбанизирана жилищна среда в кваталите с концентрация на уязвими малцинствени общности, поставя с особена острота проблема за изграждане на “социални жилища”, като част от общинската социална жилищна политика за подобряване състоянието на общинския жилищен фонд и жилищна задоволеност на жителите на областта.

2.2. Идентифицирани рискови групи и потребности

При първоначалния анализ на социо-демографската и икономическа картина на Община Алфатар се очертават някои **типични рискове за лица в неравностойно положение**: ниско образование, неравностойна позиция на пазара на труда, съчетана с липса на трудови навици, трайна липса на собственост, лоши битови условия и липсата на средства за издръжка, принадлежност към етнически общности в неравностойно положение, многодетство, изолираност на малките населени места, концентрация на хора в пенсионна възраст в малките населени места, увреждане и/или сериозни здравословни проблеми на лицето или на член от семейството, ограничен достъп до здравни услуги, противообществени прояви, рискове, засягащи децата и настанените в институции. Въз основа на тези характеристики се обособяват няколко рискови групи. Повечето от тях имат социално-икономически корени. Анализът не цели да направи пълна класификация на рисковите групи, а да очертае някои приоритетни потребности от социална защита, както и необходимостта от развитието на конкретни социални услуги.

Анализът стъпва на разбирането за риска като фактор, препятстващ социалната интеграция на индивиди и групи. В резултат на анализа на рисковите фактори в Община Алфатар бяха обособени няколко ключови рискови групи, които да бъдат обект на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги. За да превъзмогне индивидът ситуацията на риск, често е необходима подкрепа и за семейството му. На територията на областта обаче няма социални услуги, които да работят със семействата и близките на деца и лица в риск. Анализът на групите в риск очертава и съпътстващи групи, които се нуждаят от подкрепа.

Една от най-заstraшените групи в риск са **децата**, които се разглеждат като деца, отглеждани се извън семейства и деца, отглеждани се в семейства.

• Деца, изоставени на ниво родилен дом

Превенцията на изоставянията на ниво родилен дом е нискоэффективна, както поради късния етап на намеса, така и поради краткия период за работа на социалния работник.

Очертават се следните пропуски в превенцията на изоставянето на ниво родилен дом:

- Няма ясно изградена система за идентифициране и регистриране с цел превенция на бременни в риск от изоставянето на децата си преди постъпването им в родилен дом;
- Липсва механизъм за междуинституционално взаимодействие с цел превенция на изоставянията на деца.
- На територията на общината липсват социални услуги, които да работят с тази рискова група.

Очертаните пропуски могат да се компенсират чрез интерактивни методи. Източници за информация за рисковете от изоставяне на децата трябва да бъдат личните лекари, гинеколози, училището, кметове, кметски наместници и др., които чрез пълно взаимодействие по между си и заедно с Дирекциите „Социално подпомгане” и действащи подходящи социални услуги ще изградят ефективна система по превенция на риска от изоставяне на деца на ниво родилен дом.

Като свързани рискови групи с тази група са непълнолетните майки, непълнолетните и млади майки от ромски произход, многодетни семейства, безработни, семейства с ниски доходи и/или с жилищен проблем, деца с увреждания.

- **Деца в специализирани институции**

Децата, отделени от своите семейства, са от най-уязвимите групи в обществото. Направеният анализ показва, че най-голям риск от настаняване в специализирани институции има за децата от 0 до 3-годишна възраст.

- В специализираните институции за деца преобладава дялът на децата от ромски произход.
- В институциите броят на децата, които престояват над две години, е най-голям.
- Почти половината от децата са настанени заедно със своите братя и сестри.
- По отношение на работата със семействата анализът показва, че родителите проявяват незаинтересованост. Липсата на контакт със семейството се определя от необразоваността на родителите и от тяхната нагласа, че Дома е по-добрата грижа за децата им.
- Институциите са местата, където децата се настаняват поради бедност, безработица, лоши битови условия на семействата. Тези рискови групи могат да бъдат подпомогнати успешно с услуги в общността, с което да бъде намален рискът от трайна институционализация.
- Слаби резултати по отношение ограничаване на входа на специализираните институции.
- Липсват услуги за превенция на изоставянето и настаняването в специализирани институции.
- Слаби резултати по отношение на деинституционализация.
- Недобре развити услуги за деинституционализация.
- Услугите в Община Алфатар не покриват всички нужди на рисковите групи - деца с един родител; деца от многодетни семейства. Липсват услуги за развитие и подкрепа на родителските умения, не е развита и приемната грижа.

Свързани рискови групи с групата на децата, настанени в специализирани институции: непълнолетни майки, непълнолетни и млади майки от ромски произход, многодетни семейства, безработни, семейства с ниски доходи и/или с жилищен проблем, деца с увреждания.

Превантивна работа и работа с родителите и близките на настанените деца за повишаване на здравната и образователната култура, нагласите и капацитета им с цел осигуряване на живот в среда, близка до семейната, осигуряваща индивидуална грижа и задоволяването на всички потребности.

- **Деца с увреждания, които се отглеждат в семейна среда.**

Основните потребности на децата с увреждания и на техните семейства са:

- Достъпна архитектурна среда;
- Достъп до образование в общообразователни училища;
- Достъп до адекватна здравна грижа;
- Придобиване на умения и навици за самостоятелен живот;
- Осигуряване на възможности за професионална квалификация и реализация;
- Достъп до транспорт;

- Осигуряване на подкрепяща среда за семейството и близките на децата с увреждания;
- Интеграция в общността.

Семействата на всички деца с увреждания се нуждаят от подкрепа за отглеждане на децата, като тази необходимост особено остро е проявена при следните

Свързани групи в риск:

- Самотни майки;
- Семейства с ниски доходи и/или жилищен проблем;
- Безработни;
- Многодетни семейства с деца с увреждане.

Тази рискова група се нуждае от: осигуряване на почасова, дневна и седмична грижа за деца с увреждания, достъпна архитектурна среда, особено в изолираните малки населени места, интеграция на децата с увреждания сред техните връстници и включването им в системата на образование, разширяване на спектъра от услуги за рехабилитация в общността, подкрепа на родителите на децата с увреждане за осигуряване на трудова заетост, психологическо консултиране и обучения за справяне с проблеми, свързани с увреждането на децата.

Деца, необхванати, нередовно посещаващи, в риск от отпадане и отпаднали от училище.

Тенденцията показва, че през годините процента на отпадналите ученици намалява .

Проблеми при стартиране на работа с деца с риск от отпадане от училище:

- Неточни официални данни за учениците, които са с риск от отпадане от училище, тъй като се прикриват неизвинените им отсъствия. По тази причина не е възможно да се започне навреме работа по превенция.

- Неработещ механизъм за наказания на родителите, чиито деца не посещават редовно училище.

- Няма разкрита социална услуга в общността за превенция на риска от отпадане от училище.

Свързани групи в риск:

- Родители на деца от ромски произход
- Родители с основно и по-ниско образование;
- Деца в многодетни семейства;
- Самотни родители;
- Безработни;
- Семейства с ниски доходи.

За задържането им в училище и за предотвратяване на бъдещи рискове от социална изолация са необходими дейности за компенсиране на образователните пропуски, включително допълнителна подготовка по български език, мотивиране на децата за посещение и задържане в училище, дейности за запълване на свободното време и за повишаване културата, нагласите и мотивацията на родителите за ангажиране в образованието на своите деца.

Деца, жертви на насилие и жертви на трафик

За периода 2007 г. - 2010 г. в общината са регистрирани 4 случая за насилие над деца.

Увеличава се броят на децата, претърпели насилие, като в повечето случаи то се случва в сродата, в която живеят, учат и се развиват.

За тази рискова група е необходима превантивна работа за повишаване на културата, нагласите и родителския капацитет.

Деца с проблемно поведение. Те са основна група в риск, заради случаите на агресивно поведение на деца. Анализът показва, че най-голям е броят на децата, извършили кражби. По данни от Отдел „Закрила на детето” увеличава се броят на децата с поведенчески и емоционални проблеми в тийнеджерска възраст.

Сфери на интервенция: превантивна дейност и корекционно-възпитателна – групови и индивидуални с деца и родители, ангажиране на свободното време на децата; преодоляване на поколенческите конфликти; подкрепа в училище.

Уязвими семейства с деца в риск. Подкрепата на семействата, а не само на децата в риск, ще създаде условия за задържане на децата в семействата им и за повишаване на качеството на грижа към тях. Тук са включени многодетни и/или непълни семейства; деца, чиито родители са в чужбина; деца на родители със зависимости и т.н.

Необходима е превенция за обхващане на децата на самотни родители или многодетни семейства в ранна възраст в детска градина и в целодневна форма на организация на образованието, алтернативни услуги за подкрепа, повишаване на културата, нагласите и ценностите на родителите и семействата, превенция на зависимостите, ангажиране на свободното време на децата, преодоляване на поведенческите конфликти, подкрепа в училище.

- **Деца, настанени при близки и роднини**

Данните сочат, че причини за настанявания в семейство на близки и роднини са най-често изоставяне на деца от техните родители, които трайно не се интересуват от развитието им, смърт на единия или двамата родители. Редки са случаите на реинтеграция в биологичните им семейства. На територията на Община Алфатар все още не е развита услугата приемна грижа

С цел превенция на изоставянето в специализирана институция се предприема мярка за закрила в семейна среда, което е по-благоприятния вариант за отглеждането на децата.

Нужна е превантивна работа за повишаване на културата, нагласите, родителския капацитет и социална подкрепа.

Друга група лица в риск **са безработните лица.**

Безработни са групи от лица с по-ниска конкурентноспособност на пазара на труда, в които се включват: безработни младежи; безработни младежи с трайно намалена работоспособност; безработни младежи от социални заведения, завършили образованието си; продължително безработни лица; безработни лица с трайно намалена работоспособност; безработни лица – самотни родители /осиновители/ и/или майки /осиновителки/ с деца до 3-годишна възраст; безработни лица, изтърпели наказание “лишаване от свобода”; безработни жени над 50-годишна възраст и мъже над 55-годишна възраст; други групи безработни лица.

Безработицата и нарушеният достъп до заетост е основният проблем за осигуряване на нормален стандарт на живот. Проучванията показват рязко увеличаване на безработните в резултат от икономическата криза. Данните очертават като рискова за намиране на работа и групата на безработните над 55 години.

Голяма е групата на безработните с основно и по-ниско образование, както и на безработните сред хората с увреждания. Това показва нуждата от специални интервенции към тези групи в риск.

В резултат на голямата безработица и ниските доходи в семействата се наблюдава явлението **бедност**. Един от основните изводи за Община Алфатар е, че характерът на

бедността е хроничен и продължителен и директно влияе върху следните групи с ограничени ресурси за автономност, пряко зависими от своите близки:

- Деца в многодетни семейства;
- Деца на самотни родители;
- Хора с увреждания – деца и възрастни;
- Майки с деца;
- Деца от ромски произход.

Като уязвима група са **пенсионерите**. Тенденциите през последните години са към нарастване дела на населението в надтрудоспособна възраст и това затруднява балансирането на социалната защита между поколенията.

Необходимо е осигуряване на възможности за социализация и ползване на социални услуги.

Уязвима група са **хората с увреждания**. В групата на хората с увреждания могат да се обособят няколко специфични подгрупи, които имат нужда от **диференцирана подкрепа**:

- Хора с повече от едно хронично заболяване, осигуряващо степен на инвалидност;
- **Самотни възрастни хора с увреждания.**
- Хора с увреждания, които имат нужда от придружител и физическа подкрепа във всекидневния живот.
- **Възрастни с психични заболявания.** Наблюдава се рязко увеличаване на лицата с психични заболявания, желаещи и нуждаещи се да ползват социални услуги от институционален тип поради липса на достатъчно разкрити форми на социални услуги за обгрижване в семейна среда.
- **Лица с умствена изостаналост** - Необходимо е разкриването на алтернативни социални услуги с цел оказване на подкрепа на нуждаещите се лица и техните семейства.
- **Възрастни с физически увреждания.** На територията на общината се предоставят следните услуги: Домашен социален патронаж, „Личен асистент”, „Социален асистент”, „Домашен помощник” и Клубове на инвалида и пенсионера.
- **Лица с множествени увреждания**

На територията на общината са регистрирани 456 лица с множествени увреждания. С единични изключения, лицата с множествени увреждания живеят в семейна среда и са обгрижвани от своите близки.

Социална група, идентифицирана в аналитичния доклад като една от застрашените, е тази на **самотно живеещи стари хора** (над пенсионна възраст) и тези, живеещи в малките населени места. Тревожно е, че в община Алфатар делът на населението в над трудоспособна възраст достига много висок процент. Основните им потребности са свързани със затруднен достъп до здравни и социални услуги, помощ в ежедневието им бит, възможности за общуване и социални контакти.

Стари хора, настанени в специализирани институции – на територията на общината функционират: 1 дом за стари хора ДСХ „Щастлива старост” гр. Алфатар с капацитет 20 места; 1 „Преходно жилище” с капацитет 9 места и 1 Център за настаняване от семеен тип, с капацитет – 15 места. Специализираните институции на територията на общината обслужват предимно населението на общината и областта. В тях се задоволяват

потребностите на старите хора от подходящи битови условия, специализирани грижи и социализация.

Стари хора, ползващи социални услуги

Услугите в общността за стари хора в Община Алфатар са сравнително добре развити, но не са равномерно разпределени. Това са Домашен социален патронаж, обществена трапезария, Личен асистент по ОП „РЧР”. В населените места функционират и клубове на инвалида и пенсионера.

Необходимост от възможности за рехабилитация, подкрепа и социализация.

В рамките на настоящата стратегия са изведени няколко рискови групи сред **уязвимите общности и лица в неравностойно положение:**

Социално слаби лица и семейства, многодетни семейства и самотни родители

В тази целева група спадат млади родители и семейства, с които е необходимо да се работи за изграждане на умения за отговорно родителство и подкрепа при приемане и отглеждане на детето. Често тези родители се нуждаят и от допълнителна подкрепа, за да могат да продължат образованието си и професионалното си развитие.

Социално слабите лица са най-вече безработни лица с по-ниска конкурентно способност на пазара на труда, лица с ниска степен на образование, лица от ромски произход, лица в нетрудоспособна възраст над 60 г., но без стаж за пенсиониране, хора с увреждания.

Самотните родители и многодетните семейства най-често са от ромския етнос и попадат в групата на социално слабите лица.

Най-често срещаните проблеми в групата са: лоши битови условия на живот, липса или ниско образование и професионална квалификация, липса на трудови умения и навици, трайна безработица, липса на здравна култура. Децата от тези семейства рискуват да повторят модела на социална изолация на своите родители.

При тази целева група е необходима превантивна работа за повишаване на културата, нагласите, родителския капацитет, подкрепа и социализация.

Възрастни хора, обект на социално подпомагане и самотно живеещи стари хора

В Община Алфатар населението е застаряващо, голям е броят на самотноживеещите хора. Много от тях са с ниски пенсии, които са недостатъчни за покриване на ежедневните им нужди. В даден момент те стават неспособни да се самообслужват и са принудени да потърсят алтернативна социална услуга. Потребностите, които имат самотните хора са следните:

- Подкрепа за ежедневните грижи в дома
- Осигурен достъп до аптеки и помощ при закупуване на лекарства;
- Достъп до медицинска помощ и здравни услуги;
- Осигуряване на социални контакти и психо-социална подкрепа;
- Компенсиране на изолираността от достъп до социални и здравни услуги на малките населени места в селските райони.
- Създаване на възможности за обгрижване, рехабилитация, подкрепа и социализация.

Хора с основно и по-ниско образование – това е една от основните идентифицирани групи в риск. В общината преобладава населението със средно и основно образование. Сравнително висок процент са и хората с незавършено начално образование и неграмотните. Промяната в условията на живот в последните години се отразява съществено върху образованието на населението, особено силно това се наблюдава сред ромското население.

Необходима е превантивна работа за повишаване на културата, нагласите и ценностната система.

Етнически общности в неравностойно положение

От направения анализ се вижда, че има формирани различни етнически общности, основно от ромски и турски произход.

За групата са характерни: ниско образование и квалификация, трайна безработица и липса на трудови навици за част от тях, ограничени възможности за заетост, лоши битови условия. Допълнителен фактор, затрудняващ развитието на общността, е самото гето. Обособените ромски квартали са районите с най-голям относителен дял на непълнолетни майки, деца, настанени в институции, деца, в риск от отпадане от училище. Акумулирането на икономически, образователни и етнокултурни рискови фактори оказва най-силно влияние, когато семейството живее в рамките на собствената компактна малцинствена група.

За да се разбие затворения цикъл, е необходима комплексна интервенция, която да подпомогне семействата да осигурят шансове за социално включване и развитие, основно чрез превантивна работа за повишаване на културата, нагласите, родителския капацитет, ценностната система, подкрепа и социализация.

2.3. Анализ на дефицитите на услуги и мерки – общи заключения

Анализът на съществуващите рискови групи и предлаганите в Община Алфатар социални услуги очертава следните дефицити:

За деца:

- Липса на услуги за оказване на подкрепа на лица и семейства в затруднено положение за недопускане на настаняване на децата в специализирани институции.
- Липсват услуги за превенция на изоставянето и настаняването в специализирани институции.
- Услугите не покриват всички нужди на рисковите групи деца - с един родител; деца от многодетни семейства, деца с увреждания и най-вече тези с психични увреждания.
- Липсват услуги за развитие и подкрепа на родителските умения, не е развита и приемната грижа.
  - Липсват услуги за деца с увреждания.
  - Липсват услуги за подкрепа на деца и младежи с отклоняващо се поведение и техните семейства.

За възрастни:

- Липса на алтернативни услуги за подкрепа на възрастни с психични заболявания.
- Недостатъчно на брой услуги за възрастни хора с увреждания.
- Липса на услуги, които да покриват нуждите на всички уязвими групи пълнолетни лица и възрастни в риск.
- Липса на мобилни услуги.
  - Възможност за предоставяне на мобилни услуги, чрез използване потенциала на клубовете на инвалида и пенсионера.
  - Недостатъчен брой активно работещи НПО и други организации, ангажирани в сферата на социалните услуги.
  - Недостатъчен капацитет на НПО и другите организации за управление на социални услуги.

- Липса на експерти в общинската администрация и недостатъчен брой служителите в ДСП, които имат възможност да поемат най-вече административно-финансовото управление на услугата.
- Липса на достатъчно обучения на служителите от администрацията.
- Липса на квалифициран персонал.
- Липса на финансова възможност от страна на доставчиците на социални услуги за дофинансиране на услугата.

Раздел Б: Стратегия за развитие на социалните услуги

3. Визия и цели

3.1. Визия

Качествени и достъпни услуги, съобразно нуждите на уязвимите социални групи, намиращи се на територията на Община Алфатар.

3.2. Ценности и принципи

Основна ценност в социалната работа е прилагането на интегриран подход за равно третиране на всеки гражданин - без значение на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение, като се създават предпоставки всеки да развие максимално своите възможности и индивидуални способности. При планирането и предоставянето на социални услуги Общинската стратегия следва основните човешки права и правата на детето. Общинската стратегия ще създаде и развие секторни и регионални политики, съобразени с следните **ценности** на Европейската общност:

- Социална справедливост за всички граждани на Община Алфатар
- Съпричастност и уважение към достойнството на всеки човек, общност и група
- Толерантност и закрила от дискриминация, признаване на различията като ценност и ресурс за развитие
- Повишаване на благосъстоянието на децата и всички жители на Община Алфатар
- Антидискриминация, равнопоставеност на половете за икономическа независимост и премахване на стереотипите по пол в обществото
- Гражданско участие в планирането и в наблюдението на изпълнението на Общинската стратегия

Всички страни, ангажирани с разработването на Общинската стратегия се обединиха около следните **принципи и подходи**, които ще бъдат следвани при изпълнението на планираните дейности и мерки:

- Гъвкави социални услуги, отговарящи на реалните нужди и потребности на рисковите групи
- Професионален подход и зачитане на различията при предоставянето на социални услуги
- Индивидуализиране на оценката и на грижата за потребителя
- Насърчаване развитието на услугите в общността и ограничаване на настаняванията в специализирани институции
- Гарантиране на равен достъп до услуги на всички жители на Община Алфатар, чрез мобилност на услугите, иновативност и гъвкавост в управлението
- Интегриран подход към решаването на проблемите на целевите рискови групи

- По-пълно обхващане на всички рискови групи
- Добро управление и качество на предоставяните социалните услуги, мрежи и партньорства;
- Надграждане на добрите практики и опит в социалните услуги
- Повишаване квалификацията на доставчиците на социални услуги за оптимизиране на тяхното качество

3.3. Приоритети на Общинската стратегия

3.3.1. Приоритетни направления

За да се постигне качествена промяна в социалната среда и желаното бъдещо равнище на социалните услуги, предначертано от визията на Стратегията, е необходима целенасочена интервенция в няколко приоритетни направления.

Ключовите приоритетни направления на Общинската стратегия са изведени в съответствие с идентифицираните потребности на рисковите групи и необходимостта от спешна намеса за решаване на ключови/критични социални проблеми на жителите на общината. Приоритетните направления са групирани в две посоки - отнасящи се до съдържанието на социалните услуги и до начина на функциониране и изпълнение на услугите и мерките за социално включване.

Избраните **приоритетни направления за съдържанието на социалните услуги** включват:

1. Превенция за деца и семейства в риск

Това са широк кръг от услуги в общността за деца и семейства в риск, насочени към превенция на рисковите фактори за развитието на децата и уязвимостта на семействата семейства в риск за грижа за децата и превенция на изоставянето, както и извеждане на децата от специализираните институции.

2. Самотно живеещи стари хора и хора в риск

Създаване на условия за качествено предоставяне на грижи за самотно живеещите стари хора и хората в риск, насочени към повишаване качеството им на живот, като се съблюдава принципът за независим живот в семейната среда или в близост до нея. Услугите, отличаващи се с домашна атмосфера, са съобразени с индивидуалните потребности, желания и условия на живот.

3. Възрастни хора с увреждания

Стратегията ще допринесе за създаването на добър модел на грижи за възрастните хората в неравностойно социално положение, осигурявайки достъп до качествени социални услуги в общността, така че нуждаещите се да не напускат собствения си дом и общност, подобряване достъпа до качествени здравни услуги и образование, както и интегриране на пазара на труда.

Функционалните приоритетни направления, които подпомагат ефективното изпълнение основните дейности в Общинската стратегия, обхващат:

4. Развитие на човешките ресурси

В процеса на планирането недостигът на квалифициран персонал за разкриване на социалните услуги е идентифициран като един от основните рискове за реализацията на стратегията. Затова изграждането на необходимия капацитет за управление и за предоставяне на социални услуги се очертава като крайно необходима мярка – условие както за

изпълнението на планирания обем социални услуги и мерки, така и за постигане на качеството на услугите в съответствие със съвременните стандарти.

Въвеждането на ефективна система от социални услуги на общинско ниво изисква активно партньорство, взаимодействие между различните публични и социални сектори – социални услуги и подпомагане, образование, здравеопазване, заетост, инфраструктура и жилищна среда.

3.3.2. Приоритетни целеви групи

Планираните дейности в Общинската стратегия ще обхванат всички рискови групи, изведени при анализа на ситуацията. Определянето на приоритетни целеви групи в никакъв случай не изключва останалите рискови групи, но задава основния фокус на интервенцията през периода на стратегията. **Приоритетните целеви групи**, към които са насочени социалните услуги и мерки за социално включване в Община Алфатар са:

- Деца, отглеждани в специализирани институции;
- Деца с увреждания, които се отглеждат в семейна среда;
- Деца, необхванати, нередовно посещаващи, в риск от отпадане и отпаднали от училище;
- Деца, жертви на насилие и трафик;
- Деца с проблемно поведение и зависимости (алкохол и наркотични вещества)
- Деца в риск:
  - Деца настанени в семейства при близки и роднини;
  - Деца от многодетни семейства;
  - Деца, настанени в приемни семейства;
  - Осиновени деца
- Стари хора, настанени в специализирани институции;
- Самотноживеещи стари хора;
- Възрастни хора с увреждания;

3.4. Цели

3.4.1. Общи и конкретни цели

Общинската стратегия цели да осигури достъпни и качествени социални услуги в Община Алфатар, интеграция на общности и индивиди, пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи. Във всяко приоритетно направление на Общинската стратегия са набелязани общи и специфични цели и задачи:

Приоритетно направление 1: Превенция за деца и семейства в риск и грижи за деца, изведени от специализирани институции

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата в семейството, с превенция на риска за децата от уязвимите групи чрез:

- **Специфична цел 1.1.** Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство.

- **Специфична цел 1.2.** Да се осигурят условия за развитие на децата с увреждания отглеждани в семейството.
- **Специфична цел 1.3.** Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата.
- **Специфична цел 1.4.** Да се гарантира равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.
- **Специфична цел 1.5.** Да се развият алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда близка до семейната за децата, които не могат да бъдат върнати в семейна среда.

Приоритетно направление 2: Самотно живеещи стари хора и хора в риск

Обща цел 2. Да се подобри качеството на живот на самотноживеещите стари хора и хората в риск, чрез:

- **Специфична цел 2.1.** Развиване и разширяване на мрежата от услуги в общността, за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот.
- **Специфична цел 2.2.** Осигуряване достъп на старите хора до качествена резидентна грижа, в среда близка до домашната. Развиване и разширяване на мрежата от услуги резидентен тип.

Приоритетно направление 3: Възрастни хора с увреждания

Обща цел 3. Да се създадат условия за социално включване/интегриране и подобряване качеството на живот на възрастните хора с увреждания в Община Алфатар.

- **Специфична цел 3.1.** Осигуряване на условия за пълноценен и достоен живот за хората с увреждания в семейна среда и разширяване на мрежата от услуги в общността
- **Специфична цел 3.2.** Развиване на алтернативна резидентна грижа за хората с увреждания, настанени в специализирани институции.
- **Специфична цел 3.3.** Изграждане на алтернативни социални услуги от резидентен тип за настаняване на хора с увреждания, които имат нужда от резидентна грижа в среда, близка до семейната.

Общите и специфичните цели във **функционалните приоритетни направления** на Общинската стратегия включват:

Приоритетно направление 4: Развитие на човешките ресурси

Обща цел 4. Да се гарантира качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги.

- **Специфична цел 4.1.** Да се стимулира развитието на административния и организационния капацитет на общинско ниво за прилагане на интегрирана грижа и политики към хора и групи в неравностойно положение.
- **Специфична цел 4.2.** Да се осигури подкрепа на персонала на социалните услуги за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти.
- **Специфична цел 4.3.** Да се осигури системен контрол и мониторинг върху качеството на предоставяните социални услуги.

3.4.2. Ключови индикатори за постиженията на Стратегията в Община Алфатар

Постигането на набелязаните дългосрочни и конкретни цели в рамките на следващите пет години ще създаде условия за устойчиво подобряване на качеството на живот и жизнения стандарт на рисковите групи и общностите в неравностойно положение. Качествената промяна в ситуацията ще бъде измервана чрез система от качествени и количествени индикатори за напредъка в решаването на идентифицираните проблеми и в модернизирването на системата от социални услуги в Община Алфатар.

Основните индикатори за промяната в системата на социалните услуги в Община Алфатар, постигната в рамките на Общинската стратегия, са:

- Увеличена степен на териториално обхващане на рисковите общности и индивиди чрез развитие на мобилни услуги за нуждаещи се хора и пръснати рискови групи от населените места на Община Алфатар;
- Използване възможностите на Регионален Ресурсен център за деца със специални образователни потребности, както и на педиатричния и логопедичен кабинет в ЗС Алфатар;
- Реализирани форми на междуобщинско състудничество при предоставянето и използването на социални услуги (ЦОП и ЦСРИ)

Ключовите качествени индикатори за успеха на осъществената интервенция по отношение на постигнатата **промяна в ситуацията в Община Алфатар и ползите за рисковите групи** в резултат от петте години изпълнение на Стратегията са:

- Използване на новата услуга Центъра за обществена подкрепа (ЦОП), разкрит в Община Кайнарджа, който ще обслужва и населението в Община Алфатар;
- Използване възможностите на Областен център за развитие на Приемната грижа;
- Създаден ЦСРИ в гр. Алфатар с капацитет за 40 деца с увреждания в услуги за медицинска и социална рехабилитация и/или в различни форми на заместваща, дневна грижа;
- Запазени капацитети на Кризисен център - Алфатар (9);
- Развит и работещ ЦНСТ, за постепенно извеждане на деца, отглеждани в специализираните институции (СИ),
- Запазен капацитет на 1 ЦНСТ за стари хора с влошено здравословно състояние, с капацитет 15 човека;
- Разкрит 1 ЦНСТ за стари хора, с капацитет 9 човека;
- Запазен капацитет на ДСХ „Щастлива старост” гр. Алфатар, с капацитет 20 човека;
- Подобрени условия за самостоятелен живот в домашна среда на хората с увреждания, чрез предлагане на услугата Домашен социален патронаж, Обществена трапезария, Личен и Социален асистент във всички населени места на Община Алфатар;
- Осигуряване на безплатна топла храна на хора в риск, чрез предлагане на услугата Обществена трапезария във всички населени места на Община Алфатар.

4. Интервенция – социални услуги и мерки

Планираната интервенция очертава общата картина на развитието на мрежа от социални услуги на Община Алфатар за периода от 2011 до 2015 година. В плана се конкретизират приоритетите на общинско ниво, както и видовете услуги, които ще се развиват в Община Алфатар. Стратегията обхваща:

- Развитие и усъвършенстване на **съществуващите социални услуги** през следващите 5 години (2011 – 2015);
- Разкриване на нови и иновативни социални услуги за изведените приоритетни целеви групи;
- Успоредно развитие на **политики и мерки за социално включване** в свързани сектори (образование, здравеопазване, заетост, жилищна среда), чрез които се решават конкретни проблеми на рисковите групи и/или се създават условия за ефективно функциониране на социалните услуги.

Към всяко приоритетно направление са описани услугите и мерките, като се правят препратки и уточнения в случаите, при които една социална услуга изпълнява дейности, отнасящи се до две или повече приоритетни направления или конкретна цел. Социалните услуги и дейности се разглеждат като система от услуги, които си взаимодействат и допълват, за да се постигне ефект и реална полза за обхванатите целеви групи.

4.1. Приоритетно направление 1: Превенция за деца и семейства в риск и грижи за деца, изведени от специализирани институции

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата в семейството, с превенция на риска за децата от уязвимите групи чрез:

Специфична цел 1.1. Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство, чрез:

- Мярка 1.1.1. Използване услугите, предоставени от ЦОП - Кайнарджа за обхващане на децата и семействата в риск в Община Алфатар;
  - Мярка 1.1.2. Осигуряване на грижа при близки и роднини за изоставени и negliжирани деца;
  - Мярка 1.1.3. Услуги в подкрепа на осиновяването
  - Мярка 1.1.4. Развитие на Приемната грижа в Община Алфатар;
  - Мярка 1.1.5. Общински и областни програми и мерки за здравна профилактика и семейно планиране;
  - Мярка 1.1.6. Общински мерки и регионални програми за подкрепа на уязвими семейства за създаване на условия за задържане на детето в семейството.
-
- **Мярка 1.1.** Използване услугите, предоставени от ЦОП - Кайнарджа за обхващане на децата и семействата в риск в Община Алфатар;

Общинската стратегия предвижда използване на услугите, предоставени от ЦОП в община Кайнарджа.

Преките дейности на ЦОП включват разнообразни услуги за превенция на изоставянето на деца на ранна и по-късна възраст, превенция на отклоняващото се поведение, насилието, подкрепа и консултиране на рисковите групи – деца и семейства.

В съответствие с широкия спектър на съдържанието на тази социална услуга, планираният ЦОП ще осъществява разнообразни дейности за развиване на родителския капацитет и уменията за отговорно родителство, училище за родители, подкрепа за деца и семейства с рисково поведение и пр., както и социална работа в подкрепа на процеса на деинституционализация и закриване на специализираните институции за деца.

Подкрепата за рисковите групи – за децата и техните семейства се осъществяват не само в сградата на ЦОП, но и в дома на уязвимите семейства. Освен това Центровете за обществена подкрепа имат и мобилен компонент, с който се осигуряват възможности за посещение в дома на семейства в риск, живеещи в изолирани населени места извън общинските центрове.

Дейност 1.1.1.1. Запознаване на уязвимите социални групи с възможностите на ЦОП Кайнарджа.

Планираната услуга ще се разкрие и управлява от община Кайнарджа, но ще обслужва потребители и от община Алфатар.

ЦОП ще извършва следните услуги: семейно консултиране, подкрепа и развитие на родителски умения, превенция на насилието и negliжирането, семейно планиране, приемна грижа, осиновяване, превенция на отпадането от училище, превенция на отклоняващо се поведение и работа с деца с отклоняващо се поведение.

Дейност 1.1.1.2. Предоставяне на информация на ЦОП Кайнарджа за потенциални потребители на услуги на територията на Община Алфатар.

Мярка 1.1.2. Осигуряване на грижа при близки и роднини за изоставени и negliжирани деца, лишени от родителска грижа

Дейност 1.1.2.1. Съвместни дейности на ОЗД гр. Алфатар, ЦНСТ гр. Алфатар и ЦОП Кайнарджа за настаняване в семейства на близки и роднини на деца от СИ, изоставени деца и на деца в риск от изоставяне.

Дейност 1.1.2.2. Оказване на продължаваща подкрепа от ОЗД гр. Алфатар и ЦОП Кайнарджа за семействата на близки и роднини, в които са настанени деца, лишени от родителска грижа – консултации, посредничество и съдействие.

Мярка 1.1.3. Услуги в подкрепа на осиновяването

Дейност 1.1.3.1. Съвместни подкрепящи услуги между ЦОП и ОЗД при осиновяването на деца, като се планира част от дейностите на ОЗД да се насочат към центъра – обучение на кандидат – осиновителите, наблюдение и подкрепа на осиновителите и децата в следосиновителния период. Да се използват възможностите на предоставените услуги в ДЦДФУ към ДМСГД гр. Силистра. Услугите ще са насочени към:

- консултиране, информиране;
- мотивиране и обучение за кандидат-осиновители,
- подкрепа в следосиновителния период.

Мярка 1.1.4. Развитие на Приемната грижа в Община Алфатар

Услугата приемна грижа ще се развива на общинско ниво в Община Алфатар с цел сключване на договор с 2 приемни семейства (професионални и/или доброволни) средногодишно, считано от 2011 г., или 10 приемни семейства за целия период на Стратегията. В резултат се очаква в приемните семейства да се отглеждат около 10-20 деца към края на Стратегията.

Дейност 1.1.4.1. Развиване на Приемната грижа на общинско ниво.

- Ползване на услугите на “Областен център по приемна грижа”, който ще стимулира, реализира и координира работата по набиране, оценяване, обучение на кандидатите за приемни родители и подкрепа на приемни семейства.

Дейност 1.1.4.2. Развитие на дейности по приемна грижа.

- информационни кампании, обучение, подбор и наемане на приемни родители, наблюдение и подкрепа за приемните родители и приемните деца, възстановяване и/или поддържане на връзки със семейството;
- методическа помощ на ОЗД и обучение на общинската комисия за детето по приемна грижа и други свързани с развиване и предоставяне на социалната услуга ”Приемна грижа”.

Мярка 1.1.5. Общински и областни програми/мерки за здравна профилактика и семейно планиране

Дейност 1.1.5.1. Прилагане на цялостна програма за здравна профилактика на майчинството/ бременността, насочена към нежелана и рискова бременност.

Целта на програмата е да се подобри здравната профилактика за всички бъдещи майки в съответствие с националните приоритети. Целевите мерки в сферата на здравеопазването на общинско ниво трябва да обхванат всички бъдещи майки в Община Алфатар чрез здравна профилактика и задължителна пренатална диагностика на риска от увреждане. При изпълнението на тези мерки, личните лекари, женската консултация и акушерките ще идентифицират случаи на потенциален риск от изоставяне на дете и ще насочват към програмата Ранна превенция и ОЗД.

Дейност 1.1.5.2. Здравно-социални програми за семейно планиране – информиране, консултиране и обучения.

Програмите ще се изпълняват от здравни институции, училища и ще включват здравно-социални консултации за майки и семейства в риск, здравна просвета сред подрастващите за намаляване на нежеланите и рисковите бременности.

Мярка 1.1.6. Общински мерки и регионални програми за подкрепа на уязвими семейства за създаване на условия за задържане на детето в семейството.

Дейност 1.1.6.1. Посредничество и информиране за осигуряване на достъп до заетост .

Специфична цел 1.2. Да се осигурят условия за развитие на децата с увреждания, отглеждани в семейството, чрез:

- Мярка 1.2.1. Развиване на ЦСРИ за осигуряване на качествена здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за децата с увреждания и подкрепа за техните семейства;
- Мярка 1.2.2. Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова грижа и заместваща грижа за децата с увреждания, отглеждани в семейна среда;

- Мярка 1.2.3. Подкрепа за родителите при отглеждане на децата с увреждания в семейството;
- Мярка 1.2.4. Осигуряване на възможности за интегрирано обучение на деца с увреждания.

Мярка 1.2.1. Развиване на ЦСРИ за осигуряване на качествена здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за децата с увреждания и подкрепа за техните семейства

Създаването на ЦСРИ ще подобри условията за предоставяне на адекватни здравни грижи, рехабилитация и интеграция на децата с увреждания, отглеждани в семейна среда; ще осигури подкрепа на техните родители и близки чрез индивидуални и групови консултации (социални, здравни, правни, психологически) и обучение на родителите, семействата и близките за подобряване на уменията им за грижа за децата с увреждания в семейна среда. Услугата ще има мобилен компонент, като в мобилния екип ще се включват различни специалисти (логопед, психолог, рехабилитатор, социален работник, медицинско лице, специален педагог и др.), за да предоставят на място някои рехабилитационни услуги за децата и хората с увреждания, консултиране и обучение на семействата и близките на децата и младежите с увреждания.

Дейност 1.2.1.1. Изграждане на ЦСРИ – Алфатар през 2011 година, с мобилен екип за обслужване на клиенти от община Кайнарджа. Центърът ще обслужва деца с увреждания от 2-те общини и ще предоставя подкрепящи услуги на семействата, които се грижат за увредени деца.

Мярка 1.2.2. Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова грижа и заместваща грижа за децата с увреждания, отглеждани в семейна среда.

Дейностите по тази мярка включват:

- развитие на дневни центрове като самостоятелна услуга или като част от ЦСРИ, при което да се спазват принципите на гъвкавост на услугите и съответствие с конкретните индивидуални потребности на децата и семействата, както за социализацията на децата с увреждания, така и за осигуряването на възможност за техните родители да работят;
- интеграция на деца с увреждания в детски градини и училища - включително тяхното адаптиране, осигуряване на транспорт, както и да се анализират възможностите за алтернативна услуга в детска градина за почасово гледане на деца с увреждания. Възможно е, с тези дейности да се ангажират местни доброволци.

Дейност 1.2.2.1. Ползване на услугата седмична заместваща грижа към ДЦДМУ Силистра, насочена към деца с увреждания (0-18), в която се предвижда грижа от резидентен тип за определено време (до няколко дни) при отсъствие на родителите и/или близките, които се грижат за детето с увреждане.

Мярка 1.2.3. Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството

Дейност 1.2.3.1. Разширяване на програмите, които предлагат домашни грижи - Личен асистент и Социален асистент за деца с увреждания.

Дейност 1.2.3.2. Осигуряване на помощни средства чрез ДСП по Закона за хората с увреждания. Разкритите социални услуги в общността за деца и възрастни ще предоставят информация, консултиране, съвети за права, процедури и посредничество за получаване на техническите помощни средства от хората с увреждания, подкрепа и специализирани обучения.

Мярка 1.2.4. Осигуряване на възможности за качествено интегрирано образование на деца с увреждания.

Дейност 1.2.4.1. Ползване дейността на Ресурсния център за интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности гр.Силистра, който обслужва деца от цялата област.

Дейност 1.2.4.2. Обучение на педагогическия персонал за преподаване на деца със специално образователни потребности

Специфична цел 1.3. Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисковото поведение и negliжиране на децата, чрез:

- Мярка 1.3.1. Програми за превенция на рисковото поведение при деца и младежи;
- Мярка 1.3.2. Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите.

Мярка 1.3.1. Програми за превенция на рисковото поведение при деца и младежи

Дейност 1.3.1.1. Образователни програми и кампании в училище и/или в рамките на ЦОП и/или МКБППМН за превенция на рисковото поведение (агресия; насилие; отклоняващо се поведение; рисковото поведение на деца и младежи); провеждане на здравна и социална просвета против зависимостите; лекции и дискусии в часа на класа; организиране на хепънинги; междуучилищни прояви и инициативи на общинско и областно ниво.

Дейност 1.3.1.2. Последващо развитие на дейностите на Общински съвет по наркотични вещества към община Алфатар, подкрепящи деца и младежи, както и техните семейства.

Дейност 1.3.1.3. Разширяване на дейността на Български червен кръст, свързана с проблемите за здравето, секса, профилактика и лечение на полово предавани инфекции и заболявания.

Мярка 1.3.2. Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите

Услугите са фокусирани върху подкрепата за преодоляване на проблемите, свързани с отклоняващото се поведение чрез директна работа с децата - консултиране и подкрепа за деца с отклоняващо се поведение и за семействата им. Планира се организирането на извънкласни занимания и дейности за деца с девиантно поведение – спорт, клубове по интереси и др.; образователни програми за правата и задълженията на гражданите и санкциите при нарушаването им.

Дейност 1.3.2.1. Съвместни дейности на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН) и обществените възпитатели в общината, заедно с ОЗД в подкрепа на деца с рисковото поведение и жертви на насилие.

Дейност 1.3.2.2. Настаняване на деца, претърпели насилие или трафик в Кризисен център за деца, жертва на насилие и трафик – гр. Алфатар, с капацитет 9 места и в Кризисен център за жени и деца, претърпели насилие – гр. Силистра с капацитет 10 места. Децата имат възможност да ползват психологическа помощ и подкрепа и юридически консултации.

Специфична цел 1.4. Да се гарантира равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование, чрез:

- Мярка 1.4.1. Осигуряване на възможности за предоставяне на предучилищно образование за всички деца в Община Алфатар;

- Мярка 1.4.2. Програми за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи;
- Мярка 1.4.3. Осигуряване на качествено интегрирано образование за децата с увреждания;

Интегрирането на децата в риск в образователната система е ключов компонент от превенцията на negliжирането на децата, инструмент за развитието на техните възможности и за формирането на условия за самостоятелен живот в бъдеще. Хоризонталните програми и мерки в сферата на образованието се инициират и осъществяват предимно от училищата и детските градини, НПО, действащите училищни настоятелства, читалища, инициативни групи на родителите и местните общности, с подкрепата на РИО гр. Силистра. Предвидените мерки са в съответствие с духа на националните и областните приоритети за интегрирано образование, допълват и конкретизират планираните дейности в тази сфера.

Мярка 1.4.1. Гарантиране на задължителното предучилищно образование за всички деца в Община Алфатар

Дейност 1.4.1.1. Обхващане на всички деца в предучилищно образование от 5-годишна възраст чрез:

- издирване на всички подлежащи деца и записване в предучилищна подготовка – изпълнява се от учителите, с подкрепата на общината, ОЗД, социалните работници, НПО;
- разкриване на достатъчен брой подготвителни класове в училище и/или предучилищни групи в детските градини;
- срещи и посещения по домовете за информиране и мотивиране на родителите.

Мярка 1.4.2. Програми за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи.

Дейност 1.4.2.1. Ползване на смесени образователно-социални услуги в ЦОП за превенция на отпадането и задържане на децата в училище. Изграждане на партньорство и взаимодействие между социалните услуги, от една страна, и организациите, ангажирани с образованието (училищата, НПО, и пр.), от друга страна, за образователна интеграция и реинтеграция на децата.

Дейност 1.4.2.2. Подобряване на привлекателността на училището, чрез дейности, които обхващат всички целеви групи в училище, чрез:

- Инициране и изпълнение на програми и инициативи за повишаване на интереса към учене, включване на децата и младежите в живота на училището, в т.ч. и при вземане на решения, отнасящи се до децата;
- Извънкласни и извънучилищни дейности за мотивация на децата и техните родители - включване на децата в извънучилищни занимания в рамките на учебната година (ателиета по интереси, школи по изкуства, спортни състезания); осмисляне на свободното време на децата и младежите;
- Обучения на учителите и препоръки за промяна на практиката на преподаване на учителите и включване на интерактивни методи.

Дейност 1.4.2.3. Развитие на образователно-социални услуги за връщане в училище на отпадналите от училище деца, които се изпълняват от ЦОП, НПО, училища, училищни

настоятелства, читалища в тясно сътрудничество с ОЗД и общинска администрация, включващи:

- Посещения на място и срещи за издирване на отпадналите деца;
- Срещи, консултации, инициативи за мотивиране на децата и техните родители;
- Организиране на консултации, занимални и помощ от учителите за наваксване на учебния материал от децата и младежите.

Дейност 1.4.2.4. Разработване на целеви програми и инициативи за подобряване на образованието в средишните училища, които се изпълняват с подкрепата на РИО. Специално внимание се отделя на мерките за наблюдение и контрол върху посещаемостта и качеството на образованието на пътуващите ученици.

Мярка 1.4.3. Осигуряване на качествено интегрирано образование за децата с увреждания

Дейност 1.4.3.1. Обхващане на деца с увреждания в детски градини. През 2011 г. разработване на план за действие във общината, в който ще се предвиди:

- Осигуряване на места за интегриране на деца с увреждания в общите групи в детските градини, вкл. подкрепа за адаптиране към средата, осигуряване на транспорт.

Дейност 1.4.3.2. Интегриране на децата с увреждания в масови училища за обучение с подкрепата на ресурсни учители - осъществява се от училищата, РИО Ресурсния център към РИО с подкрепата на общинаго, които трябва да осигурят необходимата достъпна среда за децата с увреждания – вътре и извън сградата на училището.

Дейност 1.4.3.3. Осигуряване на достъпна среда за децата с увреждания в масовите училища и детски градини в общината.

Специфична цел 1.5. Да се развият алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда, близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда, чрез:

- Мярка 1.5.1. Изграждане на ЦНСТ. за извеждане на деца от СИ и деца в риск.

Мярка 1.5.1. Изграждане на ЦНСТ за деца от община Алфата, настанени в СИ и деца в риск

Центарът за настаняване от семеен тип (ЦНСТ) предоставя подслон и ежедневни грижи; създава условия за социална интеграция – прием в масови детски градини, училища; и поддържане на връзката с родители, близки и роднини

Дейност 1.5.1.1. Изграждане на ЦНСТ в гр. Алфатар, с капацитет 8 деца. Предвижда се услугата да стартира през 2013г.

4.2. Приоритетно направление 2: Самотноживеещи стари хора и хора в риск

Обща цел 2. Да се подобри качеството на живот на самотноживеещите стари хора и хората в риск, чрез:

Специфична цел 2.1. Развиване и разширяване на мрежата от услуги в общността, за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот:

- Мярка 2.1.1. Предоставяне на услуга Домашен социален патронаж във всички населени места на общината.

- Мярка 2.1.2. Осигуряване на дневна грижа и почасови услуги за стари хора.

Мярка 2.1.1. Предоставяне на услуга Домашен социален патронаж във всички населени места на общината.

Домашният социален патронаж е мобилна услуга с традиции и е добре позната. Тя стига до домовете на старите хора и оказва подкрепа в ежедневието им. Изискват се повече ресурси, но и се решават значително по-голям кръг проблеми на старите хора и хората с увреждания, като им се осигурява подкрепа в ежедневието.

Дейност 2.1.1.1. Разширяване на обема и многообразието на дейностите в Домашен социален патронаж в общината

Мярка 2.1.2. Осигуряване на дневна грижа и почасови услуги за стари хора.

През периода на изпълнение на Общинската стратегия в Алфатар ще се положат целеви усилия за подобряване на услугите в общността за дневна грижа за старите хора чрез повече гъвкавост, адаптиране към индивидуалните потребности на всеки човек, предоставяне на възможности за избор на пакетни услуги от страна на старите хора по отношение както на честотата на посещаемост, така и на видовете ползвани услуги. Дневните центрове са основната форма на социална услуга в общността, предлагаща храна, дневна грижа и възможности за общуване. Освен тях, клубовете на инвалида и пенсионера също осигуряват за старите хора възможности за разнообразяване на ежедневието, общуване, споделяне на придобит опит, възможности за осмисляне на живота и достойни старини.

Дейност 2.1.2.1. Продължаване на общинската подкрепа за дейностите на Клубовете на инвалида и пенсионера, предоставящи възможности за общуване и социален живот на стари хора с относително съхранено здраве и възможности за самостоятелно придвижване.

Мярка 2.1.3. Разширяване капацитета на Обществена трапезария

Дейност 2.1.3.1. Продължаване на дейността на Обществената трапезария и разширяване на капацитета ѝ

Специфична цел 2.2. Осигуряване достъп на старите хора до качествена резидентна грижа, в среда близка до домашната. Развиване и разширяване на мрежата от услуги резидентен тип, чрез:

Мярка 2.2.1. Осигуряване на резидентна грижа за самотноживеещи възрастни хора и предотвратяване настаняването им в специализирана институция.

Дейност 2.2.1.1. Продължаване дейността на Дом за стари хора – Алфатар.

Дейност 2.2.1.2. Продължаване дейността на ЦНСТ в гр. Алфатар за стари хора, с влошено здравословно състояние

Дейност 2.2.1.3. Изграждане на ЦНСТ в гр. Алфатар за стари хора.

Дейност 2.2.1.4. Продължаване дейността на Преходно жилище в гр. Алфатар

4.3. Приоритетно направление 3: Възрастни хора с увреждания

Обща цел 3. Да се създадат условия за социално включване/интегриране и подобряване качеството на живот на възрастните хора с увреждания в Община Алфатар

Специфична цел 3.1. Осигуряване на условия за пълноценен и достоен живот за хората с увреждания в семейна среда и разширяване на мрежата от услуги в общността, чрез:

- Мярка 3.1.1. Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства.
- Мярка 3.1.2. Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания

Мярка 3.1.1. Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства.

Спектърът на тези услуги обхваща както ежедневни дейности вкъщи (като помощ при хранене, обслужване, помощ за излизане и придвижване), така и предоставяне на дневни и почасови услуги извън дома (дневни центрове и алтернативни форми на заместваща грижа).

Дейност 3.1.1.1. Разширяване на обхвата на действащите услуги, които предлагат домашни грижи за хора с увреждания като Личен асистент чрез продължение на националните програми.

Дейност 3.1.1.2. Предоставяне на услугата Социален асистент в Община Алфатар.

Дейност 3.1.1.3. Включване на допълнителни услуги към Домашния социален патронаж и по-пълно обхващане на хората с увреждания от малките населени места.

Дейност 3.1.1.4. Изграждане на 2 Дневни центъра за възрастни хора с увреждания (с общ капацитет 40 места) в община Алфатар

Мярка 3.1.2. Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания

Дейност 3.1.2.1. Подобряване на инфраструктурата и осигуряване на достъпна среда в общественото пространство, културни и здравни центрове, предприятия и пр.

Дейност 3.1.2.2. Дейности на ДБТ, общината и местни НПО за предоставяне на достъп до доходи, заетост, професионално ориентиране и професионална квалификация (преквалификация), обучение и практически умения и др. за лицата с увреждания с право на работа.

Дейност 3.1.2.3. Прилагане на общински и национални мерки за осигуряване на по-широки възможности за самостоятелен живот – обучение на хората с увреждания, жилище, доходи, достъп до услуги и подпомагане.

Специфична цел 3.2. Изграждане на алтернативни социални услуги от резидентен тип за настаняване на хора с увреждания, които имат нужда от резидентна грижа в среда, близка до семейната.

- Мярка 3.2.1. Защитени и Преходни жилища за възрастни хора с увреждания.
- Мярка 3.2.2. Осигуряване на качествена резидентна грижа за хората с увреждания, в среда близка до семейната

Услугите от резидентен тип включват защитени жилища, преходни жилища и нови форми за малки групови домове с малък капацитет и гъвкави грижи, адаптирани към индивидуалните потребности на отделните клиенти, в съответствие със съвременните стандарти. Те ще предоставят подобрена резидентна грижа в среда, близка до семейната, за

хора с увреждания, които не са в състояние да живеят сами и имат нужда от резидентна услуга.

Мярка 3.2.1. Защитени и Преходни жилища за възрастни хора с увреждания

Дейност 3.2.1.1. Изграждане на Защитено жилище за хора с психични разстройства в гр. Алфатар с капацитет 8.

Мярка 3.2.2. Осигуряване на качествена резидентна грижа за хората с увреждания, в среда близка до семейната

Дейност 3.2.2.1. Продължаване дейността на ЦНСТ за възрастни с физически увреждания в гр. Алфатар с капацитет 15.

4.4. Приоритетно направление 4: Човешки ресурси

Обща цел 4. Да се гарантира качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги.

- **Специфична цел 4.1.** Да се стимулира развитието на административния и организационния капацитет на общинско ниво за прилагане на интегрирана грижа и политики към хора и групи в неравностойно положение.

Мярка 4.1.1. Изграждане на капацитет за управление на социалните услуги

Дейност 4.1.1.1. Изготвяне на анализ на потребностите от специалисти и поддържащ персонал

Дейност 4.1.1.2. Развити капацитет на ДСП и служители от общинска администрация, отговарящи за социалните услуги

Дейност 4.1.1.3. Разработване и внедряване на базисни и надграждащи обучителни модули за ръководните екипи на социалните услуги с цел развитие на административния и управленски капацитет, допълнителна квалификация/опит и подобряване на вътрешния мениджмънт на социалните услуги в Община Алфатар.

Мярка 4.1.2. Адекватно ресурсно обезпечаване на развитието на служителите, ангажирани с администрирането, управлението и развитието на социалните услуги на територията на Община Алфатар

Дейност 4.1.2.1. Осигуряване на адекватен брой служители в общинската администрация, ангажирани с разкриването и управлението на социалните услуги на територията на общината

Мярка 4.1.3. Изграждане на умения на общинско ниво за усвояване на структурни фондове

Дейност 4.1.3.1. Повишаване капацитета за усвояване на средства от различни национални и международни донорски програми

- **Специфична цел 4.2.** Да се осигури подкрепа на персонала на социалните услуги за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти.

Мярка 4.2.1. Осигуряване на условия за непрекъснато обучение, обмяна на опит и споделяне на добри ефективни практики на персонала в съществуващите социални услуги

Дейност 4.2.1.1. Провеждане на специализирани обучения и курсове за квалификация и преквалификация на персонала в съществуващите социални услуги

Дейност 4.2.1.2. Провеждане на въвеждащи и надграждащи обучения за професионалисти, които ще бъдат ангажирани със създаването и управлението на нови СУ

Мярка 4.2.2. Преквалификация на персонала от трансформираните и/или закривани социални услуги и СИ

Дейност 4.2.2.1. Осигуряване на равен достъп до информация и обучения

Мярка 4.2.3. Осигуряване на капацитет за иновативните услуги и мерки, развитие на нов тип професионални умения и опит

Дейност 4.2.3.1. Въвеждане на доброволчески практики

- **Специфична цел 4.3.** Да се осигури системен контрол и мониторинг върху качеството на предоставяните социални услуги.

Мярка 4.3.1. Въвеждане на ефективни системи на контрол върху качеството и за супервизия в социалните услуги

Дейност 4.3.1.1. Установена практика, консултиране и развиване на умения за мониторинг

Дейност 4.3.1.2. Изградена мрежа за предоставяне на качествени СУ на местно ниво

Мярка 4.3.2. Изграждане на умения за мониторинг и оценка

Дейност 4.3.2.1. Обучения на екипите от Звеното за мониторинг и оценка

4.5. Планирани социални услуги, мерки и интервенции в Община Алфатар

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2011	2015			
1.	ЦСРИ за деца с увреждания	Деца и младежи с увреждания	Общините Кайнарджа Алфатар	0	40	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог	гр.Алфатар	Нова за планиране след 2011 г.
2.	Кризисен център за деца преживели насилие (ДДД)	Деца преживели домашно насилие, сексуално насилие, график на хора	Всички общини	9	9	Подслон , здравна грижа, социална и психологическа подкрепа.	Гр.Алфатар	Налична
3.	ЦНСТ	За деца от община Алфатар, настанени в СИ извън областта	От цялата област	0	8	Постепенно извеждане в резидентна грижа семеен тип на деца, отглеждани в СИ извън област Силистра	гр.Алфатар	Нова – планирана за 2013 година
4.	ЦНСТ	Стари хора, с влошено здравословно състояние, изведени от СИ	Община Алфатар	15	15	Постепенно извеждане в резидентна грижа семеен тип на стари хора с увреждания, за които няма възможност за извеждане в семейна среда.	Гр.Алфатар	Налична
5.	ЦНСТ	Стари хора от „Преходно жилище” гр. Алфатар	Община Алфатар	9	9	Постепенно извеждане в резидентна грижа семеен тип на стари хора без увреждания, за които няма възможност за извеждане в семейна среда.	Гр.Алфатар	Нова - 2011
6.	ДСХ	Стари хора	Цялата страна	20	20	Предоставяне на постоянна грижа – медицински, социални услуги,	гр.Алфатар	Налична. От 01.09.2010г. с

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2011	2015			
						консултиране, рехабилитация, денонощни здравни и санитарни грижи, задоволяване на битовите потребности, социо и културни дейности, образователни програми		капацитет 20 места.
7.	Защитено жилище за хора с психични разстройства	Възрастни хора с психични заболявания	Община Алфатар	0	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с психични заболявания, социална работа с тях и техните близки, превенция на настаняването им в СИ и извеждане на настанените в такива.	Гр. Алфатар	Нова услуга – 2013 г.
8.	Преходно жилище за възрастни (ДДД)	Хора на пенсионна възраст изведени от СИ	Областта и страната	9	9	Осигуряване на резидентна грижа за възрастни хора с физически увреждания, социална работа с тях и техните близки, превенция на настаняването им в СИ чрез ежедневни грижи; изграждане на умения за самостоятелен живот, социални, образователни, здравни и консултантски услуги	гр. Алфатар	Налична
9.	ДЦВХУ	Възрастни хора с увреждания	Община Алфатар	0	20	Дневни и почасови грижи; медицинска и социална рехабилитация, занимания за организация на личното време, трудотерапевтични дейности.	Гр. Алфатар	Нови услуги, планирани за 2013 г.
10.	ДЦВХУ	Възрастни хора с увреждания	Община Алфатар	0	20	Дневни и почасови грижи; медицинска и социална рехабилитация, занимания за организация на личното време, трудотерапевтични дейности.	с. Алеково	Нови услуги, планирани за 2013 г.
11.	Домашен социален	Лица в пенсионна възраст; възрастни с увреждания,	Община Алфатар	100	100	Предоставяне на комплексни социални услуги – доставка на храна,	гр. Алфатар	Налична. Подобряване

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2011	2015			
	патронаж Общинска дейност	които се нуждаят от подкрепа в бита и домакинството				консултиране, дневна грижа, работа на терен, помощ в домакинството.		качеството на услугите.
12.	Обществена трапезария	Деца и лица с увреждания и лица в неравностойно социално положение	Община Алфатар	62	100	Осигуряване на безплатна топла храна на хора в риск	гр.Алфатар	Налична, разширяване 2011г.
13.	Личен асистент	Лица с 90 и над 90 на сто трайно намалена способност или вид и степен на увреждане с определена чужда помощ, които са лежащи	Община Алфатар	15	30	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане	Гр. Алфатар	Налична
14.	Социален асистент	Деца и лица с трайно намалена трудоспособност	Община Алфатар	0	30	Осигуряване на грижи в семейна среда на лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от институционализация, Предоставяне на социални услуги, насочени към социална и консултативна работа с потребители относно задоволяване на потребностите им за организиране на свободното време и осъществяване на контакти.	Гр. Алфатар	Нова

5. Система на мониторинг и оценка

5.1. Цели и задачи на мониторинга и оценката

Системата за мониторинг и оценка е ключов инструмент за развитие на политики и програми в социалната сфера и особено – за дългосрочни и комплексни интервенции като Общинската стратегия за социалните услуги в Община Алфатар. Резултатите от мониторинга и оценката са основа за актуализацията на стратегията по отношение на приоритетните направления, дългосрочните цели и оперативните задачи в хода на изпълнението.

Конкретните цели и задачи на системата за мониторинг и оценка са:

1. Да осигурява постоянен **поток от актуална информация** за развитието на социалната среда в Община Алфатар, чрез:
  - 1.2. Наблюдение на промените в базовите индикатори за ситуацията
  - 1.3. Обратна връзка от целевите групи и преките потребители за вида и качеството на предоставяните услуги и подкрепа
  - 1.4. Обратна връзка от преките изпълнители на дейностите за трудностите в изпълнението на услугите, възможностите за усъвършенстване и нуждите от обучение и развитие на човешките ресурси
2. Да обезпечи текущия мониторинг на изпълнението на дейностите по Стратегията на общинско и областно ниво, чрез:
  - 2.1. Събиране на информация за обема и преките резултати от осъществяваните дейности / услуги, анализ и сравнение със заложените количествени и качествени индикатори в Плана за действие.
  - 2.2. Пряко наблюдение на хода, методите и начините на текущото изпълнение на планираните дейности, както и на степента на изпълнение на времевия график на дейности и резултати
  - 2.3. Предоставяне на консултации и съвети на място на преките изпълнители на стратегията – общини, външните доставчици на услугите, свързани сектори и др. за подобряване на дейностите и качеството на социалните услуги
3. Да се изработят комплексни оценки на ефекта и цялостното въздействие от изпълнението на Общинската стратегия от гледна точка на целевите рискови групи. Оценката обхваща:
  - 3.1. Релевантност – съответствието на целите и интервенцията спрямо реалните проблеми и конкретните потребности и възможности на рисковите групи;
  - 3.2. Ефикасността на изпълнените дейности и постигнатите преки резултати по отношение на обема на дейностите, спазването на времевия график, планираните / вложените ресурси;
  - 3.3. Ефективността на Стратегията – оценка на реалните ползи и ефекти за обхванатите потребители на услуги, както и на степента на обхващане на идентифицираните групи, индивиди и общности в риск от изпълнените дейности в Община Алфатар. Качеството на предоставените социални услуги се оценява през призмата на ефекта върху целевите рискови групи, като се оценяват ползите за потребителите - индивидуални и общи за рисковата група;

- 3.4. Въздействието на Общинската стратегия върху общия социален контекст, степен на постигане на дългосрочните цели, комплексна оценка на предизвиканите качествени промени в състоянието на социалната среда и рисковите групи;
- 3.5. Устойчивостта на дейностите, резултатите и ползите за целевите групи и продължението им след времевата рамка на Стратегията.
4. Да гарантира системното актуализиране на Общинската стратегия, подобряването на политиките за социално включване и постоянното усъвършенстване на социалните услуги и мерки чрез:
- 4.1. Предоставяне на конкретни препоръки, както за актуализиране на цялостната Стратегия по отношение на избраните приоритетни направления и цели, така и за оперативно препланиране на дейностите и следващите етапи от изпълнението на предвидените дейности – социални услуги и мерки;
- 4.2. Системна обратна връзка от потребителите на услуги и препоръки за подобряване на вида и качеството на услугите в съответствие с реалните групови и индивидуални потребности;
- 4.3. Консултации и методическа помощ за усъвършенстване и подобряване на качеството на социалните услуги по места;
- 4.4. Идентифициране на добрите практики и научените уроци от осъществяването на Общинската стратегия и мултиплициране на натрупания опит по места.

В съответствие с тези цели и задачи, изграждането и функционирането на цялостна Система за мониторинг и оценка дава реални, практически ползи. На първо място, такава действаща система за мониторинг и оценка е ясен индикатор за това, доколко са реални намеренията на заинтересованите страни да осъществят на практика декларираните цели и планирани дейности в тази Стратегия. Същевременно, препоръките за промени, постоянният поток от информация и обратната връзка от целевите потребители на услугите, осигурен от Системата за мониторинг и оценка е задължително условие за ефективното изпълнение на Стратегията.

Мониторингът и оценката с участие е основният подход, който ще се следва при изграждането на системата. Този подход изисква включването и обратната връзка от всички участници в изпълнението на предоставянето на социалните услуги и носи допълнителни предимства за ефективността на мониторинга. Участието гарантира съпричастността и чувството за собственост на заинтересованите страни върху продуктите и резултатите от мониторинга и оценката и съответно – тяхната готовност и интерес от прилагането на препоръките на практика.

5.2. Логическа рамка и ключови индикатори за успех

В системата за мониторинг и оценка на Общинската стратегия ще се следят два основни типа индикатори: **Базовите индикатори за ситуацията** описват общия социален контекст и представят настъпилите промени в положението на рисковите групи в сравнение с “изходната точка” в състоянието им при оценката на първоначално идентифицираните проблеми. Тези индикатори осигуряват обективно измерване на реалната постигната промяна в социалния контекст през времевата рамка на Стратегията и дават възможност да се оцени обективно цялостния ефект и въздействие от изпълнението на Общинската стратегия. **Индикаторите за прогреса** служат за проследяване на напредъка в постигането на конкретните цели на Стратегията и се измерват преките резултати от интервенцията и осъществените дейности – социални услуги и мерки

Логическа рамка на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в Община Алфатар (2010 – 2015)

Визия	Общинската стратегия за социалните услуги дава възможност за осигуряване на достъпни и качествени социални услуги в Община Алфатар, интеграция на общности и индивиди, пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи			
Общи цели		Индикатори – базови индикатори за ситуацията	Източници на информация	Период на проверка
Обща цел 1	Да се подобри грижата за децата в семейството, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата и да се постигне максимално намаляване на броя на децата, отглеждани в специализираните институции	• Намаляване на броя на изоставените деца с 20% годишно; • Предотвратена институционализация на 90% от децата в риск от изоставяне чрез реинтеграция в семейството, настаняване при близки и роднини, приемна грижа, осиновяване (към края на стратегията); • Осигурени приемни семейства за поне 10-20 деца • Поне 98% от децата в задължителна училищна възраст да са обхванати в училище, подготвителни класове или групи или в подходяща форма на образование; • Намаление с 90% на отпадналите от училище деца; • Създаден капацитет за обхващане на поне 30% от децата с увреждания в Община Алфатар в услуги за медицинска и социална рехабилитация и/или в различни форми на заместваща и дневна грижа; • Намален с 90 % брой на децата от Община Алфатар, отглеждани в специализирани институции в и извън областта; •	- Аналитични доклади на независими експерти - Социолози -чески проучвания - Финален доклад за оценка на въздействие на Общинската стратегия - Годишни доклади за мониторинг на напредъка, изпълнението на Стратегията - Данни НСИ - месечни и тримесечни справки - ОЗД, ДСП и РДСП - Проучване за обратна връзка от потребители	<i>През три години 2012 / 2015</i> <i>Годишна база</i> <i>Всяка учебна година – септември, януари, юни</i> <i>2011 / 2013</i> <i>годишна база</i> <i>2011 - 2013</i>
Обща цел 2	Да се създадат условия за	• Подобрени условия за самостоятелен живот в домашна среда на 20% от	-Доклади	

Визия	Общинската стратегия за социалните услуги дава възможност за осигуряване на достъпни и качествени социални услуги в Община Алфатар, интеграция на общности и индивиди, пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи			
Общи цели		Индикатори – базови индикатори за ситуацията	Източници на информация	Период на проверка
	социално включване/интегриране на максимален брой хора в неравностойно положение и уязвими групи	хората с увреждания – потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент; • Подобен достъп на хората с увреждания до социална и медицинска рехабилитация • Разширен спектър от услуги за превенция и реинтеграция на рискови групи със зависимости и проблемно поведение; • Увеличена степен на териториално обхващане на рисковите общности и индивиди, чрез развитие на мобилни услуги за нуждаещи се хора и пръснати рискови групиот изолирани населени места върху 70% от територията на Община Алфатар; • Разширен спектър от услуги за подкрепа и преодоляване на последиците при жертви на насилие, трафик, зависимости.	ЗМО -Данни на НСИ РИ, ОЗД, ДСП, общини - анализи и данни РДСП, - решения на ОбС, заповеди на АСП за разкриване на нови социални услуги - общински финансови справки	2011 / 2012 / 2015
<u>Обща цел 3</u>	Да се подобри качеството на живота на старите хора във всички населени места в общината	• Предотвратена преждевременна институционализация на минимум 20-30 самотноживеещи стари хора чрез развитите услуги за грижа в домашна среда (с мобилен компонент); • Осигурени услуги, подкрепа и грижи в домашна среда за поне 25% от старите хора в Община Алфатар с приоритетно обхващане на самотноживеещите в изолирани населени места извън общинските центрове; • Подобрено качество на резидентни услуги в среда близка до домашната за стари хора, които не са в състояние да живеят самостоятелно.	- Статистически данни на НСИ - отчети на СУ и мобилни екипи - обратна връзка от потребители - Посещения на място	2011 / 2012 / 2015
<u>Обща цел 4</u>	Да се гарантира качеството	• Повишен капацитет за управление на СУ на поне 10 представители на	- Проучване	Годишна база

Визия	Общинската стратегия за социалните услуги дава възможност за осигуряване на достъпни и качествени социални услуги в Община Алфатар, интеграция на общности и индивиди, пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи			
Общи цели		Индикатори – базови индикатори за ситуацията	Източници на информация	Период на проверка
	и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги	администрацията, дирекция социално подпомагане и неправителствени организации; • Подобрена професионална квалификация и специализирани умения за социална работа поне на 5 души персонал на доставчиците на услуги в Община Алфатар;	за обратна връзка от потребители за качеството на СУ; анкети -документи на СУ, срещи с персонала - Документи от обучения, - Протоколи и решения на ОбС - Срещи -Доклади ЗМО - Доклади за мониторинг	2011- 2012 2013-2014

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
Приоритетно направление 1: Превенция за деца и семейства в риск и грижи за деца, изведени от специализирани институции					
1.1. Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство	<u>Мярка 1.1.1.</u> Използване на услугите, предоставени от ЦОП Кайнарджа за обхващане на децата и семействата в риск в Община Алфатар <u>Мярка 1.1.2.</u> Осигуряване на грижа при близки и роднини за изоставени и negliжирани деца; <u>Мярка 1.1.3.</u> Услуги в подкрепа на осиновяването; <u>Мярка 1.1.4.</u> Развитие на Приемната грижа в Община Алфатар; <u>Мярка 1.1.5.</u> Общински и областни програми и мерки за здравна профилактика и семейно планиране; <u>Мярка 1.1.6.</u> Общински мерки и регионални програми за подкрепа на уязвими семейства за създаване на условия за задържане на детето в семейството.	90% от идентифицираните бъдещи майки в риск да изоставят детето си, обхванати чрез консултации и подкрепа; - Дейности на ЦОП - с мобилни екипи за обхващане на лицата в риск от общината; - Обхванати ползватели от Община Алфатар от ЦОП Кайнарджа; - Ползване на услугите, предлагани от “Областен център по приемна грижа”, който ще стимулира, реализира и координира работата по набиране, оценяване, обучение на кандидатите за приемни родители и подкрепа на приемни семейства - Осигурени консултации и обучения за кандидат-осиновителите; 90% от бременните обхванати в програми за здравна профилактика	- Осигурено системно наблюдение и навременно идентифициране на риска от изоставяне на деца в ранна възраст - Намаление на изоставянето на деца в ранна възраст с 20% годишно; а в края на стратегията – намаление с 60% спрямо нивото от 2005-2009 г.; - Осигурен достъп до СУ за деца и семейства в риск в Община Алфатар, чрез ползване на услугите на ЦОП-Кайнарджа с мобилни екипи - Разширен териториален обхват на услугите за деца и уязвими семейства в ЦОП – - Увеличен брой обхванати деца и семейства в риск - ползватели на услугите в ЦОП; - Увеличен брой приемни семейства до 2015 г. - Осигурени приемни семейства за 10-20 деца до 2015 г. - Повишена информираност за приемната грижа в общината, чрез информационни кампании - Намален брой деца, настанявани извън семейството си - Подобрена здравна профилактика за бъдещите майки във всички населени места от общината; - Намаление с 30% на случаите на нежелана и ранна бременност	- Статистически данни на НСИ - Проучване за обратна връзка от потребители - месечни и тримесечни справки от ЦОП в ДСП.Алфатар и РДСП Силистра - Социологически анкети, проучвания - Заповеди на кмета, Решения на ОбС за разкрити нови общински услуги в подкрепа на уязвими семейства и деца - Данни на ОЗД - Заповеди на	<i>Годишна база</i> <i>По-подробни данни 2012 / 2015</i> <i>2011 / 2012</i>

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
				АСП за разкриване на нови социални услуги - Доклади на ЗМО - Доклади на ОЗД, ДСП - Анализи и данни на РДСП	
1.2. Да се осигурят условия за развитие на децата с увреждания отглеждани в семейството	<u>Мярка 1.2.1.</u> Развиване на ЦСРИ за осигуряване на качествена здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за децата с увреждания и подкрепа за техните семейства; <u>Мярка 1.2.2.</u> Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова грижа, и заместваща грижа за децата с увреждания, отглеждани в семейна среда; <u>Мярка 1.2.3.</u> Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството <u>Мярка 1.2.4.</u> Осигуряване на възможности за интегрирано образование на деца с	• Изграден нов ЦСРИ за деца в Алфатар, с мобилен екип, обслужващи и населението на Община Кайнарджа (капацитет 40 деца до края на 2015); • Провеждани консултации в ЦСРИ, обучения и подкрепа на поне 10 семейства на деца с увреждания годишно; • Продължаване ползването на услугите на Ресурсен център за интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности гр.Силистра	• Изграден ЦСРИ в гр. Алфатар за обхващане на децата от общината и Община Кайнарджа; • Предоставяни услуги и рехабилитация на около 20 деца с увреждания през първите 2 години и 40 през последните 3 години в рамките на общия капацитет от 40 места в ЦСРИ; • Оказана подкрепа на 10 семейства на деца с увреждания • Намалено с 50% настаняване на деца с увреждания извън семейството; • Осигурени услуги по ранна интервенция поне на 70% от семействата с деца с увреждания (от 0 до 3 години)	- Данни на АХУ - Данни на НПО, работещи с хора с увреждания - Справки и отчети на доставчиците на СУ - обратна връзка от потребители - база данни на ОЗД и ДСП	<i>Годишна база</i> <i>По-подробни данни 2012 / 2015</i> <i>2011 / 2012</i>

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
	увреждания.				
1.3. Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата	<u>Мярка 1.3.1.</u> Програми за превенция на рисково поведение при деца и младежи; <u>Мярка 1.3.2.</u> Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите.	▪ Реализирани информационни кампании и програми за превенция на насилието, рисковото поведение, зависимостите сред учениците в училищата от общината; • Подкрепа за семейства с деца в риск за превенция на изоставянето и negliжирането на деца, отглеждани в семейна среда • Осигурен достъп до кризисно настаняване за деца и младежи с рисково поведение. • 20-35 деца, обхванати средногодишно от Кризисния център за деца, жертва на трафик и домашно насилие в гр.Алфатар • Разширяване на дейността на Български червен кръст, свързана с проблемите за здравето, секса, профилактика и лечение на полово предавани инфекции и заболявания	▪ Осигурен достъп до СУ за деца и семейства в риск от община Алфатар, чрез ползване на мобилните услуги на ЦОП Кайнарджа; ▪ Оказана подкрепа за отговорно родителство сред 60% от семействата на децата, клиенти на услуги в ЦОП; ▪ Подобрена информираност на учениците и младежите за последиците от зависимостите и рисковото поведение; ▪ Предоставени услуги /подкрепа за реинтеграция за 80% от децата и лицата жертви на насилие, трафик, зависимости, рисково поведение ▪ Подобрена информираност на учениците и младежите за последиците от ранните сексуални контакти, нуждата от профилактика и предпазване от болести, предавани по полов път	- Данни на НСИ - Проучване за обратна връзка от потребители - месечни и тримесечни справки от ЦОП в ДСП гр. Алфатар и РДСП - Социологически анкети, проучвания - Данни от МКБПМН съвета по наркотични вещества	<i>Годишна база</i> <i>По-подробни данни 2012 / 2015</i> <i>2011 / 2012</i>
1.4. Да се гарантира равен	<u>Мярка 1.4.1.</u> Осигуряване на възможности за предоставяне	• Брой разработени/приети целеви програми за	• Осигурено пълно обхващане на децата (98%) в задължителното	- Данни и справки от	

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование	на предучилищно образование за всички деца в Община Алфатар; <u>Мярка 1.4.2.</u> Програми за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи; <u>Мярка 1.4.3.</u> Осигуряване на качествено интегрирано образование за децата с увреждания;	подобряване на образованието; • Брой реализирани проекти на общината, училищата, НПО за образователна интеграция; • Реализирани годишни кампании на учители и НПО за обхващане на децата в подготвителен и първи клас, със специален фокус към ромските деца; • Брой деца в извънкласни дейности чрез проекти и хоризонтални политики; • Осигурени ресурсни учители за деца с увреждания, интегрирани в масовите училища; • Подобрена достъпна среда в училищата и детските градини, съгласно общинския план за регионално развитие;	предучилищно образование; • Повишена училищна посещаемост и интерес към учебния процес на децата, обхванати в извънкласни и извънучилищни форми; • Над 60 % от посещаващите училище ученици, обхванати в образователни инициативи, извънкласни и извънучилищни дейности за свободното време; • Подобрени умения на учителите за включване на родителите в образователно-възпитателния процес • 70% от децата с увреждания редовно посещаващи училище и обхванати в подходящи форми на включващо образование; • Инвестирани ресурси от общината и донорски организации за осигуряване достъпна среда (обем средства, % от общинския бюджет за инфраструктура) • Брой създадени партньорства /учители – родители/общност – деца/	РИ на МОМН - Среци в училищата с деца, родители, учители - Справки и отчети на доставчиците на социалните услуги -Годишни доклади, Статистически данни и отчети на общинската администрация и -Проучвания	2011 / 2012 / 2015 всяка учебна година (септември / февруари / юни)
1.5. Да се развият алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда близка до семейната за децата, които не	<u>Мярка 1.5.1.</u> Изграждане на ЦНСТ за извеждане на деца от СИ, които не могат да бъдат изведени в семейна среда, с капацитет 8 деца	• Разкрит ЦНСТ в гр. Алфатар с общ капацитет 8 деца;	• Осигурена алтернативна резидентна грижа за 8 деца, изведени от СИ	-Годишни доклади -Отчети на ДСП, общинска администрация и доставчика на СУ	2013 - 2015

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
могат да бъдат изведени в семейна среда					
Приоритетно направление 2: Самотно живеещи стари хора и хора в риск					
2.1. Развиване и разширяване на мрежата от услуги в общността, за осигуряване на условия спокоен и достоен живот	<u>Мярка 2.1.1.</u> Предоставяне на услуга Домашен социален патронаж във всички населени места на общината <u>Мярка 2.1.2.</u> Осигуряване на дневна грижа и почасови услуги за стари хора <u>Мярка 2.1.3</u> Разширяване на капацитета на Обществена трапезария	• Разширяване дейността на Домашния социален патронаж • Оказана общинска подкрепа за дейностите на Клубовете на инвалида и пенсионера • Действаща Обществена трапезария и разширяване а капацитета ѝ.	• Осигурена мобилна услуга в домашна среда за 90% от нуждаещите се стари хора на територията на Община Алфатар; • Обхванати в услуги за осмисляне на свободното време на 50 стари хора ; • Осигурена храна за минимум 54 лица в риск	-Годишни доклади, данни и отчети на РЦЗ и общинска администрация - Справки на ДСП - Отчети на мобилни екипи - Обратна връзка от близки на клиенти и отчети на доставчиците на социални услуги	2011 - 2015
2.2. Осигуряване достъп на старите хора до качествена резидентна грижа, в среда близка до домашната. Развиване и разширяване на	<u>Мярка 2.2.1.</u> Осигуряване на резидентна грижа за самотно живеещи възрастни хора и предотвратяване настаняването им в специализирана институция	• Продължаване дейността на ДСХ гр. Алфатар; • Продължаване дейността на ЦНСТ за стари хора с влошено здравословно състояние • Изграждане на ЦНСТ за стари хора • Продължаване дейността на	• Осигурена резидентна грижа за самотно живеещи стари хора • Осигурен подслон, храна, социални консултации, посредничество за намиране на работа, жилище и финансова подкрепа лица, напускащи местата за лишаване от свобода, бездомни и др.	- Справки на ДСП - Обратна връзка от близки на клиенти и отчети на служителите в социалните	2011 - 2013

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
мрежата от услуги резидентен тип		Преходно жилище в гр.Алфатар		институции, осигуряващи резидентна грижа	
Приоритетно направление 3: Възрастни хора с увреждания					
3.1. Осигуряване на условия за пълноценен и достоен живот за хората с увреждания в семейна среда и разширяване на мрежата от услуги в общността	<u>Мярка 3.1.1.</u> Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства <u>Мярка 3.1.2.</u> Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания	• Разширен обхват на услугите социален и личен асистент • Включени допълнителни услуги към Домашния социален патронаж и по-пълно обхващане на хората с увреждания от малките населени места • Изградени два ДЦВХУ (с капацитет по 20 места) в гр. Алфатар и село Алеково • Действащи и разширени дейности в обособените клубове на инвалида и пенсионера по населени места • Предоставен достъп до, заетост, професионално ориентиране и професионална квалификация, обучение и практически умения и др. за лицата с увреждания с право на работа • Прилагане на общински и национални мерки за осигуряване на по-широки възможности за самостоятелен живот на	• Подобрени и разширени услуги в общността на лица с увреждания на територията на Община Алфатар • Предоставени дневни и почасови услуги на лица с различни увреждания, живеещи в семейна среда • Предоставени комплексни социални услуги – консултиране, информиране, ориентиране, обучение и работа на терен на лица с увреждания • Създадени партньорсва между ДБТ, общинна и местни НПО и доставчици на социални услуги за прилагане на мерки за подобряване условията на живот на лица с увреждания • Подобрена инфраструктура и осигурен достъп до 80% от публичните институции и заведения на територията на областта	- Данни на НСИ - Заповеди на кмет и решения на ОС за разкрити нови услуги в подкрепа на лицата с увреждания - Обратна връзка от потребители - Посещения на място -Общински бюджети в раздел капиталови разходи	<i>По-подробни данни 2010 / 2012 / 2015</i>

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
		хората с увреждания			
3.2. Изграждане на алтернативни социални услуги от резидентен тип за настаняване на хора с увреждания, които имат нужда от резидентна грижа в среда, близка до семейната	<u>Мярка 3.2.1.</u> Защитени и Преходни жилища за възрастни хора с увреждания <u>Мярка 3.3.2.</u> Осигуряване на качествена резидентна грижа за хората с увреждания, в среда близка до семейната	- Изградено Защитено жилище за хора с психични разстройства в гр. Алфатар, с капацитет 8 лица - Продължаване дейността на изградения ЦНСТ за възрастни с физически увреждания в гр. Алфатар с капацитет	- Осигурена качествена резидентна грижа на около 8 души годишно на хора с психични разстройства - Осигурена качествена резидентна грижа, близка до семейната среда на хора с физически и увреждания	- Решения на ОбС за разкрити нови услуги в подкрепа на лицата с увреждания - Обратна връзка от потребители - Посещения на място - Отчети на ДСП	Годишна база По-подробни данни 2011 / 2012 / 2015
3.4. Предоставяне на услуги за хора, нуждаещи се от палиативни грижи	<u>Мярка 3.4.1.</u> Изграждане на Хоспис в община Силистра, който ще обслужва нуждаещите се лица от цялата област.	Проучени възможностите и подготовка за разкриване на хоспис в община Силистра	Предоставяне на грижи на хора с тежки увреждания, нуждаещи се от с чужда помощ и непрекъсната медицинска грижа		2012-2014
Приоритетно направление 4: Развитие на човешките ресурси					
4.1. Да се стимулира развитието на административния и организационния капацитет на областно и общинско ниво за прилагане на интегрирана грижа и политики към хора и групи в	<u>Мярка 4.1.1.</u> Изграждане на капацитет за управление на социалните услуги <u>Мярка 4.1.2.</u> Адекватно ресурсно обезпечаване на развитието на служителите, ангажирани с администрирането, управлението и развитието на социалните услуги на територията на Община	- Развити капацитет на ДСП и служители от общинска администрация, отговарящи за социалните услуги - Осъществени базисни и надграждащи обучителни модули за ръководните екипи на социалните услуги с цел развитие на административния и управленски капацитет, допълнителна квалификация/опит и	- Разкрити нови и утвърдени съществуващи СУ, предоставяни от мотивиран и подготвен персонал - Реализирани проекти в социалната сфера към различни донори	-Анализ на потребностите от специалисти и поддържащ персонал -Присъствени списъци и издадени сертификати за квалификация	Годишна база По-подробни данни 2012 / 2015

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
неравностойно положение	Алфатар <u>Мярка 4.1.3.</u> Изграждане на умения на общинско ниво за усвояване на структурни фондове	подобряване на вътрешния мениджмънт на социалните услуги в Община Алфатар - Изготвен анализ на потребностите от специалисти и поддържащ персонал - Осигурен адекватен брой служители в общинската администрация, ангажирани с разкриването и управлението на социалните услуги на територията на общината - Повишен капацитет за усвояване на средства от различни национални и международни донорски програми		и надграждащо обучение - Длъжности характеристики	
4.2. Да се осигури подкрепа на персонала на социалните услуги за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти	<u>Мярка 4.2.1.</u> Осигуряване на условия за непрекъснато обучение, обмяна на опит и споделяне на добри ефективни практики на персонала в съществуващите социални услуги <u>Мярка 4.2.2.</u> Преквалификация на персонала от трансформираните и/или закривани социални услуги и СИ <u>Мярка 4.2.3.</u> Осигуряване на капацитет за иновативните услуги и мерки, развитие на	- Организиран и проведен специализирани обучения и курсове за квалификация и преквалификация на персонала в съществуващите социални услуги - Установени доброволчески практики - Осигурен равен достъп до информация и обучения - Организиран въвеждащи и надграждащи обучения за професионалисти, които ще бъдат ангажирани със създаването и управлението на нови СУ	- Ефективна работа по случаи, свързана с индивидуализиране на оценката на потребностите на клиента - Оценено въздействие на услугата, документиран добри практики в работата по случай - Придобити нов тип управленски умения и практика - Предоставяни социални услуги от външни доставчици	-Методология за нови услуги - Анкети за обратна връзка с потребители -Договори с външни доставчици на СУ	<i>Годишна база</i> <i>По-подробни данни 2012 / 2015</i>

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
	нов тип професионални умения и опит				
4.3. Да се осигури системен контрол и мониторинг върху качеството на предоставяните социални услуги	<u>Мярка 4.3.1.</u> Въвеждане на ефективни системи на контрол върху качеството и за супервизия в социалните услуги <u>Мярка 4.3.2.</u> Изграждане на умения за мониторинг и оценка	• Обучени екипи на Звено за мониторинг и оценка • Установена практика, консултиране и развиване на умения за мониторинг • Изградена мрежа за предоставяне на качествени СУ на местно ниво	• Провеждане на супервизия на екипите, пряко ангажирани с предоставянето на СУ на всеки 2 месеца • Решаване на конкретни казуси, с активното съдействие на заинтересованите институции • Изготвени годишни анализи на база данни, по определени индикатори	- Мониторингови доклади - Доклади за напредъка на изпълнението на Стратегията - Доклади от заседания на междуинституционални екипи	<i>Годишна база</i> <i>По-подробни данни 2012 / 2015</i>

5.3. Изграждане на система за мониторинг и оценка на стратегията

Изграждането на цялостна функционираща система за мониторинг и оценка предполага комплекс от дейности, които се осъществяват на няколко етапа:

- създаване на структура и изграждане на екип;
- развитие на уменията и капацитета за мониторинг и оценка;
- планиране и изпълнение на дейности за мониторинг и оценка;
- разпространение на заключенията от мониторинга и оценката и актуализиране на плановете и дейности в съответствие с направените препоръки.

5.3.1. Създаване на звено за мониторинг и оценка

Оперативното изпълнение на дейностите изисква да се обособи Звено за мониторинг и оценка (ЗМО) с ясни и конкретни задачи и отговорности, което да разполага относителна независимост от преките изпълнители на услугите и мерките за социално включване.

Структура: ЗМО ще се създаде в рамките на Общинското ръководство и ще да работи в партньорство Областното. ЗМО и ДСП. ЗМО при Община Алфатар се създава с решение на Общински съвет Алфатар

Основният екип на ЗМО обхваща 3 души на частично време – 1 от общинска администрация, и 2 от ДСП, които работят по трудов договор в посочените институции и са натоварени с допълнителни конкретни задължения за прилагане на системата за мониторинг и оценка на Общинската стратегия. Новите им задължения по мониторинга и оценката се включват в длъжностните характеристики, като се препланира работното им време с оглед поемането на новите отговорности.

Разширеният екип – участници в дейностите по мониторинг и оценка – включва председателят на ПК „Социални дейности” при ОбС Алфатар, 1 представител на ДСП отдел „ЗД”. В рамките на стратегията са предвидени специализирани обучения на екипите на ЗМО за усвояване на базисни познания и умения по мониторинг и оценка, събиране и обработване на данни и пр., както обучение чрез практика и консултации с експерти в процеса на работа.

Задачите и отговорностите на ЗМО се разпределят между двата екипа:

Основен екип:

- Координира цялостната дейност по мониторинг и оценка в Община Алфатар;
- Планира дейностите за мониторинг и оценка – изработва и съгласува дългосрочните и годишните оперативни плановете за мониторинг и оценка на изпълнението на стратегията;
- Изпълнява посещения на място за наблюдение на дейности и социални услуги в Община Алфатар;
- Предоставя консултации и практически съвети на доставчиците на услуги за подобряване на дейностите по места;
- Консултира и осигурява методическа помощ за доставчиците и персонала на социалните услуги (предоставяна при посещения на място, по телефона или по електронна поща от представителите на ДСП в ЗМО);
- Събира информация на общинско ниво и систематизира данните/информацията,
- Изработва общ годишен мониторингов доклад за изпълнението на Стратегията, който се представя за обсъждане и одобрение в Общински съвет Алфатар;
- Заедно с разширения екип формулира ключовите мониторингови въпроси и въпросите, на които трябва да даде отговор междинната и крайната оценка;

- Организира възлагането и провеждането на външна оценка на изпълнението на Стратегията;
- Заедно с разширения екип обсъжда заключенията и препоръките от докладите за мониторинг и оценка;
- Организира разпространението на резултатите от мониторинга и оценката и информира заинтересованите страни и обществеността за резултатите и препоръките.

Разширен екип:

- Участва в планирането на дейностите по мониторинг и оценка;
- Участва в дискусии за определяне на ключовите въпроси на мониторинга и оценката и представя коментари по докладите за мониторинг и оценка;
- Събира информация за базовите индикатори по населени места;
- Събира и систематизира текуща информация за социалните услуги и дейности;
- Оказва съдействие и логистика за проучвания, оценки и други дейности, осъществявани от външни експерти или организации;

5.3.2. Планиране и изпълнение на дейностите за мониторинг и оценка

Планът за действие по прилагането на системата за мониторинг и оценка предвижда разработване и приемане на:

- дългосрочни планове – първият период обхваща 2011-2012 г. и вторият период - 2013-2015 г.;
- годишни оперативни планове за дейностите по мониторинг и оценка за всяка година от изпълнението на стратегията.

Дългосрочните и годишните планове за мониторинг и оценка се разработват от основния екип на ЗМО, съгласуват се с разширения екип и се внасят за приемане от Общински съвет Алфатар като част от годишния отчет по изпълнението на Стратегията и оперативния план за действие през следващата година.

Задължителните дейности по мониторинг и оценка включват:

- Текущ мониторинг на дейностите – събиране на информация, посещения на място, доклади от мониторинговите посещения;
- Създаване и постоянно актуализиране на база данни на общинско ниво с разбивка по територии, теми, рискови групи и пр.;
- Актуализиране, систематизиране и анализ на данните за ключовите базови индикатори за ситуацията;
- Събиране на информация и анализ на индикаторите за прогреса в изпълнението на Стратегията;
- Разработване на годишен мониторингов доклад за цялостното изпълнение на Стратегията;
- Провеждане на междинна оценка на релевантността и ефективността на Стратегията - в края на третата година от външен екип от експерти. Заключениета и препоръките от Междинната оценка се използват при планирането на следващия тригодишен период от изпълнението на Стратегията;
- Финална оценка на ефективността и въздействието на Стратегията – провежда се в края на петата година от външен експертен екип. Заключениета и препоръките от оценката се използват при разработването на Общинския план за регионално развитие за следващия период след 2015 година;

- Разпространение на заключенията и препоръките от мониторинга и оценката;
- Разработване и внасяне на предложения за промени/подобрене в приоритетните направления, целите, дейностите на Стратегията.

В зависимост от наличните ресурси могат да се планират и **допълнителни дейности** на ЗМО като:

- тематични оценки, фокусирани върху едно или повече приоритетни направления или върху една или повече групи дейности;
- проучвания по специфични въпроси, необходими за стартиране на нови дейности и/или иновативни услуги по целите на Стратегията.

Раздел В: План за действие

6. Институционална рамка на изпълнението на стратегията

6.1. Отговорности и роли в изпълнението на стратегията

Ролите и задачите на общината, доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни в изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги се определят от техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им.

6.1.1. Общинска администрация и Общински съвет

Общината отговаря за цялостното изпълнение на Общинската Стратегия за развитие на социалните услуги на територията на Община Алфатар. За тази цел разработва, приема и прилага Общинска стратегия за развитие на социалните услуги (2011-2015). Общината разработва, приема и осъществява годишни планове за действие. Нормативно е установено, че местното самоуправление се осъществява от Общинския съвет, а местната изпълнителна дейност - от кмета и общинската администрация. Така или иначе, в своята съвкупност те заедно осъществяват местната власт.

Местната власт разработва и изпълнява **интегрирани политики за развитие** на хората в риск на тяхната територия като комбинират ресурсите и координират дейностите в сферата на социалното подпомагане, образование, здравеопазване, политики на пазара на труда, водени от интересите и нуждите на групите и хората в риск. Общината е доставчик на социални услуги. Развива интегрирани политики в подкрепа на децата в риск, хората с увреждания и старите хора, осъществява годишен мониторинг и оценка на изпълнението на социалната услуга и оценка на нуждите на групите в риск.

Общината се ангажира да предоставя за сведение на Областния съвет за развитие всички проекти, с които се кандидатства за финансиране на дейности по изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социални услуги. Определените като ключови участници в изпълнението на стратегията докладват поне веднъж годишно на заседание на Областния съвет за развитие за извършеното, за трудностите, които срещат, както и да правят предложения за подобряване на Стратегията.

Роля и отговорности на **Общинския съвет**:

- Обсъжда и приема Общинска стратегия за развитие на социални услуги на територията на общината и годишния оперативен план за изпълнението ѝ по предложение на кмета на общината;
- Одобрява докладите за изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги по предложение на кмета на общината;
- Съгласува проектни предложения за финансиране на социални услуги, които ще се развиват на територията на общината и планирани в Общинската стратегия.

- Взема решения, свързани с развитие на СУ на територията на общината (откриване, закриване, разширяване, дофинансиране и пр.).

Решение за развиване на конкретна социална услуга се взема от Общинския съвет, като преди това е било разгледано в съответната постоянна комисия и консултирано по въпросите, свързани с финансирането. Предложението се внася от кмета или от общинските съветници.

Ролята на кмета на общината е ключова за цялостното изпълнение на Общинската стратегия за социалните услуги на общинско ниво. Кметът на общината:

- Организира изработването на общинските програми и планове за развитие на социални услуги на територията на общината и на програмата за реализацията му и след съгласуване с Обществения съвет по социално подпомагане ги внася за обсъждане и приемане от Общинския съвет;
- Организира разработването на общинските секторни политики и – след гласуването в Общинския съвет – организира цялостното им изпълнение. Кметът и общинската администрация осъществяват съгласуването на дейностите за развитие на социалните услуги с общите хоризонтални мерки за социално включване;
- Ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги;
- След съгласуване с Обществения съвет представя годишен и заключителен доклад за изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги за одобряване от Общинския съвет;
- Участва в осъществяването на годишен мониторинг и оценка на изпълнението на общинския план за развитие на социалните услуги като част от Общинската стратегия;
- Търси възможности за финансиране от различни финансови източници за реализиране на конкретните общински дейности, планирани в съответния общински компонент на Общинската стратегия.

Местната власт носи конкретни отговорности също за иницирането и изпълнението на хоризонталните политики и мерки за социално включване. В този контекст, общината поема и основната отговорност за изпълнението на мерки за социално включване, предвидени в Стратегията, например:

- Координира и иницира развитието на програми за повишаване на родителския капацитет, задържане на децата в училище, повишаване на качеството на образование и превенция на рисковото поведение на деца съвместно с училищата и центровете за обществена подкрепа;
- Отговаря и осигурява условия за обхващане на всички деца на територията на общините в подготвителни групи и класове, гарантират спазването на задължителното изискване за записване на ученици в първи клас след завършена предучилищна подготовка в общинските училища;
- Координира и иницира развитието на програми в училищата за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи, както и за наваксване на образователни пропуски;
- Развива смесени социално образователни услуги в Центровете за обществена подкрепа за превенция на отпадането и задържане на децата в училище;
- Развива интегрирана политика за подкрепа на хората в пенсионна възраст чрез комбиниране на ресурсите на Домашен социален патронаж, националните и оперативните програми за предоставяне на грижи в домашна среда и за осигуряване

на заетост (НПСПОЗ), клубовете на пенсионера и читалища. Разширява функциите на патронажа и развиват мобилни екипи за предоставяне на домашни грижи;

- Съдейства за изграждането и работата на Центровете за развитие на уязвими общности със специален фокус върху ромското население;

Осигурява условия за посещаване в масови детски градини и училища на деца с увреждания, включително с осигуряване на транспорт и на достъпна среда

6.1.2. РДСП и ДСП

Регионалните дирекции за социално подпомагане като териториални поделения на АСП в областните административни центрове провеждат държавната социална политика на ниво област, а Дирекциите "Социално подпомагане" на територията на всяка община по отношение на закрила на детето; рехабилитация и социална интеграция на хората с увреждания и проучване на потребностите на населението в областта и в общините от социални помощи и социални услуги.

Ролята на РДСП – Силистра в изпълнението на Общинската стратегия включва:

- Поема оперативната и техническа координация на изпълнението на Стратегията с подкрепата на областна администрация и общината;
- Изготвя становища и прави предложения до АСП за откриване и закриване на социални услуги, в съответствие с планираните дейности в стратегията;
- Събира и актуализира база данни с резултатите от предоставяните социални услуги и следи за изпълнението на индикаторите за оценка на стратегията;
- Осигурява методическа подкрепа на персонала на социалните услуги, планира програми за професионално развитие и квалификация и системен контрол върху предоставянето на социалните услуги, планирани в стратегията;
- Управлява Регионалния център за развитие на човешките ресурси в Област Силистра

Роля и отговорности на Дирекция социално подпомагане:

ДСП – Алфатар носи отговорност и изпълнява конкретни задачи при реализирането на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги:

- Прави предложения до кмета на общината за предоставяне на социални услуги в съответната община;
- Прави предложения до РДСП - Силистра за откриване, реформиране и закриване на социални услуги, съобразно планираните дейности в стратегията;
- ДСП и ОЗД управляват случаите на хората и децата в риск; разработват оценки и индивидуални планове за децата и лицата, настанени в специализирани институции;
- Осъществява сътрудничество между общинската администрация и неправителствени организации във връзка с Общинската стратегия и предвидените дейности в нея;
- Събира и актуализира данни на базовите индикатори и резултатите от изпълнение на социалните услуги;
- ОЗД работит за изграждане на връзки между децата, настанени в СИ и семейството им; провежда дейности за изграждане на родителски капацитет, за задържане и реинтеграция на децата в училище и за превенция на рисковото поведение.

Предвид основните си функции, РДСП и ДСП (с отделите си по Социална закрила и Закрила на детето) имат отношение към всички заложи цели в Общинската стратегия за развитие на социалните услуги и това са задачи свързани с:

- идентифициране и насочване на случаи към социални и здравни услуги за ранна превенция; подкрепа на семейства в риск от изоставяне на дете;
- насочване на семействата на деца с увреждания към дневни центрове и детски градини за получаване на гъвкава грижа;
- насочване на семействата с увредени деца за ранна диагностика и навременна интервенция на увреждането;
- работа по изграждане на връзка между децата, настанени в СИ и биологично или разширено семейство; реинтеграцията на деца в семейна среда;
- методическа подкрепа и съдействие на ЦОП за формиране на мобилни екипи;
- планиране (съвместно с Дирекция Бюро по труда) мерки за професионално ориентиране и трудова интеграция на младежи, предстоящи да напуснат СИ;
- консултиране и насочване на семейства с деца в риск към социални услуги;
- подпомагат изграждането на алтернативни социални услуги;
- подпомагат общината при идентифициране на нуждаещите се стари хора от услуги в общността и други.

Същевременно взаимодействието на АСП с МТСП се определя като фактор за гарантиране на устойчивостта на изпълнението на Общинската стратегия чрез практическите възможности за осигуряване на средства за предоставяне на услуги като държавно-делегирана дейност.

6.1.3. Обществен съвет

Общественят съвет по социално подпомагане и услуги е консултативен орган към общината за осъществяване на сътрудничество, координация и консултация между община, централни държавни органи и доставчици на социални услуги с цел реализиране на социалната политика в конкретната общината. Неговата роля в изпълнението на стратегията е свързана с:

- обсъждане на Общинската стратегия,
- осъществяване на обществен контрол върху развитието на социалните услуги и инициативи, съобразно стратегията;
- стимулиране на партньорството между местната власт и доставчиците на социални услуги за реализиране на планираните дейности на територията на общината.

6.1.4. Държавна агенция за закрила на детето

Общинската стратегия за развитието на социалните услуги в Община Алфатар е важен инструмент в реализацията на националните приоритети за закрила на детето и за социално включване на семейства и общности в риск. В този контекст Държавната агенция за закрила на детето оказва съществена подкрепа на заинтересованите страни в реализацията на заложените приоритети и цели на стратегията. По-конкретно ролята на ДАЗД включва:

- Отговаря и за реформирането на специализираните институции за деца;
- Оказва методическа помощ на Областна управа, местни власти и общинска администрация, юридически и физически лица, осъществяващи дейности по закрила на детето и на други държавни органи за реализиране и оценка на техните дейности при осъществяване на планираните социални услуги в Общинската стратегия за децата;
- Издава лицензи на доставчиците на новоразкрити социални услуги за деца;
- Контролира стандартите и критериите за качество на социалните услуги за деца и семейства.

6.1.5. РИ на МОМН

Регионалният инспекторат на МОМН Силистра отговаря съвместно с РДСП за координирането и изпълнение на дейностите от стратегията, свързани с образованието, като осигуряване на достъп до качествено образование на деца и ученици, реинтеграция в системата на образование на необхванати, отпаднали и нередовно посещаващи училище ученици, интегриране в системата на образование на децата с увреждания, отглеждани в семействата и от СИ, и контролира дейностите, свързани с насочване на деца със специални образователни потребности, осигуряване на учители за ресурсно подпомагане на децата с увреждания и пр. Важна роля в реализацията на мерките в сферата на образованието, заложи в Стратегията, изпълняват и **Екипът за комплексно педагогическо оценяване** към РИ на МОМН, както и **Ресурсният център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – РЦПИОВДУСОП** за Област Силистра.

Конкретните отговорности и роля на **РИ на МОМН** са:

- Носи отговорност за интегриране в системата на образование на децата с увреждания отглеждани в семействата;
- Съдейства на училищата за насочване на нередовно посещаващи училище ученици и деца с рисково поведение към отделите за закрила на детето и ЦОП;
- Осигурява методическо ръководство и насърчава училищата за развитие на дейности съвместно с ЦОП и НПО за повишаване на мотивацията на учениците за задържане в училище и за запълване на свободното им време според индивидуалните им интереси; програми и проекти за превенция на рисковото поведение на деца; за реинтеграция в системата на образование на отпаднали деца, за задържането им в училище чрез участие в извънкласни дейности според индивидуалните им интереси и за наваксване на образователни пропуски;
- Осигурява контрол върху обхващането на всички деца на територията на Община Алфатар в предучилищна подготовка и възпитание; върху редовното посещение на ученици в училище и записването на ученици в учебни заведения на територията на общината, в която живеят семействата им;
- Съдейства за извеждането на деца от помощни училища в масови училища и за осигуряването на условия съвместно с училищата за наваксване на образователните пропуски и интегрирането им с връстниците им (оценка на образователното ниво и на нуждите, изготвяне на индивидуална програма за обучение, осигуряване на допълнителни часове за компенсиране на разлики в нивото, участие в дейности за запълване на свободното време и социализация).

РИ на МОМН активно си взаимодейства с местната власт, институциите от други сектори (като системата на здравеопазването, социалните услуги и заетостта) и гражданските организации при прилагането на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в Община Алфатар. РИ оказва съдействие на създадените Центрове за развитие на ромските общности и НПО при изпълнението на проекти за подобряване на образователното ниво на ромската общност. Съвместно с ДСП, ДБТ и директори на училища планира програми за вечерно и професионално обучение за младежи и възрастни с основно и по-ниско образование.

Екипът за комплексно педагогическо оценяване (ЕКПО) към РИ на МОМН:

- изготвя първична оценка на децата със специални образователни потребности (СОП), предварително консултирана от лекар специалист;
- насочва децата към подходяща форма на обучение;
- оказва съдействие за извеждане на деца от помощните училища като изготвя оценка за образователните им потребности.

Ресурсният център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – РЦПШОВДУСОП за Област Силистра е извънучилищно педагогическо учреждение със следните задачи:

- осъществява дейности по провеждане на държавната политика за интегрирано и включващо образование и изпълнява консултативни, образователно-възпитателни, рехабилитационни и координиращи функции;
- координира и осигурява условия (съвместно с общообразователните училища) за интегрираното обучение на деца със СОП, чрез изработване на индивидуални образователни програми, осигуряване на ресурсни учители и други специалисти.

6.1.6. Регионална здравна инспекция

Държавната здравна политика на територията на Област Силистра се осъществява и организира от Регионална здравна инспекция (РЗИ) и Регионален съвет по здравеопазване. Тяхната роля е свързана с:

- Координацията и изпълнението на хоризонтални здравни мерки, за осигуряване на достъп до качествена здравна грижа за цялото население, включително за хората в риск;
- Създаване на база данни за здравни специалисти в помощ на хора с увреждания и хора със зависимости, която се използва от ДСП за насочване и консултиране на клиенти в риск;
- Взаимодействие с местната власт и с други институции за методическо ръководство, инициране и реализация на смесени медико-социални услуги, предвидени в Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в Община Алфатар;

Конкретните им отговорности са насочени към: здравна профилактика на майчинството/бременността с фокус нежелана и рискова бременност; медицинска рехабилитация за деца и възрастни с увреждания и подкрепа за техните семейства; разработване на здравно-социални програми за семейно планиране; качествена здравна грижа в домовете за деца и хора с увреждания и стари хора.

6.1.7. Дирекция Бюро по труда гр. Дулово

Дирекция Бюро по труда за Община Алфатар участва в планирането и изпълнението на програми и активни мерки за интеграция на пазара на труда на хора в риск (лица с увреждания, младежи напускащи специализирани институции, младежи, отпаднали от училище, трайно безработни, със специално внимание към безработните от обособените ромски общности) и мерки за подкрепа на семействата на групи в риск (на деца, настанени в СИ, деца и възрастни с увреждания, живеещи в семейна среда).

Основната роля на **ДБТ** по изпълнението на стратегията включва:

- Участие в разработването на общински програми за заетост и за обучение на рискови групи;
- Консултиране на младежи, напускащи и напуснали институции с цел професионално ориентиране, повишаване на квалификацията и посредничество при намиране на работа;
- Разработване на мерки и програми съвместно с общината за професионална квалификация и включване на пазара на труда на възрастни с увреждания и на роми, живеещи в затворени етнически общности;

- Посредничество между работодатели и безработни от рисковите групи с цел намиране на работа;
- Съвместни дейности с институциите от други сектори (системата на здравеопазването, образованието и социалните услуги, териториалните органи на изпълнителната власт, органите на местното самоуправление, ръководствата на регионалните структури на представителните организации на работниците, служителите и на работодателите, НПО) при прилагането на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в Община Алфатар.

6.1.8. Неправителствени организации и Еднолични търговци

Важна роля в изпълнението на стратегията играят НПО – част от тях участват в предоставянето на социални услуги като преки доставчици, други допринасят за прилагането на принципите и философията на Стратегията като представители на гражданското общество и групите в риск в Община Алфатар. С активното участие на НПО в процеса ще се подобри развитието на съществуващите услуги, застъпничество, обучение, партниране в управление на услуги. Съществуващите местни НПО имат съществен принос при изпълнението на разработената стратегия за социални услуги. Тяхната роля се заключава в:

- Съвместно с общината, ДСП и граждани разработват интегрирани политики и мерки за социално включване, в съответствие с мерките в стратегията;
- Участват във формулирането и изпълнението на хоризонтални мерки и политики за социално включване като партньори на общината и/или водещи организации за проектите;
- Предоставят социални, здравни и образователни услуги на територията на общината за хора в риск;
- Подпомагат училищата и ЦОП Кайнарджа при работа със семейството и с деца за изграждане на умения за самостоятелен живот и индивидуално развитие, задържане в училище, превенция на рисковото поведение и зависимости.

НПО участват в актуализирането на Стратегията, в изготвянето на годишен план за действие и в осъществяването на мониторинг и оценка на изпълнението ѝ като подпомагат събирането на данни и оценката на потребностите на крайните потребители.

7. Ресурси

7.1. Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията

Общинската стратегия предвижда конкретни мерки за обезпечаване на дейностите с необходимия персонал със съответната квалификация и умения, в които се разглежда развитието на човешките ресурси на всички етапи на изпълнението – от административния и организационен капацитет за инициране на интервенции /планиране на разкриването на нови услуги, вкл. финансово осигуряване и привличане на средства, до предоставянето на социални услуги (администриране и обслужване на клиентите) и изпълнението на конкретни мерки и дейности за решаване на социалните проблеми на рисковите групи. В отговор на идентифицираните потребности за изграждане на капацитет са формулирани целите на **приоритетно направление 4: Развитие на човешките ресурси в Община Алфатар.**

Обща цел 4. Качествени и ефективни социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на областно и общинско ниво и осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги

- **Специфична цел 4.1.** Стимулиране развитието на административния и организационен капацитет на общинско ниво за прилагане на интегрирана грижа и политики към хора и групи в неравностойно положение;
- **Специфична цел 4.2.** Подкрепа на персонала на социалните услуги за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти;
- **Специфична цел 4.3.** Да се осигури системен контрол и мониторинг върху качеството на предоставяните социални услуги.

7.1.1. Изграждане на административен и организационен капацитет

Специфична цел 4.2. Да се стимулира развитието на административния и организационния капацитет на общинско ниво за прилагане на интегрирана грижа и политики към хора и групи в неравностойно положение.

Мярка 4.2.1. Изграждане на капацитет за управление на социалните услуги

Дейност 4.2.1.1. Обучения и консултиране за изграждане на умения за ефективно управление на социални услуги в общината и външните доставчици на социални услуги: 1) за инициране на интервенции/планиране на разкриването на нови услуги; 2) умения за администриране на социални услуги – като държавно делегирана дейност на общината или на външни доставчици; 3) умения и нагласи за контрактиране на социални услуги към външни доставчици

Дейност 4.2.1.2. Обучения за развитие на капацитета на ДСП и отделите по места:

- Обучения за повишаване на уменията на експертите от ДСП за методическа подкрепа на услугите;
- Специализирани модули за повишаване на компетентността на специалистите в отделите във връзка с прилагането на нормативната уредба и добрите практики за организиране и управление на социални услуги;
- Повишаване на ефективността при предоставянето на методическа подкрепа във връзка с планирането, организирането и управлението на социалните услуги на територията на общините.

Дейност 4.2.1.3. Осъществяване на поредица от базисни и надграждащи обучителни модули за ръководните екипи на социалните услуги с цел развитие на административния и управленски капацитет, допълнителна квалификация/опит и подобряване на вътрешния мениджмънт на социалните услуги в Община Алфатар по отношение на:

- анализ на потребностите от специалисти и поддържащ персонал, дизайн/развитие на длъжностните и функционалните характеристики на персонала;
- подбор и освобождаване на персонал, ориентиране към обучение;
- ефективно планиране на работните задачи и дейностите по предоставяне на услугите, съобразно потребностите от развитие на предлаганите социални услуги;
- въвеждане на иновативни практики за ефективна оценка на положения труд, съобразени със спецификата на различните дейности по предоставяне на социалните услуги и обвързване на възнагражденията на служителите с реалната работа по случаи за удовлетворяване на потребностите на клиентите;
- добро управление и задържане на специалисти и на помощния персонал и осигуряване на тяхното непрекъснато развитие;

- стимулиране на работата в екип и работата в разширени/мултидисциплинарни екипи.

Дейност 4.2.1.4. Обучение и периодични консултации на ръководните екипи на доставчиците по планиране, осигуряване и ефективното управление на финансовите средства и ресурсите.

Мярка 4.2.2. Адекватно ресурсно обезпечаване на развитието на отделите, ангажирани с администрирането и управлението и развитието на социалните услуги на територията на Община Алфатар.

Дейност 4.2.2.1. Осигуряване на адекватен брой служители в общинската администрация, ангажирани с разкриването и управлението на социалните услуги на територията на общината.

Дейност 4.2.2.2. Осигуряване на възможности за непрекъснато обучение, обмяна на опит и добри практики, с цел развитие на капацитета на екипите в отделите, ангажирани с управлението на социалните услуги и на доставчиците, които да повишават компетентността на служителите за:

- изследване на потребностите, планиране на вида и обхвата на услуги по превенция на рисковите фактори и услуги за целевите групи в риск;
- реформиране и реструктуриране или закриване на съществуващи социални услуги, в съответствие с приоритетите и мерките на настоящата стратегия;
- финансово планиране и ефективно управление на ресурсите;
- познаване и прилагане на съществуващата нормативната уредба и добрите практики за администриране и управление на социални услуги в България.

Мярка 4.2.3. Изграждане на умения на общинско ниво за усвояване на структурни фондове с цел:

- ефективно използване на възможностите за финансиране от Структурните фондове на ЕС;
- капацитет за усвояване на средства от различни национални и международни донорски програми.

В обученията ще участват представители на общината, външни доставчици и партньори, екипите, управляващи социалните услуги в общините, ДСП и ОЗД.

Дейност 4.2.3.1. Обучения и информационни срещи за запознаване, разбиране и ефективно използване на възможностите на финансовите инструменти от национално финансиране и Структурните фондове на ЕС

Дейност 4.2.3.2. Осигуряване на поредица от базисни и надграждащи обучения за придобиване и надграждане на уменията за разработване и подготовка на проектни предложения:

- основни умения за трансформиране на проблемите в цели за постигане на промяна; подбор на специфични дейности и методи за интервенция, които осигуряват постигане на целите; планиране на необходимите финансови, човешки и материални ресурси за осъществяване на проекта;
- дефиниране на индикатори за проследяване на резултатите; планиране на мерки за осигуряване на качество на предоставените услуги, равен достъп и активно участие на потребителите в развитието и контрола по предоставяне на услугите; планиране на мерки и дейности за осигуряване на устойчивост и др.

Дейност 4.2.3.3. Развитие на компетенциите за управление на проекти:

- ефективно изпълнение на планираните проектни дейности; добро управление на наличните ресурси; стимулиране на участието на всички заинтересовани страни;
- документиране и популяризиране на успешните практики и резултати от реализацията на проекта; дейности за осигуряване на устойчивост на промяната и др.

7.1.2. Развитие на капацитета за предоставяне на социални услуги

Специфична цел 4.3. Да се осигури подкрепа на персонала на социалните услуги за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти.

Мярка 4.3.1. Осигуряване на условия за непрекъснато обучение, обмяна на опит и споделяне на добри ефективни практики на персонала в съществуващите социални услуги.

Дейност 4.3.1.1. Организиране и провеждане на специализирани обучения и курсове за квалификация и преквалификация за персонала в съществуващите социални услуги. Планират се поредица от обучения за специалистите - социални работници, психолози, специални педагози, рехабилитатори и др., както и за помощния персонал, ангажиран в директното предоставяне на социалните услуги, които да осигурят:

- Обогатяване на знанията и опита им за ефективна работа по случай, свързана с индивидуализиране на оценката на потребностите на клиента;
- осигуряване на активното участие на клиента в процеса на работата по удовлетворяване на неговите потребности, подбор на специфичните дейности, свързани с предоставянето на социалната услуга;
- оценка на въздействието на услугата, документиране на добрите практики в работата по случай и др.

Дейност 4.3.1.2. Развитие и насърчаване на доброволчески практики - осигуряване на обучение, възможности за обмяна на опит и консултиране по въвеждане на практика за работа с доброволци при предоставянето на социални услуги на местно и регионално ниво.

Дейност 4.3.1.3. Подкрепа и осигуряване на равен достъп до информация, консултации и обучения на ръководния, специализирания и помощния персонал, ангажиран с предоставянето на социални услуги на територията на общините и областта, чрез уебстраниците на общините, ДСП, РДСП и други информационни канали.

Дейност 4.3.1.4. Провеждане на обучения, които да осигурят усвояване на специфични нови умения за планиране на професионалното развитие и кариерно израстване, умения за работа в екип и ефективно общуване, работа по проекти, взаимодействие с различни институции.

Мярка 4.3.2. Преквалификация за персонала на трансформираните и/или закривани социални услуги и СИ

Дейност 4.3.2.1. Оценка на нуждите от обучение – екипна и индивидуална за персонала на социалните услуги, които подлежат на трансформиране /закриване. Препоръките от оценката са съобразени и с нуждите от персонал в новите планирани/разкривани социални услуги в съответната община/ район.

Дейност 4.3.2.2. Провеждане на обучения, в съответствие с оценката от обучителните нужди, които да осигурят професионална подготовка и адаптация на персонала след пренасочването към новата услуга.

Мярка 4.3.3. Осигуряване на капацитет за иновативните услуги и мерки, развитие на нов тип професионални умения и опит.

Дейност 4.3.3.1. Организиране на поредица от въвеждащи и надграждащи обучения за професионалистите, които ще бъдат ангажирани със създаването и управлението на нови социални услуги, за да се придобият нов тип управленски умения и практика за:

- създаване на методологии за новите услуги; организация на работата по предоставяне на новите услуги;

- изграждане на програми за популяризиране на услугите и спечелване на доверието на клиентите;
- развитие на междуинституционалното сътрудничество, както и привличане на представители на заинтересованите страни - граждани, НПО и пр. в процеса на осигуряване на ефективността и качеството на новите услуги.

Дейност 4.3.3.2. Организиране на обучения, семинари и конференции за обмяна на опит и добри практики, осигуряващи развитие на професионалните компетенции за създаване и прилагане на ефективни системи за управление на човешките ресурси, които представляват съвкупност от:

- Процедури за подбор на персонал за новите услуги, съобразно предварително изяснени длъжностни и функционални характеристики за специалистите и помощния персонал, ангажиран с предоставянето на услугата;
- Дейности за привличане на специалисти чрез контрактиране с други доставчици на социални услуги/или с НПО, в рамките на съществуващи или новосъздадени партньорски взаимодействия на местно и регионално ниво, с цел по-ефективно и гъвкаво използване на съществуващия набор от специалисти в общините и в областта или с цел оптимизиране на разходите за високо квалифициран персонал.

Специфична цел 4.4. Да се осигури системен контрол и мониторинг върху качеството на предоставяните социални услуги.

Мярка 4.4.1. Въвеждане на ефективни системи на контрол върху качеството и за супервизия в социалните услуги

Дейност 4.4.1.1. Консултиране и подкрепа за изграждане на системи на супервизия на персонала на социалните услуги

Дейност 4.4.1.2. Обучение за провеждане на супервизия, изработване и разпространение на учебни материали – наръчници и програми.

Дейност 4.4.1.3. Осигуряване на възможности за участие в работни срещи, конференции, учебни пътувания/стажантски програми и др. тип дейности, осигуряващи обмен на опит и професионално развитие на управленския екип на доставчиците.

Мярка 4.4.2. Изграждане на умения за мониторинг и оценка

Дейност 4.4.2.1. Обучения на екипите на създаденото Звено за мониторинг и оценка (ЗМО), които включват следните модули:

- базисни познания за мониторинг и оценка;
- умения за планиране, изпълнение и координиране на дейности по мониторинг и оценка;
- формулиране на индикатори;
- систематизиране и анализ на данни по определени индикатори.

Дейност 4.4.1.2. Обучение чрез практика, консултиране и развиване на практически умения за мониторинг:

- подходи и умения за изграждане на мрежа на местно ниво;
- методи за събиране на теренна информация;
- събиране на данни по определени индикатори;
- консултации и практическо обучение при разработването на аналитични доклади, формулиране на предложения и препоръки към стратегията.

7.2. Необходими средства за финансиране на социалните услуги в Община Алфатар

Основни източници за финансиране на социалните услуги са:

- **държавния бюджет** – за делегираните от държавата дейности;
- **общинския бюджет** – за местни дейности, за съфинансиране на социални проекти, за капиталови разходи и инвестиции;
- **външни източници** – средства от национални, европейски и други фондове и организации, работещи в областта на социалните услуги.

Значителна част от социалните услуги, предоставяни в специализираните институции и услугите в общността се финансират от **държавния бюджет** по силата на сега действащото законодателство чрез определените единни разходни стандарти за издръжка.

В зависимост от финансовите възможности на общината неголям процент от **общинския бюджет** се използва за финансиране на социални услуги – местни дейности. От местни приходи се предвиждат и средства за съфинансиране на проекти по национални, европейски и други програми в социалния сектор.

По различни **оперативни програми** се дава възможност на общината и неправителствените организации да кандидатстват с проекти за предоставяне на социални услуги, като след приключване на проектните дейности тези услуги могат да станат държавни дейности.

Голяма част от социалните услуги има възможност да бъдат предоставяни чрез възлагане на **външни доставчици** по силата на сключен договор с местните власти, като такива доставчици могат да бъдат както фирми, така и нестопански организации.

За финансовото обезпечаване на дейностите по предоставяне на социалните услуги в Община Алфатар, предвидени в Стратегията за периода 2010 – 2015 г., са необходими средства в размер на 4 775 181 лв., в това число за делегирани държавни дейности – 4 456 181 лв., за местни дейности – 64 000 лв. и за капиталови разходи – 255 000 лв.

Разчетите са направени съгласно действащите единни разходни стандарти за 2010 г. и утвърдените за финансиране на делегираните от държавата дейности за функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи” за 2011 г. с Решение № 715 на Министерски съвет от 01.10.2010 г. /Приложение № 5 към т. 4/ и Решение №265/29.04.2011 г. за финансиране на делегираните от държавата дейности за функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи” за 2012 г.

Във финансовия анализ са включени и новите социални услуги : Личен асистент, които към момента функционират по проект на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и приключват проектните си дейности през 2012 г.; Център за социална рехабилитация и интеграция за деца; Дневен център за възрастни хора с увреждания и Социален асистент.

В прогнозните разчети са отразени и необходимите средства за предоставяне на услуги, финансирани от местни приходи, както и такива, предоставени на външни доставчици.

7.2.1. Социални услуги, финансирани от държавния бюджет

Предвид икономическата ситуация в страната и задълбочаващата се финансова криза, за развитието на социалните услуги и тяхното финансиране се разчита основно на предоставените от държавния бюджет средства. Разпределението на разходите за издръжка като абсолютна стойност и относителен дял по години е представено в следващата таблица:

Таблица 1

Средства, необходими за издръжка на социалните услуги, делегирани от държавата дейности в Община Алфатар по години за периода 2010 г. – 2015 г.

Година/Средства	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
За издръжка	334 627	344 627	605 747	889 060	1 141 060	1 141 060	4 456 181
Относителен дял в %	7,53%	7,73%	13,59%	19,95%	25,60%	25,60%	100 %

От необходимите общо 4 456 181 лв. за периода 2010 – 2015 г. за издръжка на социалните услуги, делегирани от държавата дейности, в Община Алфатар за 2011 г. са предвидени – 344 627 лв., за 2012 г. – 605 747 лв., за 2013 г. – 889 060 лв., за 2014 г. – 1 141 060 лв. и за 2015 г. – 1 141 060 лв.

През първата половина от прогнозния период се планира да бъдат усвоени около 30 % от общо предвидените средства, а през втората половина – останалите 70 %. Средствата за издръжка нарастват в резултат на заложените нови социални услуги в общността и от резидент тип и увеличаване на капацитета на вече съществуващите.

7.2.2. Социални услуги, финансирани от общинските бюджети

Социалните услуги, финансирани от местните бюджети, са Домашен социален патронаж /ДСП/. Услугата ДСП е предоставена с договор на външен доставчик.

Разпределението на средствата по години и по общини за издръжка на социалните услуги, финансирани от местните бюджети, е представено в следващата таблица:

Таблица 2

Средства, необходими за издръжка на социалните услуги местна дейност в Община Алфатар по години за периода 2011 г. – 2015 г.

Година/Община	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
АЛФАТАР						
За издръжка	12 000	13 000	13 000	13 000	13 000	64 400
Относителен дял в %	18,8%	20,30%	20,30%	20,30%	20,30%	100%

Община Алфатар изпитва сериозни финансови затруднения, поради което няма възможност да съфинансира делегираните от държавата дейности, както и да заделя средства за инвестиции и капиталови разходи. Варианти за осигуряване на такива финансови средства са кандидатстване с проекти по програми, предоставящи възможности за основни ремонти на сградния фонд или използването на преходния остатък за капиталови разходи.

Поради високата степен на непредсказуемост на очакваните последици през прогнозния период и предстоящото утвърждаване на нов модел за финансиране чрез използване на различни критерии при определяне на финансовите стандарти за някои социални услуги, на този етап трудно може да се предвиди за кои услуги какви променени ще настъпят и кога.

7.2.3. Средства, необходими за капиталови разходи и инвестиции

Очакваните промени относно финансирането на социалните услуги без съмнение ще засегнат и възможностите за отпускане и усвояване на средства за инвестиционни и капиталови разходи. В резултат на констатираните пропуски в направленията на сега действащите оперативни програми, отнасящи се до социалния сектор, се очаква по-активно и

целенасочено да бъдат обвързани със социалните потребности на населението. Недостигащите средства за инвестиции, които държавният бюджет сега не може да осигури, ще могат да се финансират по мерки на нови оперативни програми. За целта е необходимо общината да има предварително подготвени проекти, които да започнат своята реализация при първа възможност в рамките на прогнозния период.

За капиталови разходи в социалния сектор на Община Алфатар са необходими средства в размер на 255 000 лв., като през годините варират, в зависимост от възможностите на общините и перспективата за кандидатстване по проекти.

Таблица 3

**Средства, необходими за капиталови разходи в социалния сектор
в Община Алфатар по години за периода 2011 г. – 2015 г.**

Година/Средства	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
За капиталови разходи	10 000	25 000	200 000	10 000	10 000	255 000
Относителен дял в %	3,9%	9,8%	78,45%	3,9%	3,9%	100 %

С конкретна прогноза за капиталови разходи за периода 2011 – 2015 г. е много трудно да се поеме ангажимент, поради финансовите затруднения на общините и невъзможността да заделят инвестиционни средства от местни приходи.

7.2.4. Общо средства за издръжка и капиталови разходи в Община Алфатар за периода 2011 – 2015 г.

Общият размер на финансовите средства за социалния сектор /местни и държавни дейности/ в Община Алфатар, включващ средства за издръжка и за капиталови разходи, е в размер на 4 775 181 лв., в т.ч. 4 520 181 лв. за издръжка и 255 000 лв. за капиталови. Разпределението на средствата като относителен дял по години е представено в следващата таблица:

Таблица 4

**Относителен дял на средствата, необходими за издръжка и инвестиции
в социалния сектор на Община Алфатар за периода 2010 г. – 2015 г.**

Година/Разходи	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
За издръжка	100%	97,27%	96,11%	81,85%	99,14%	99,14%	94,65%
За капиталови разходи		2,73%	3,89%	18,15%	0,86%	0,86%	5,35%
Общо	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Наблюдава се тенденцията за увеличаване на средствата за издръжка, като това се обяснява с факта, че през прогнозния период е предвидено разкриване на нови социални услуги и разширяване на съществуващите, а намаляването на средствата за капиталови разходи е поради невъзможността на общината да заделя от бюджета такива средства.

Разпределението на средствата за издръжка и капиталови разходи в Община Алфатар по години и е представено в следващата таблица:

Таблица 5

**Разпределение на средствата за финансиране на социалните услуги
по години и общини в Община Алфатар за периода 2010 – 2015 г.**

Година/Община	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
АЛФАТАР							
За издръжка	334 627	356 627	618 747	902 060	1 154 060	1 154 060	4 520 181
За капиталови разходи	-	10 000	25 000	200 000	10 000	10 000	255 000
Общо средства	334 627	366 627	643 747	1 102 060	1 164 060	1 164 060	4 775 181

7.2.5. Разпределение на средствата според източниците на финансиране

За осигуряване на финансовите средства за предоставяне на социалните услуги в Община Алфатар се разчита основно на държавния бюджет, като финансирането със собствени ресурси е значително ограничено поради невъзможността на общината да заделя от местните си бюджети такива средства.

Разпределението на средствата по източници на финансиране и по години е представено в следващата таблица:

Таблица 6

**Разпределение на средствата за финансиране от държавния бюджет
и от собствени източници в Община Алфатар по години**

Година	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
Държавен бюджет	344 627	605 747	889 060	1 141 060	1 141 060	4 456 181
Собствени източници	22 000	28 000	213 000	23 000	23 000	319 000
Общо средства	366 627	643 747	1 102 060	1 164 060	1 164 060	4 775 181

От необходимите общо 4 775 181 лв. за финансиране на държавни и местни социални услуги, от държавния бюджет трябва да бъдат осигурени средства в размер на 4 456 181 лв., а от собствени и други източници – 319 000 лв.

Разпределението на финансовия ресурс като относителен дял на държавните към собствените средства е както следва: 93,31% на 6,69%

7.2.6. Други необходими ресурси

Важен фактор за развитието на социалните услуги е кадровата осигуреност на действащите и заложените за разкриване нови дейности. Общината трябва да предвиди средства за преквалификация на работещите и придобиване на подходяща квалификация за тези, които се предвижда да постъпят в сектора на работа през следващия период. Наред с това подходяща квалификация и преквалификация трябва да придобият и общинските служители, които ще са отговорни за социалните дейности. Във връзка с това е подходящо да се формират партньорства с обучаващи организации и институции за организиране на обучителни курсове, финансирани по оперативните програми (ОП Развитие на човешките ресурси и ОП Административен капацитет), като всяко обучение трябва да се организира така, че да предхожда стартирането на новоразкривана услуга.

С оглед на териториалното разполагане на социалните услуги, общината трябва да направи пълен списък на възможните обекти (сгради, помещения и пр.), които могат да се използват за разкриване на социални услуги. Такъв на този етап липсва. Възможните обекти трябва да са съобразени с визията за развитие на социалните услуги, заложена в стратегията, като се елиминира всякакво маргинализиране на общностите.

Към средствата, които непосредствено се предвиждат за развитие на социалните услуги, трябва да се добавят и тези, които в значителна степен подобряват социалния статус на нуждаещите се. Те се отнасят към други бюджетни функции, но могат да доведат до отпадане на някои потребности от социални услуги. Става дума за изграждане на общински жилища за бедни семейства и самотни майки, за подобряване на транспортните връзки между областния център и селищата от общината, като се стимулира развитието на частната инициатива.

Наред с това общината ще използва възможностите за развитие на икономиката, които предлага Националният план за „Развитие на селските райони”, мерките по ОП “Регионално развитие”, другите оперативни програми и програмите за трансгранично сътрудничество.

7.2.7. Финансови ресурси

- Основен източник за финансиране на социалните услуги остава държавния бюджет. От него се финансира **главно текущата издръжка** на социалните заведения. За тази цел по линията на държавното делегиране се очаква да бъдат получени общо 4 456 181 лв., което представлява 93,31 % от всички предвидени средства за прогнозния период.
- Издръжката за местните социални дейности се финансират от собствени източници. За прогнозния период се очаква за тези нужди да бъдат изразходвани общо 319 000 лв. - 6,69% от всички необходими средства. За капиталови разходи през периода се предвижда да бъдат заделени 255 000 лв., като голяма част от тях са по ОП .

8. Етапи в изпълнението на стратегията

8.1. Основни етапи

Общинската стратегия за развитието на социалните услуги в Община Алфатар обхваща 5-годишен период (2011 – 2015), в който се обособяват два етапа с продължителност както следва: първи етап 2 години и втори етап - 3 години за изпълнение на стратегията, всеки от които започва с период на подготовка и интензивно оперативно планиране, както следва:

	Период	Дейности
Подготвителен етап	2011, първа половина	• Изготвяне и приемане на Общинска стратегия за социалните услуги • Оперативно планиране на интервенцията през първите 2 години • План за действие 2011
Първи етап	2011 - 2012	• Изпълнение на дейностите по стратегията
Оценка и препланиране	2012, четвърто тримесечие – 2013, първо тримесечие	• Междинна оценка на постигнатите резултати и ефекти от стратегията • Препланиране на следващия двегодишен етап в съответствие със заключенията и препоръките от междинната оценка
Втори етап	2013 – 2015	• Изпълнение на дейностите по стратегията
	2015	• Финална оценка на въздействието от Общинската стратегия

Подготовката за стартиране на Стратегията през първото тримесечие на 2011 г. обхваща няколко основни компонента, чрез които се поставя основата за успешното изпълнение на същинските дейности и постигането на целите, резултатите и цялостния ефект от Общинската стратегия.

1. Формиране на структури, организационна рамка:
  - Обособяване на Звено за мониторинг и оценка към общинската администрация
  - Утвърждаване на процедури/отговорности за координация на Общинската стратегия
2. Валидизиране на Общинската стратегия на общинско ниво:
  - Адаптиране на общинските планове за развитие на социалните услуги към приоритетите, целите и принципите на Общинската стратегия
3. Оперативно планиране, създаване на процедури и комуникационни канали за обмен на информация.
4. Утвърждаване ефективно взаимодействие между заинтересованите страни, мрежи за изпълнение на Стратегията:
  - Осигуряване на партньорство и подкрепа от заинтересованите страни на ниво община;
  - Осъществяване на информационни срещи и консултации между представители на общински съвет, общинска администрация, доставчици и други представители на общността;
  - Провеждане на срещи и открити дискусии с НПО, граждани, (практиката на подобни срещи следва да продължи най-малко 2 пъти годишно при планиране на развитието на социалните услуги и отчитане на резултатите от дейностите по предоставяне на услугите; споделяне на опит и добри практики).

8.2. Оперативен план с времеви график за изпълнение на Стратегията

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
	Направление 1. Превенция за деца и семейства в риск и грижа за деца, изведени от специализирани институции								
1	Специфична цел 1.1/Мярка 1.1.1. Дейност 1.1.1.1. Запознаване на уязвимите социални групи с възможностите на ЦОП - Кайнарджа	с. Кайнарджа			+	X	X	Проекти, ДДД	ЦОП Кайнарджа, Община Алфатар и Община Кайнарджа
2.	Специфична цел 1.1/Мярка 1.1.1. Дейност 1.1.1.2. Предоставяне на информация на ЦОП Кайнарджа за потенциални потребители на услуги на територията на Община Алфатар	с. Кайнарджа			+	X	X	Проекти, ДДД	ОЗД, НПО, Община Алфатар
3.	Специфична цел 1.1/Мярка 1.1.2. Дейност 1.1.1.1. Съвместни дейности на ОЗД гр. Алфатар, ЦНСТ гр. Алфатар и ЦОП Кайнарджа за настаняване в семейства на близки и роднини на деца от СИ, изоставени деца и на деца в риск от изоставяне	Гр.Алфатар	X	X	X	X	X	Собствени ресурси	ОЗД, ДСП, Община Алфатар, ЦНСТ и ЦОП Кайнарджа
4.	Специфична цел 1.1/Мярка 1.1.2. Дейност 1.1.1.21. Съвместни дейности на ОЗД гр. Алфатар, ЦНСТ гр. Алфатар и ЦОП Кайнарджа за настаняване в семейства на близки и роднини на деца от СИ, изоставени деца и на деца в риск от изоставяне	Гр.Алфатар	X	X	X	X	X	Собствени ресурси	ОЗД, ДСП, Община Алфатар, ЦНСТ и ЦОП Кайнарджа
5.	Специфична цел 1.1/Мярка 1.1.2. Дейност 1.1.2.2. Оказване на продължаваща подкрепа от ОЗД гр. Алфатар и ЦОП Кайнарджа за семействата на близки и роднини, в които са настанени деца, лишени от родителска грижа – консултации, посредничество и съдействие.	Всички населени места	X	X	X	X	X	Собствени ресурси	ОЗД, ДСП, Община Алфатар и ЦОП Кайнарджа
6.	Специфична цел 1.1/Мярка 1.1.3. Дейност 1.1.3.1. Съвместни подкрепящи услуги между ЦОП и ОЗД при осиновяването на деца.	Всички населени места			X	X	X	Собствени ре-сурси	ОЗД, ДСП, Община Алфатар и ЦОП Кайнарджа
7.	Специфична цел 1.1/Мярка 1.1.4. Дейност 1.1.4.1. Развиване на Приемната грижа на общинско ниво.	Всички населени места	X	X	X	X	X	Собствени ре-сурси	ОЗД, ДСП, Община Алфатар
8.	Специфична цел 1.1/Мярка 1.1.4. Дейност 1.1.4.2. Развитие на дейности по приемна грижа.	Всички населени места	X	X	X	X	X	Собствени ре-сурси	ОЗД, ДСП, Община Алфатар
9.	Специфична цел 1.1/Мярка 1.1.5. Дейност 1.1.5.1. Прилагане на цялостна програма за здравна профилактика на майчинството/ бременността, насочена към	Всички населени места	X	X	X	X	X	Собствени ре-сурси	ОЗД, ДСП, Община Алфатар

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
	нежелана и рискована бременност.								
10.	Специфична цел 1.1/Мярка 1.1.5. Дейност 1.1.5.2. Здравно-социални програми за семейно планиране – информирани, консултирани и обучения.	Всички населени места	X	X	X	X	X	Собствени ресурси	ОЗД, ДСП, Община Алфатар
11.	Специфична цел 1.1/Мярка 1.1.6. Дейност 1.1.6.1. Посредничество и информирани за осигуряване на достъп до заетост .	Община Алфатар	X	X	X	X	X	Собствени ресурси, проекти	Община Алфатар, ДБТ гр.Дулово
12.	Специфична цел 1.2./Мярка 1.2.1. Дейност 1.2.1.1. Изграждане на ЦСРИ – Алфатар през 2011 година, с мобилен екип за обслужване на клиенти от община Кайнарджа.	Гр. Алфатар	+	X	X	X	X	Проект, ДДД	ЕТ „Лъчезар Данков”,Община Алфатар
13.	Специфична цел 1.2./Мярка 1.2.2. Дейност 1.2.2.1. Ползване на услугата седмична заместваща грижа към ДЦДМУ Силистра, насочена към деца с увреждания (0-18)	Гр. Силистра	X	X	X	X	X	ДДД	ОЗД, ЕТ „Лъчезар Данков”,Община Алфатар
14.	Специфична цел 1.2./Мярка 1.2.3. Дейност 1.2.3.1. Разширяване на програмите, които предлагат домашни грижи - Личен асистент и Социален асистент за деца с увреждания.	Всички населени места	X	X	X	X	X	Проекти ДДД	Община, ОЗД, ЕТ
15.	Специфична цел 1.2./Мярка 1.2.3. Дейност 1.2.3.2. Осигуряване на помощни средства чрез ДСП по Закона за хората с увреждания.	Всички населени места	X	X	X	X	X	АХУ чрез ДСП	ДСП
16.	Специфична цел 1.2./Мярка 1.2.4. Дейност 1.2.4.1. Ползване дейността на Ресурсния център за интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности гр.Силистра.	Гр. Силистра – Ресурсен център Всички учебни заведения	С	С	С	С	С	ДДД	Ресурсен център Силистра
17.	Специфична цел 1.2./Мярка 1.2.4. Дейност 1.2.4.2. Обучение на педагогическия персонал за преподаване на деца със специално образователни потребности	Гр. Алфатар	С	С	С	С	С	Програми, проекти, средства от бюджетите на учебните заведения	РИО, Учебните заведения
18.	Специфична цел 1.3./Мярка 1.3.1. Дейност 1.3.1.1. Образователни програми и кампании в училище и/или в рамките на ЦОП и/или МКБППМН за превенция на рисковото поведение	Всички населени места	С	С	С	С	С	Проекти, ДДД, собствени средства	РИО, учебните заведения, МКБППМН
19.	Специфична цел 1.3. /Мярка 1.3.1. Дейност 1.3.1.2. Последващо развитие на дейностите на Общински съвет по наркотични вещества към община Алфатар, подкрепящи деца и младежи, както и техните семейства.	Всички населени места	С	С	С	С	С	Проект, собствени средства	Община, Общински съвет по наркотични вещества, РИО

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
20.	Специфична цел 1.3./Мярка 1.3.1. Дейност 1.3.1.3. Разширяване на дейността на Български червен кръст, свързана с проблемите за здравето, секса, профилактика и лечение на полово предавани инфекции и заболявания.	Община Алфатар	С	С	С	С	С	Дарения, собствени средства	Община, БЧК
21.	Специфична цел 1.3./Мярка 1.3.2. Дейност 1.3.2.1. Съвместни дейности на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН) и обществените възпитатели в общината, заедно с ОЗД в подкрепа на деца с рисково поведение и жертви на насилие.	Община Алфатар	С	С	С	С	С	проекти	МКБППМН, ДСП, община ЕТ, НПО
21.	Специфична цел 1.3./Мярка 1.3.2. Дейност 1.3.2.2. Наставяване на деца, претърпели насилие или трафик в Кризисен център за деца, жертва на насилие и трафик – гр. Алфатар	Гр. Алфатар	Х	Х	Х	Х	Х	ДДД	Община, ОЗД и КЦД
23.	Специфична цел 1.4./Мярка 1.4.1. Дейност 1.4.1.1. Обхващане на всички деца в предучилищно образование от 5-годишна възраст .	Всички населени места	С	С	С	С	С	Общински и училищни бюджети	Община, училища, РИО, НПО
24.	Специфична цел 1.4./Мярка 1.4.2. Дейност 1.4.2.1. Ползване на смесени образователно-социални услуги в ЦОП за превенция на отпадането и задържане на децата в училище.	Гр. Алфатар			+	С	С	Проект, ДДД	Община, ДСП, ЦОП, РИО, училища
25.	Специфична цел 1.4./Мярка 1.4.2. Дейност 1.4.2.2. Подобряване на привлекателността на училището, чрез дейности, които обхващат всички целеви групи в училище	Община Алфатар	С	С	С	С	С	Проект, собствени средства	Община, училища, РИО, НПО
26.	Специфична цел 1.4./Мярка 1.4.2. Дейност 1.4.2.3. Развитие на образователно-социални услуги за връщане в училище на отпадналите от училище деца	Община Алфатар	С	С	С	С	С	Проект, собствени средства	Община, училища, РИО, НПО, ЦОП
27.	Специфична цел 1.4./Мярка 1.4.2. Дейност 1.4.2.4. Разработване на целеви програми и инициативи за подобряване на образованието в средишните училища, които се изпълняват с подкрепата на РИО.	Община Алфатар	С	С	С	С	С	Проект, собствени средства	Община, училища, РИО, НПО
28.	Специфична цел 1.4./Мярка 1.4.3. Дейност 1.4.3.1. Обхващане на деца с увреждания в детски градини.	Всички населени места	С	С	С	С	С	Проекти, ДДД и собствени средства	Община, училища и ЦДГ, РИО, ДСП, НПО, ОЗД
29.	Специфична цел 1.4./Мярка 1.4.3. Дейност 1.4.3.2. Интегриране на децата с увреждания в масови училища за обучение с подкрепата на ресурсни	Всички населени места	С	С	С	С	С	Проекти, ДДД и в рамките на собствения бюджет	Община, училища, РИО, ДСП, НПО, ОЗД и Ресурсен

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
	учители								център
30.	Специфична цел 1.4./Мярка 1.4.3. Дейност 1.4.3.3. Осигуряване на достъпна среда за децата с увреждания в масовите училища и детски градини в общината.	Всички населени места	С	С	С	С	С	Проекти; АХУ, ДДД и в рамките на собствения бюджет	Община, училища, РИО, ДСП, НПО, ЦДГ, ОЗД и Ресурсен център
31.	Специфична цел 1.5./Мярка 1.5.1. Дейност 1.5.1.1. Изграждане на ЦНСТ в гр. Алфатар, с капацитет 8 деца.	Гр. Алфатар			+	Х	Х	Проекти, ДДД	Община, ДСП, НПО, ЕТ
	Направление 2. Самотноживеещи стари хора и хора в риск								
32.	Специфична цел 2.1./Мярка 2.1.1. Дейност 2.1.1.1. Разширяване на обема и многообразието на дейностите в Домашен социален патронаж в общината	Всички населени места	Х	Х	Х	Х	Х	Проекти и собствени средства	Община, доставчик на СУ
33.	Специфична цел 2.1./Мярка 2.1.2. Дейност 2.1.2.1. Продължаване на общинската подкрепа за дейностите на Клубовете на инвалида и пенсионера.	Всички населени места	Х	Х	Х	Х	Х	Проекти, общински бюджет	Община, НПО, КИП
34.	Специфична цел 2.1./Мярка 2.1.3. Дейност 2.1.3.1. Продължаване на дейността на Обществената трапезария и разширяване на капацитета ѝ	Всички населени места	Х	Х	Х	Х	Х	Проекти, общински бюджет	Община, доставчик на СУ
35.	Специфична цел 2.2./Мярка 2.2.1. Дейност 2.2.1.1. Продължаване дейността на Дом за стари хора – Алфатар.	Гр. Алфатар	Х	Х+	Х	Х	Х	ДДД	Община
36.	Специфична цел 2.2./Мярка 2.2.1. Дейност 2.2.1.2. Продължаване дейността на ЦНСТ в гр. Алфатар за стари хора, с влошено здравословно състояние	Гр. Алфатар	Х	Х	Х	Х	Х	ДДД	Община
37.	Специфична цел 2.2./Мярка 2.2.1. Дейност 2.2.1.3. Изграждане на ЦНСТ в гр. Алфатар за стари хора.	Гр. Алфатар	+	Х	Х	Х	Х	Проекти ДДД	Община
38.	Специфична цел 2.2./Мярка 2.2.1. Дейност 2.2.1.4. Продължаване дейността на Преходно жилище в гр. Алфатар	Гр. Алфатар	Х Т			+	Х	Проекти, ДДД	Община
	Направление 3: Възрастни хора с увреждания								
39.	Специфична цел 3.1./Мярка 3.1.1. Дейност 3.1.1.1. Разширяване на обхвата на действащите услуги, които предлагат домашни грижи за хора с увреждания като Личен асистент чрез продължение на националните програми.	Всички населени места	Х	Х	Х	Х	Х	Програми, ДДД	Община , доставчик
40.	Специфична цел 3.1./Мярка 3.1.1. Дейност 3.1.1.2. Предоставяне на услугата Социален асистент	Всички населени места		+	Х	Х	Х	Проекти, ДДД	Община , НПО

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
	в Община Алфатар.								
41.	Специфична цел 3.1/Мярка 3.1.1. Дейност 3.1.1.3. Включване на допълнителни услуги към Домашния социален патронаж и по-пълно обхващане на хората с увреждания от малките населени места.	Всички населени места		+	X	X	X	Проекти, собствени средства и средства на доставчик на СУ	НПО, ЕТ, община
42.	Специфична цел 3.1/Мярка 3.1.1. Дейност 3.1.1.4. Изграждане на 2 Дневни центъра за възрастни хора с увреждания (с общ капацитет 40 места) в община Алфатар	Гр. Алфатар и с. Алеково			+	X	X	Проекти, ДДД	НПО, община
43.	Специфична цел 3.1/Мярка 3.1.2. Дейност 3.1.2.1. Подобряване на инфраструктурата и осигуряване на достъпна среда в общественото пространство, културни и здравни центрове, предприятия и пр.	Всички населени места	X	X	X	X	X	Проекти	НПО, Община
44.	Специфична цел 3.1/Мярка 3.1.2. Дейност 3.1.2.2. Дейности на ДБТ, общината и местни НПО за предоставяне на достъп до доходи, заетост, професионално ориентиране и професионална квалификация (преквалификация), обучение и практически умения и др. за лицата с увреждания с право на работа.	Гр. Алфатар	С	С	С	С	С	Проекти, ОП „РЧР”, собствени средства	ДБТ, община, НПО
45.	Специфична цел 3.1/Мярка 3.1.2. Дейност 3.1.2.3. Прилагане на общински и национални мерки за осигуряване на по-широки възможности за самостоятелен живот – обучение на хората с увреждания, жилище, доходи, достъп до услуги и подпомагане.	Всички населени места	X	X	X	X	X	Проекти, АХУ	Община, ДСП, НПО
46.	Специфична цел 3.2./Мярка 3.2.1. Дейност 3.2.1.1. Изграждане на Защитено жилище за хора с психични разстройства в гр. Алфатар с капацитет 8.	Гр. Алфатар			+	X	X	Проекти, ДДД	Община
47.	Специфична цел 3.2./Мярка 3.2.2. Дейност 3.3.2.1. Продължаване дейността на ЦНСТ за възрастни с физически увреждания в гр. Алфатар с капацитет 15.	Гр. Алфатар	X	X	X	X	X	Проекти, ДДД	Община, ЦНСТ

- Забележка:**
- Знакът “+” отбелязва периода на изграждане и подготовка на социалната услуга / програма
  - Знакът “X” отбелязва периода на предоставяне на социални услуги / изпълнение на социална програма
  - Знакът “Т” отбелязва периода на трансформиране, разширяване или закриване на социални услуги
  - Знакът “С” отбелязва смесените услуги, междусекторните инициативи и хоризонтални мерки за социално включване

9. Комуникационна програма

Важно условие за ефективното реализиране на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Алфатар е политиката за предоставянето на информация до заинтересованите страни и обществеността. Обществеността трябва да получи пълна и обективна информация за всяка стъпка при реализиране на дейностите в стратегията, за да постигнем разбиране на новите политики и мерки и подкрепа на социалната промяна. Комуникационната програма спомага за популяризиране на дългосрочните и краткосрочни цели и задачи на стратегията. Ще го реализираме чрез различни информационни мероприятия, които ще осигурят нейната публичност, както в процеса на разработване, така и по време на реализация.

9.1. Принципи, цели и методи

Комуникационната програма се основава на следните основни принципи:

- *Прозрачност* – информиране на обществеността за изпълнението на дейностите по Общинската Стратегия за развитие на социалните услуги;
- *Своевременност* – адекватно реагиране на промените в обществената среда, свързани с изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги.
- *Координация* с други стратегии, програми, планове за развитие, изпълнявани от държавната и местната власт;
- *Позитивност на комуникационните послания* – изграждане на климат на доверие и съпричастие с всички заинтересовани страни с оглед на ефективното изпълнение на Общинската стратегия за развитие на социални услуги.
- *Качество на информационните ресурси* – изчерпателност, задълбоченост и аналитичност на комуникационните послания, свързани със Стратегията и нейните бенефициенти.
- *Широко междуобщинско и междусекторно партньорство*, сътрудничество и екипност в комуникационния обмен.
- *Достъпност на информацията* – достигане на комуникиращата информация до най-голям брой заинтересовани лица

Основните целеви групи са:

- Органи и институции на държавната и местната власт
- Изпълнителни агенции
- Териториални структури на държавните органи и институции
- Неправителствени организации
- Доставчици на социални услуги
- Приоритетни целеви групи на Общинската стратегия за социални услуги
- Потребители на социални услуги
- Лидери на обществено мнение
- Медии
- Широката общественост

При изпълнението на стратегията ще се търси съгласуване и взаимодействие с всички заинтересовани страни, участвали в разработването на стратегията и за нейното изпълнение. Комуникационната стратегия ще подкрепя инициативи на гражданското общество, стимулирани от Общинската стратегия за развитие на социалните услуги, както и местни

НПО, насочени към групи, които трудно могат да бъдат достигнати чрез средствата за масово осведомяване.

Механизмите и подходите, които ще се прилагат при изпълнението на комуникационната програма включват:

- Създаване на устойчива информационна среда чрез ефективно използване на различни начини и форми за комуникиране и промотиране на Общинската стратегия за развитие на социални услуги: пропаганда, PR, лобизъм, групи за натиск, социологически и политологически инструментариуми, изграждане на идентичности, реклама.
- Установяване на приемливи норми и параметри на взаимоотношения между участниците в комуникационния процес – всички заинтересовани страни от изпълнението на стратегията;
- Оптимален избор на агенти на влияние, които ще бъдат включени като медиатори в комуникационния процес и ще работят в партньорство с медиите.
- Изграждане на адекватна и възпроизвеждаща се информационна среда чрез:
  - Подаване на достатъчна информация в общественото пространство;
  - Търсене на отзвук и обратна връзка от комуникиращата информация;
  - Предвиждане на възможности за коригиращи действия;
  - Прецизен избор на отделните информационни фрагменти и разполагането им в пространството на отделните медии с цел възходящо мултиплициране на посланията.

Основни комуникационни техники. Комуникационната програма се основава върху няколко основни форми: директна комуникация, комуникация чрез масовите медии, комуникация чрез Интернет и разпространение на информационни материали и работа с партньори.

Директна комуникация цели да предостави възможност на заинтересованите страни и на широката общественост да споделят своите мнения, гледни точки и предложения в рамките на дискусии, кръгли маси и дебати. Проблемите в социалната сфера изискват непрекъснат дебат и достигане на гласа на обикновените граждани до отговорните за вземане на политическите решения. Само чрез пряк дебат и комуникация могат да бъдат координирани и хармонизирани усилията на ангажираните с различни секторни политики.

Комуникация чрез масовите медии. Важно е редовното и системно предоставяне на информация относно изпълнението на Общинската стратегия за социалните услуги чрез:

- пресконференции, брифинги и съобщения за медиите;
- неформални работни срещи на водещи редактори с координационното звено, изпълняващо стратегията.
- изготвяне на програми от електронни медии с национално покритие за разпространяване на информация относно популяризиране на визията, целите и приоритетите на Общинската стратегия.

Комуникация чрез Интернет и информационни материали. Поддържане и актуализиране на информацията за Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в уеб сайтовете на партньорите и на заинтересованите страни. Разработване и публикуване на тематични информационни материали съобразени с визията, целите и приоритетите на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги.

Целта на комуникационната програма е да популяризира сред широката общественост и заинтересованите страни ползите, положителните ефекти и резултатите от изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социални услуги (2011 – 2015), и да постигне присъединяване на публиката, както и осъзнато или несъзнателно убеждаване в значимостта на документа.

Специфични цели

- Да се привлече общественото внимание и да се повиши чувствителността на обществото към хората от различните уязвими групи, към техните потребности и възможности за решаване на проблемите им, както и към въпросите, свързани с толерантността, социалната интеграция, равни права и др.

Мерки:

- Информирание на местната общност и всички заинтересовани страни за Общинската Стратегия за развитие на социалните услуги на територията на Община Алфатар;
- Популяризиране на настоящите, подлежащите на реформиране и планираните нови социални услуги в резултат от проучените реални потребности на рисковите групи на територията на областта;
- Популяризиране на органите и институциите на местно и национално ниво, които са ангажирани с планирането, предоставянето и финансирането на социални услуги на територията на Община Алфатар;

9.2. Оперативно изпълнение на комуникационната програма

За постигането на целите и реализацията на дейностите в настоящата комуникационната програма е необходимо оперативното ѝ изпълнение да се възложи на професионалист за връзки с обществеността, който да е пряко ангажиран с наблюдението и отразяването на информационните потоци, свързани с изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в общината.

Тази функция ще бъде изпълнявана от специалиста за връзки с обществеността в общинска администрация в сътрудничество със Звеното за мониторинг и оценка, формирани за изпълнението на общинската стратегия за развитие на социалните услуги в Община Алфатар. В рамките на неговите компетенции и правомощия и с увеличаване на неговите задължения и отговорности в длъжностната му характеристика, служителят за връзки с обществеността може да се ангажира с координирането и реализирането на дейностите по изпълнение на комуникационната програма.

За целите на своите нови отговорности и задължения служителят за връзки с обществеността към общинска администрация е необходимо да участва както в организираните обучения за експертите, отговарящи пряко за имплементирането на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги, така и на редовните заседания на тези органи.

Задачи и отговорности на специалиста за връзки с обществеността в общинска администрация за реализирането на комуникационната програма.

- Участва в планирането на дейности, свързани с реализирането на целите на комуникационната програма.
- Съгласува и синхронизира своите действия с екипите на Звеното за мониторинг и оценка.
- Координира цялостното изпълнение на заложените дейности в ОП за изпълнение на комуникационната програма.

- Въвлича всички заинтересовани страни в информационния обмен за целите на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги чрез сътрудничество с техните експерти за връзки с обществеността или органи и институции, отговорни за подготовката и реализацията на информационни кампании и комуникационни материали.
- Организира и поддържа в сътрудничество със ЗМО единен електронен регистър на социалните услуги на общинско ниво и популяризира актуална информация по изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги.
- Организира брифинги, пресконференции и други информационни мероприятия за постигането на целите и дейностите на комуникационната програма.
- Следи за подаването от всички заинтересовани страни на унифицирана информация и послания в общественото пространство във връзка с изпълнението на целите на стратегията.

Дейностите, необходими за постигане на целите и реализиране на мерките са:

- Системно и периодично подаване на достатъчна информация в общественото пространство и прецизен избор на отделните информационни фрагменти, разполагането им в пространството на отделните медии с цел възходящо мултиплициране на посланията.
- Търсене на обратна връзка от комуникаращата информация и предвиждане на възможности за коригиращи действия.
- Организиране на пресконференции, публикации в медиите за запознаване на заинтересованите страни и широката общественост с текущите дейности от Стратегията.
- Публикации на информационни материали и разпространението им в уеб-пространството за текущите дейности от Стратегията.
- Организиране на семинари и дискуссионни форуми с участието на представители на заинтересовани страни.
- ПР кампании по приоритетите на Общинската стратегия.
- Изработване на информационни и комуникационни материали и периодичното им актуализиране.
- Публикуване на Общинската стратегия като секторен документ към Общинския план за регионално развитие на Община Алфатар.

Раздел Д: Приложения

10. Проектно планиране на нови социални услуги (описание)

В тази част са описани конкретните нови социални услуги, планирани за разкриване, като се използва уеднаквен формат за описания на социалните услуги

11. Приложение: Териториален разрез на планирането в Община Алфатар

11.1. Планирани услуги в община Алфатар

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2011	2015			
1.	ЦСРИ за деца с увреждания	Деца и младежи с увреждания	Общините Кайнарджа Алфатар	0	40	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог	гр.Алфатар	Нова за планиране след 2011 г.
2.	Кризисен център за деца преживели насилие (ДДД)	Деца преживели домашно насилие, сексуално насилие, трафик на хора	Всички общини	9	9	Подслон , здравна грижа, социална и психологическа подкрепа.	Гр.Алфатар	Налична
3.	ЦНСТ	За деца от община Алфатар, настанени в СИ извън областта	От цялата област	0	8	Постепенно извеждане в резидентна грижа семеен тип на деца, отглеждани в СИ извън Община Алфатар	гр.Алфатар	Нова – планирана за 2013 година
4.	ЦНСТ	Стари хора, с влошено здравословно състояние, изведени от СИ	Община Алфатар	15	15	Постепенно извеждане в резидентна грижа семеен тип на стари хора с увреждания, за които няма възможност за извеждане в семейна среда.	Гр.Алфатар	Налична
5.	ЦНСТ	Стари хора от „Преходно жилище” гр. Алфатар	Община Алфатар	9	9	Постепенно извеждане в резидентна грижа семеен тип на стари хора без увреждания, за които няма възможност за извеждане в семейна	Гр.Алфатар	Нова - 2011

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2011	2015			
						среда.		
6.	ДСХ	Стари хора на пенсионна възраст, изведени от СИ	Цялата страна	20	20	Предоставяне на постоянна грижа – медицински, социални услуги, консултиране, рехабилитация, денонощни здравни и санитарни грижи, задоволяване на битовите потребности, социо и културни дейности, образователни програми	гр.Алфатар	Налична. От 01.09.2010г. с капацитет 20 места.
7.	Защитено жилище за хора с психични разстройства	Възрастни хора с психични заболявания	Община Алфатар	0	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с психични заболявания, социална работа с тях и техните близки, превенция на настаняването им в СИ и извеждане на настанените в такива.	Гр. Алфатар	Нова услуга – 2013 г.
8.	Преходно жилище за възрастни (ДДД)	Хора на пенсионна възраст изведени от СИ	Областта и страната	9	9	Осигуряване на резидентна грижа за възрастни хора с физически увреждания, социална работа с тях и техните близки, превенция на настаняването им в СИ чрез ежедневни грижи; изграждане на умения за самостоятелен живот, социални, образователни, здравни и консултантски услуги	гр. Алфатар	Налична
9.	ДЦВХУ	Възрастни хора с увреждания	Община Алфатар	0	20	Дневни и почасови грижи; медицинска и социална рехабилитация, занимания за организация на личното време, трудотерапевтични дейности.	Гр. Алфатар	Нови услуги, планирани за 2013 г.
10.	ДЦВХУ	Възрастни хора с увреждания	Община Алфатар	0	20	Дневни и почасови грижи; медицинска и социална рехабилитация, занимания за	с. Алеково	Нови услуги, планирани за 2013 г.

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2011	2015			
						организация на личното време, трудотерапевтични дейности.		
11.	Домашен социален патронаж Общинска дейност	Лица в пенсионна възраст; възрастни с увреждания, които се нуждаят от подкрепа в бита и домакинството	Община Алфатар	100	100	Предоставяне на комплексни социални услуги – доставка на храна, консултиране, дневна грижа, работа на терен, помощ в домакинството.	гр. Алфатар	Налична. Подобряване качеството на услугите.
12.	Обществена трапезария	Деца и лица с увреждания и лица в неравностойно социално положение	Община Алфатар	62	100	Осигуряване на безплатна топла храна на хора в риск	гр.Алфатар	Налична, разширяване 2011г.
13.	Личен асистент	Лица с 90 и над 90 на сто трайно намалена способност или вид и степен на увреждане с определена чужда помощ, които са лежащи	Община Алфатар	15	30	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане	Гр. Алфатар	Налична
14.	Социален асистент	Деца и лица с трайно намалена трудоспособност	Община Алфатар	0	30	Осигуряване на грижи в семейна среда на лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от институционализация, Предоставяне на социални услуги, насочени към социална и консултативна работа с потребители относно задоволяване на потребностите им за организиране на свободното време и осъществяване на контакти.	Гр. Алфатар	Нова
